

Belediyeler

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ DERGİSİ • EKİM-KASIM-ARALIK 2018 • SAYI:846-847-848

Ekim Ayı MECLİS TOPLANTISI Gerçekleştirildi

CUMHURBAŞKANLIĞI
SİSTEMİNDE MERKEZ
YEREL İLİŞKİLERİ /
İDARİ VESAYET

İMAR PLANLARINA
İLİŞKİN YÜRÜTMİYİ
DURDURMA VE
İPTAL KARARLARININ
UYGULANMASI

5957 SAYILI KANUN
ÇERÇEVESİNDE
YAPILAN İKRAMIYE
DAĞITIMI

YÜRÜYEN
MERDİVEN VE
BANTLARDA TEKNİK
EMNİYET

Gagauzya “TBB Emine Erdoğan Huzurevi” Açılışı

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ KONUKEVİ

*Konukevimiz belediye başkanları ve belediye mensuplarına
7/24 Ankara'da konaklama hizmeti vermektedir.*

Selânik 2 Cad. No: 57 Kızılay / ANKARA
Tel: (0312) 419 21 33 Faks: (0312) 419 21 37
konukevi@tbb.gov.tr | www.tbb.gov.tr

Türkiye Belediyeler Birliği adına sahibi
Fatma ŞAHİN
Türkiye Belediyeler Birliği Başkanı
(Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı)

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Hayrettin GÜNGÖR

Danışma Kurulu

Yusuf Ziya YILMAZ
Kadir KARA
Mücahit YANILMAZ
Dr. Hasan AKGÜN
Dr. Veysel TIRYAKI
İsmail DESTAN
Prof. Dr. Adem ESEN
Prof. Dr. Recep BOZLAĞAN
Prof. Dr. Uğur ÖMÜRGÖNÜŞEN

Doç. Dr. Asım BALCI
Doç. Dr. Birol EKİCİ
Dr. Buğra GÖKÇE
Dr. Rüstem KELEŞ
Hasan KILCA
Muhsin ERYILMAZ
Gaye DOĞANOĞLU
Ali KARAASLAN

Yayın Kurulu

Zekeriya ŞARBAK
Ahmet KAZAN
Ahmet OKAY
Cenk KADIOĞLU
Cüneyt TÜRKMEN
Fikret GÜLTEKİN
Gülfem KIRAC KELEŞ
Halil İbrahim AZAK
Nilüfer SİVRİKAYA
Tuğçe ÖZKAN
Yüksel KOÇAK
Zeliha MERCİMEK

Tasarım

Gizem GÖZ & Bilal BERBER

Yönetim Yeri

Tunus Caddesi No: 12
Kavaklıdere - ANKARA
Tel: (0312) 419 21 00(pbx)
Faks: (0312) 419 21 30
e-posta: dergi@tbb.gov.tr

Yayın Türü

Dergimiz ayda bir yayımlanan
yaygın süreli yayındır.

Ekim-Kasım-Aralık Sayı: 846-847-848
Birleştirilmiş Sayıdır.
Basım Tarihi: 09/01/2019
ISSN 1308-6707

Baskı

GÖKÇE OFSET MATBAACILIK LTD. ŞTİ.
İvogsan Ağaç İşleri Yapı Kooperatifi 21 Cad.
1372. Sok. No22 Yenimahalle / ANKARA
Tel: 0 312 395 93 37
Fax: 0312 395 93 39

www.tbb.gov.tr

**TBB Dergi Yayın ve Yazım
İlkeleri Madde 8**

Dergide yayımlanan çalışmalarındaki fikirler ve
görüşler tamamıyla yazara aittir.
Görüş ve önerileriniz için:
dergi@tbb.gov.tr

SUNUŞ

Değerli Okurlar,

Yoğun bir çalışma takvimiyle geçirdiğimiz bir yılı daha geride bırakıp yeni bir yılı karşılamaya hazırlanırken İller ve Belediyeler Dergisinin yeni sayısını sizlerle buluşturmanın heyecanı içerisindeyiz. İlgili okuyacağınızı umduğumuz dergimizin yeni sayısında Birliğimizden ve belediyelerimizden haberlere, iyi uygulama örnekleri ile uzmanlar tarafından kaleme alınan güncel makalelere ve mevzuat bilgilerine yer verdik.

TBB Ekim Ayı Meclis Toplantısını Ankara'da yoğun bir katılımı ile gerçekleştirdik. Encümen seçimi ve encümen toplantımızı da gerçekleştirdiğimiz toplantı çerçevesinde önemli konular görüşülerek, karara bağlandı. Toplantımızın ayrıntılarına dergimiz sayfalarında geniş yer verdik.

Ekim ayı içerisinde gerçekleştirdiğimiz bir diğer etkinlik Büyükşehir Belediyeleri Genel Sekreterler II. Tecrübe Paylaşımı Toplantısı oldu. Toplantı vesilesiyle 30 büyükşehir belediyesinin genel sekreterleri ve yöneticilerini Gaziantep'te buluşturduk. Çevre sorunlarından turizme, imar ve planlamadan hibe ve kredilere kadar belediyelerimizin gündemindeki tüm başlıklar iki gün boyunca geniş bir yelpazede ele alındı.

Birliğimiz ile Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi işbirliğinde, yerel düzeyde Roman vatandaşların güçlendirilmesini amacıyla başlatılan ROMACTED programının ve ülkemizde göç ile ilgili yerel yönetimlerin karşılaştığı sorunlarla ilgili deneyim paylaşımını hedefleyen RESLOG projesinin açılış etkinlikleri de dergimiz sayfalarındaki yerini aldı. İlgili okuyacağınızı umuyoruz.

Bildiğiniz üzere 2010 yılından beri eğitim faaliyetlerimizi Belediye Akademisi çatısı altında sürdürmekteyiz. Son aylarda özellikle uzaktan eğitimlerle binlerce belediyecimizi ihtiyaç duydukları ve talep ettikleri eğitimlerle buluşturduk. Ayrıca son olarak can ve mal güvenliğini koruyan itfaiyecilerimize yönelik "İtfaiyecilik Mesleğinde Psikososyal Risk Etkenleri Sempozyumu" düzenledik. Stresle başa çıkma yöntemleri ve iş güvenliği ile mesleğe dair sorunların ve çözüm önerilerinin masaya yatırıldığı toplantının tüm detaylarına dergimiz sayfalarından ulaşabilirsiniz.

Değerli okurlarımız, sizleri Türkiye'nin belediyecilik alanındaki en kıdemli yayını olan İller ve Belediyeler Dergisinin yeni sayısı ile baş başa bırakmadan önce dergimize göstermiş olduğunuz teveccüh ve verdiğiniz destek için teşekkür ediyor, bir sonraki sayımızda görüşmek dileğiyle esenlikler diliyoruz...

Yayın Kurulu

içindekiler

04

TBB Ekim Ayı Meclis Toplantısı
Gerçekleştirildi

06

Gagauzya "TBB Emine Erdoğan Huzurevi"
Açılışı

08

Cumhurbaşkanımızca
"Komrat Kültür Merkezi"nin Açılışı Yapıldı

10

Büyükşehir Belediyeleri Genel Sekreterleri
Gaziantep'te Buluştu

09 Özel Kalem Müdürleri Gaziantep'te Buluştu

13 Filistin Yerel Yönetimler Birliğinden TBB'ye Ziyaret

13 Çin Uluslararası Kardeş Şehirler Konferansı

14 İtfaiyecilik Sempozyumu Tamamlandı

16 Başkan Şahin Avrupa Konseyi'nde Göçü Anlattı

17 Avrupa Konseyi YBYK Genel Kurulu Tamamlandı

18 ROMACTED Programının Açılış Konferansı Gerçekleştirildi

20 RESLOG Projesi Açılış Toplantısı

20 Kadın Konukevi Değerlendirme Çalıştayı

21 UCLG Dünya Konseyi Madrid'de Toplandı

21 TBB'den Kardeş Ülke Kosova'ya Araç Desteği

22 Yaşamı Paylaşmaya Engel Yok

25 İBB'den Sokak Hayvanlarına Mobil Klinik Hizmeti

26 Tunus Vilayetler Birliğinden TBB'ye Ziyaret

26 Kıbrıs Türk Belediyeler Birliğini Ağrladık

27 Birliğimiz BM Ajanslarını Ağrladı

28 Avrupa Birliği Bölgeler Komitesi
Türkiye Çalışma Grubu Toplantısı Tamamlandı

32

Dr. Volkan HAS

*Cumhurbaşkanlığı Sisteminde
Merkez Yerel İlişkileri / İdari Vesayet*

36

Av. A. Kadir ZENGİN

*İmar Planlarına İlişkin Yürütmeyi Durdurma ve
İptal Kararlarının Uygulanması*

50

Sami Can KARHAN

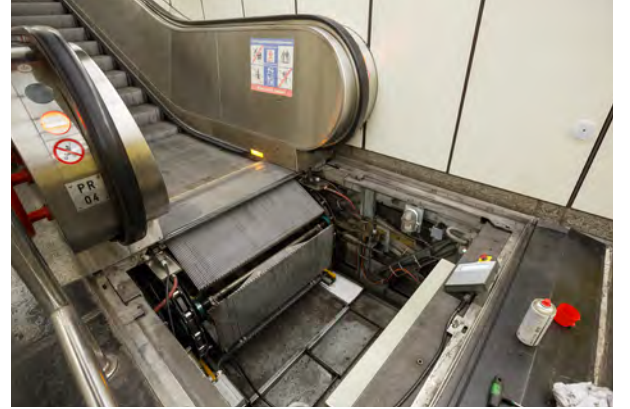
*5957 Sayılı Kanun Çerçevesinde
Yapılan İkramiye Dağıtımı*

54

Osman SAYAR

Yürüyen Merdiven ve Bantlarda Teknik Emniyet

30 Birliğimizden Gostivar'a Araç Desteği

30 Karadeniz Sınır Ötesi İşbirliği Programı Bilgilendirme Toplantısı Yapıldı

31 Belediyelere Araç Desteğimiz

42 Kocaeli Büyükşehir Belediyesi İSU Genel Müdürlüğünün Enerjisi Yükseliyor

44 İmar Barışı ve Yapı Kayıt Belgesi

53 Belediyelerimiz BELBİS'i Tercih Ediyor

58 Pendik'te Geri Dönüşüm Seferberliği

60 Elektronik İhaleye Geçiş Süreci ve Uygulanması
Hasan KORUCU / TBB

64 Çocuk İşçiliği ile Mücadele
Süleyman ÜÇEL / TBB

65 Lobi Faaliyetleri

67 Mevzuat

76 Soru-Cevap

TBB Ekim Ayı Meclis Toplantısı Gerçekleştirildi

Türkiye Belediyeler Birliği Ekim ayı Olağan Meclis Toplantısı, Birliğimiz ve Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin'in başkanlığında 25 Ekim 2018 tarihinde Ankara'da gerçekleştirildi.

Çok sayıda belediye başkanı ve meclis üyesinin katılımıyla gerçekleştirilen toplantıda katılımcılara hitap eden Başkan Fatma Şahin tüm katılımcıları selamlayarak başladığı konuşmasında, kalkınmada ülkemizin sınıf atladığını kaydederek altyapı hizmetlerinin belediyelerin normal görevlerinden olduğunu, günümüzde vatandaş odaklı, insanı merkeze alan, sosyal ve kültürel belediyeciliğin yükselen bir değer olarak öne çıktığını ifade etti.

Uluslararası platformlarda şehirlerin rekabet içinde olduklarını söyleyen Şahin, "Biz artık kendi komşu ülkelerimizle yarışmıyoruz, uzak kıtalardaki, Avrupa'daki, Amerika'daki şehirlerle yarışıyoruz. Şehrin kimliğini oluştururken söylem ve eylem birliği oluşturmamız gerekiyor. Avrupa'daki bir şehrin belediye başkanının konuştuğu konulara entegre olamazsak bu yarışın içinde olamayız. Bunun için de çok güçlü bir çalışma metodolojisi geliştirmemiz gerekiyor." dedi.

Başkan Şahin, bu rekabette daha güçlü olabilmek ve bilgiye ulaşarak proje üretecek ekibi oluşturarak dünyadaki hibe ve kredilere ulaşabilmek amacıyla TBB bünyesinde Proje ve Finansman Birimini kurduklarını kaydetti.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi içerisinde kurulan Yerel Yönetim Politikaları Kurulu'nun belediyelerimiz için çok önemli bir kazanım olduğunu belirten Şahin, "Bu masada bizim bakış açımızla, çözüm üretecek olanlara sorunları anlatabilmemiz çok önemliydi." diyerek, TBB Genel Sekreteri Hayrettin Güngör'ün de bu kurulda görev almasından dolayı duyduğu memnuniyeti ifade etti.

Başkan Şahin'in konuşmasının ardından gündem maddelerinin görüşülmesine geçildi. Şahin'in Başkanlık ettiği Divan'da, Haliliye Belediye Başkanı Fevzi Demirkol, Başakşehir Belediyesi Meclis Üyesi Kağan Şahin ve gündeme dair açıklamalarda bu-

"Vatandaş odaklı, insanı merkeze alan, sosyal ve kültürel belediyecilik yükselen bir değerdir."

lunmak üzere TBB Genel Sekreteri Hayrettin Güngör yer aldı.

Gündem maddelerinden “Ek Bütçenin Görüşülmesi” ve “2019 yılı Bütçesi”, “Kadro Değişiklikleri” “Fransız Kalkınma Ajansı, Alman Uluslararası İşbirliği Kurumu, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası ve Dünya Bankası ile İşbirliği ve Ortak Projeler Yapılması” başlıkları görüşülerek oy birliğiyle karara bağlandı.

“Dilek ve Temenniler” bölümünde belediye başkanları söz alarak düşüncelerini ifade ederken toplantının gündem maddelerinden biri olan “Encümen Üyeliği Seçimi” çerçevesinde yapılan oylamada Karaman Belediye Başkanı Ertuğrul Çalışkan Birliğimizin yeni Encümen Üyesi olarak belirlendi.

Birlik Encümenimiz Toplandı

TBB Meclis Toplantısı ile aynı gün gerçekleşen Encümen Toplantısına TBB ve Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin başkanlık etti.

TBB Genel Sekreteri Hayrettin Güngör’ün Birlik çalışmalarına ilişkin yaptığı genel bilgilendirme ile başlayan toplantıda; Proje ve Finansman Birimi Sunumu, Parsel Bazında Plan Değişikliği ve Değer Artış Payı, Sıfır Atık Projesi, CB Yerel Yönetimler Politika Kurulu, Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü, Avrupa Hareketlilik Haftası, Gagauzya TBB Huzurevi Açılışı, Çin Uluslararası Kardeş Şehirler Konferansı, Genel Sekreterler Toplantısı, Belediye Akademisi İhalesi konuları görüşüldü. Encümen Üyelerimiz gündem maddelerinin ardından karşılıklı görüş alışverişinde bulundular.

Gagauzya “TBB Emine Erdoğan Huzurevi” Açılışı

“Türkiye ve Moldova Yerel Yönetimleri İşbirliği Projesi” çerçevesinde Birliğimiz tarafından soydaş Gagauzya’nın Çadır-Lunga şehrinde yaptırılan ve Cumhurbaşkanımızın eşi Saygıdeğer Hanımefendinin adı verilen “TBB Emine Erdoğan Huzurevi” nin açılışı, TBB ve Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Başkanımız Fatma Şahin, Gagauzya Başkan Yardımcısı Vadim Çeban, Altındağ Belediye Başkanı Dr. Veysel Tiryaki, İzmit Belediye Başkanı Dr. Nevzat Doğan, Çadır-Lunga Belediye Başkanı Anatoli Topal ve Genel Sekreterimiz Hayrettin Güngör’ün katılımlarıyla 18 Ekim 2018 tarihinde yapıldı.

Bir yıl gibi kısa süre içerisinde yapılan ve 1000 m² inşaat alanı olan huzurevinin finansmanı Birliğimiz tarafından karşılanarak, yapımı TBB ve Altındağ Belediyesi işbirliğinde yürütüldü.

Şahin: “Ortak soy, dil, kültür, tarih bağları kader birliğine işaret etmektedir”

Birlik Başkanımız Fatma Şahin açılış konuşmasında, ortak soy, dil, kültür, tarih bağlarının kader birliğine

işaret ettiğini ve bu kader birliğinin iyi günde ve kötü günde bir arada olmayı gerektirdiğini belirtti. Şahin, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’ın liderliğinde yetim, yoksul, yaşlı, mağdur, muhtaç, hasta, yolda kalmış kim varsa Türkiye Cumhuriyeti’nin onların yanında olduğunu ve milli gelire oranla dünyadaki en yüksek insani yardımın Türkiye tarafından yapıldığını ifade

ederek yerel kalkınma konusunda çalışma gerçekleştiren belediye başkanlarımıza çalışmalarından dolayı teşekkürlerini sundu.

Tiryaki: “Bizler aynı soydan geliyoruz aynı kanı taşıyoruz”

Altındağ Belediye Başkanı Veysel Tiryaki, TBB Encümen Üyeleri ve Genel Sekreterinin bir ziyaretinde

Çadır Lunga'ya uğradıklarını ve yaşlıların yaşadığı sağlıksız ortamı görerek huzurevinin yeniden inşası konusunda karar alındığını ve bir yıl gibi çok kısa bir sürede inşaatın bittiğini söyleyerek, huzurevinin Türkiye'nin soydaşlarına bir hediyesi olduğunu belirtti. Bizler aynı soydan geliyoruz, aynı kanı taşıyoruz, bu işbirlikleri kardeşliğimizi daha da arttırsın temennisinde bulundu.

Güngör: “TBB olarak işbirliğimizi sürdüreceğiz”

Birliğimiz Genel Sekreteri Hayrettin Güngör törende gerçekleştirdiği konuşmasında huzurevini ilk olarak 2017 yılının Ekim ayında ziyaret ettiklerini ve zor şartlarda yaşayan yaşlıların içerisinde bulundukları duruma kayıtsız kalamadıklarını belirtti. Hızla karar alarak Türkiye'deki tüm belediyeler adına, söz verdikleri gibi bir yıl içerisinde yeni bir huzurevi inşa edildiğini belirten Güngör, Türkiye'nin her alanda olduğu gibi yerel yönetimler alanında da bölgesindeki ülkelerle kardeş şehir ilişkileri çerçevesinde işbirlikleri geliştirmesini önemsediklerini, bu gibi eserlerle Türkiye ve Moldova

arasındaki ilişkilerin daha da gelişeceğine inandığını ifade etti.

Çeban: “İki ülke arasındaki işbirliklerimiz daha da gelişecek”

Gagauzya Başkan Yardımcısı Vadim Çeban, bölgedeki büyük eksikliklerden birisi olan ve şartları çok iyi olmayan yaşlı bakım evinin yıkılarak yerine bir yıl gibi kısa bir sürede inşası ve tefrisatı gerçekleştirilen huzurevi için Birliğimize teşekkür etti. Çeban ayrıca, Türkiye ile var olan iyi ilişkilerin gelecekte ekonomi ve sağlık gibi alanlarda başlayacak çalışmalarla artarak devam edeceğini belirtti.

Topal: “TBB ve kardeş belediyelerimize teşekkür ediyoruz”

Çadır-Lunga Belediye Başkanı Anatoli Topal, 18 yıldır huzurevi olarak hizmet veren ve yaklaşık 50 yaşında olan binanın yıkılarak yerine modern ve son derece kullanışlı bir huzurevi yapılmasından dolayı duydukları memnuniyeti dile getirerek, çalışmalarından dolayı Birliğimize ve kardeş şehirleri Altındağ Belediyesine teşekkürlerini ilettiler.

TBB ve Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Başkanı Fatma Şahin'e, Altındağ Belediye Başkanı Dr. Veyssel Tiryaki'ye ve Genel Sekreterimiz Hayrettin Güngör'e şehirlerine olan katkılarından dolayı birer fahri vatandaşlık nişanesi takdim eden Çadır-Lunga Belediye Başkanı Anatoli Topal, 18 yıldır huzurevi olarak hizmet veren ve yaklaşık 50 yaşında olan binanın yıkılarak yerine modern ve son derece kullanışlı bir huzurevi yapılmasından dolayı duydukları memnuniyeti dile getirdi.

Huzurevi Sakinlerinden “Sevinmelik” Teşekkürü

Açılış törenin de konuşan huzurevi sakinleri “Bildir geldiniz, bu yerin sözünü verdiniz ve sözünüzde durdunuz. Pahalı dostlarımız ihtiyarlıkta sevindirdiniz bizi, bize büyük sevinmelik yaptınız. Bizim kardeşlerimiz, bizim güzel dostlarımız, siz zor vakitte bize, Gagauzya'ya elinizi verdiniz, Türk halkına sağ olun demek istiyoruz. Gagauzya sizin ikinci ananız, Türkiye var oldukça Gagauzya da var olacak” diyerek yapılan desteklerden dolayı Türkiye'ye teşekkür ettiler.

Cumhurbaşkanımızca “Komrat Kültür Merkezi”nin Açılışı Yapıldı

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan, 17-18 Ekim 2018 tarihlerinde Moldova resmi ziyareti kapsamında Gagauz Özerk Yeri'nin başkenti Komrat'ta temaslarını sürdürerek İstanbul Büyükşehir Belediyesinin finansmanı ile Türkiye Belediyeler Birliği ve Altındağ Belediyesi işbirliğinde onarımı yapılan “Komrat Kültür Merkezi”nin açılışını Moldova Cumhurbaşkanı İgor Dodon ve Gagauz Özerk Yeri Başkanı İrina Vlah ile birlikte gerçekleştirdi.

Eş zamanlı olarak Altındağ Belediyesince Komrat'ta yapılan “Altındağ Belediyesi Gençlik Merkezi” Cumhurbaşkanımızın Saygıdeğer eşi Emine Erdoğan Hanımefendi tarafından törenle açıldı.

Cumhurbaşkanımız, TBB ile İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Altındağ Belediyesi tarafından yaptırılan Huzurevi, Kültür Merkezi ve Gençlik Merkezi için emeği geçen belediyelerimize ve Birliğimize teşekkür etti.

Cumhurbaşkanımız, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı (TİKA) tarafından yaptırılan “Bölge Hastane-

si Aziz Sancar Tanı ve Tedavi Merkezi”nin açılışından sonra kendisini Türk, Moldova ve Gagauzya bayrakları eşliğinde coşkuyla karşılayan halka Komrat'ta hitap etti.

Gagauz Özerk Yeri Başkanı İrina Vlah yapılan yatırımlardan dolayı Cumhurbaşkanımıza ve ilgili kurumlarımıza teşekkür etti.

Özel Kalem Müdürleri Gaziantep'te Buluştu

Birliğimizin destekleri ve Gaziantep Büyükşehir Belediyesinin ev sahipliğinde 17-18 Kasım 2018 tarihlerinde düzenlenen Özel Kalem Müdürleri Zirvesi yoğun bir katılımı gerçekleştirildi.

Birlik Başkanımız ve Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin ve Özel Kalem Müdürleri Platformu Başkanı Hüsamettin Efe'nin açılış konuşmalarını yaptığı programda, özel kalem ekibinin performansı, sorunlar ile baş edebilme yöntemleri, iletişim ve ilişki yönetimi, dijital dönüşümün özel kaleme yansması konuları ele alındı.

Türkiye Belediyeler Birliği ve Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Başkanı Fatma Şahin, özel kalemlik görevinin önemine değindiği konuşmasında, "Bu salonda Türkiye'nin en iyi markalarının temsilcileri ve en başarılı yerel yönetimlerin müdürleri var. Bizim en büyük gücümüz beşeri sermayemizdir. Medeniyetimiz bize, 'iş ehline verin' diyor. İş ehline verme noktasında doğru kararlar alındığı zaman sonuç başarı olacaktır." dedi. Türkiye ekonomisinin, dünyanın 10'uncu büyük ekonomisi hedefine ulaşabilmesi için her kurumun dünyanın diğer kurumlarıyla entegre olması, oradaki değişimi ve gelişimi görebilecek şekilde kendini yenilemesi gerektiğine dikkat çeken Şahin, "Yenilenmeyen yeniliyor. Değişim kaçınılmaz. Değişimi nasıl yöneteceğimiz konusunda bilgiyi ve teknolojiyi merkeze koymamız gerekiyor. Zoru başarabilmenin yolu bir, beraber ve kardeş olmaktan geçiyor. İmanla, aşkla, sevdıyla işini severek yaparsak önümüzde hiçbir engel görmüyorum." ifadelerini kullandı.

Özel Kalem Müdürleri Platformu Başkanı Hüsamettin Efe ise Gaziantep'te bulunmaktan dolayı duyduğu mut-

luluğu ifade ederek, özel kalem müdürlerinin yönetici ve vatandaş arasında bir köprü olduklarını aktardı. Konuşmasında birlikten güç doğduğunu vurgulayan Efe, "Karşılaştığımız zorlukları, güçlükleri ve olumsuzların yanı sıra çözüm başarı ve tecrübelerimizi birleştirerek, dostluğu, kardeşliği paylaşmayı ilke edindik. Şunu çok iyi biliyoruz ki birlikte daha güçlüyüz. Özel kalem müdürleri olarak ortaya çıkaracağımız sinerji, kurumlarımızı değiştirecek, kurumlardaki değişiklik Türkiye'nin geleceğini değiştirecektir." değerlendirmesinde bulundu.

Açılış konuşmalarının ardından oturumlarla devam eden Zirve, ikinci gün Gaziantep kültürel gezisiyle tamamlandı.

Büyükşehir Belediyeleri Genel Sekreterleri Gaziantep'te Buluştu

Birliğimiz tarafından 05-07 Ekim tarihinde düzenlenen Büyükşehir Belediyeleri Genel Sekreterler II. Tecrübe Paylaşımı Toplantısı Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ev sahipliğinde gerçekleştirildi. Toplantıya Türkiye Belediyeler Birliği ve Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin, Türkiye Belediyeler Birliği Genel Sekreteri Hayrettin Güngör ile 30 büyükşehir belediyesinin genel sekreterleri ve diğer yöneticileri katıldı.

Programın açılış konuşmasını gerçekleştiren TBB ve Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Başkanı Fatma Şahin, belediyecilikte en önemli konunun, insan, bütçe ve bilgi yönetimi olduğuna dikkat çekerek, bu üç alanın iyi yönetilmemesi durumunda başarının gelemeyeceğini vurguladı. Birlikten kuvvet doğduğunu, en büyük gücün ise beşeri sermaye denilen insan gücünün olduğunu dile getiren Şahin, belediyelerimizin artık Avrupa'daki belediyelerle yarıştığını belirterek, altyapı ve ideolojik belediyeciliğin bittiğini; başkanların sosyal belediyecilik üzerinden gitmesi gerektiğini söyledi.

Açılışta söz alan Genel Sekreter Hayrettin Güngör ise Türkiye’de 1398 belediyenin bulunduğunu ve bu belediyelerin Birliğimiz bünyesinde tek çatı altında toplandıklarını belirterek, Birliğin görevleri ile projeleri hakkında bilgi verdi. Görevlerini etkin bir şekilde yerine getirmeye çalıştıklarını dile getiren Güngör, TBB olarak, iyi bir kadroyla belediyelerin menfaatlerini korumak adına etkin bir arşiv mekanizması oluşturduklarını anlattı.

Yurt içi ve yurt dışında kardeş şehir ilişkilerini geliştirip, kurumsal alanda daha aktif çalışmalar yaptıklarını söyleyen Güngör, “Şu anda belediyelerle ilgili hemen hemen her alanı içeren sorunlar ile bunlara ilişkin çözüm önerileri Birliğimizin çalışma alanındadır.” dedi. TBB olarak sadece Türkiye’deki değil bölgedeki ülkelerin de gelip eğitim göreceği bir belediye akademisi kurulması üzerinde uzun zamandır çalıştıklarını ifade eden Güngör, akademinin 3-4 yıllık bir sürede faaliyete geçireceğini ve burada gerçekleştirilecek eğitimlerin uluslararası geçerliliği olan bir sertifikayla taçlandırılacağını belirtti.

Açılış konuşmalarının ardından Cumhurbaşkanlığı Sisteminde Merkez Yerel İlişkileri konulu ilk oturum,

İstanbul Üniversitesi Kamu Yönetimi Bölüm Başkanı Prof. Dr. Adem Esen moderatörlüğünde; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürü Turan Konak, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Aydın Gülan ve İstanbul BŞB Genel Sekreteri Doç. Dr. Hayri Baraçlı sunumları ile gerçekleştirildi.

Öğleden sonra Prof. Dr. Muhittin Acar moderatörlüğünde gerçekleştirilen Büyükşehirlerde Görev

ve Kaynak Paylaşımı adlı oturumda, TBB Genel Sekreteri Hayrettin Güngör, Ankara BŞB Genel Sekreteri Doç. Dr. Asım Balcı, İzmir BŞB Genel Sekreteri Dr. Buğra Gökçe, Antalya BŞB Genel Sekreteri Doç. Dr. Birol Ekici, Konya BŞB Genel Sekreteri Hasan Kılca, Kocaeli BŞB Genel Sekreteri İlhan Bayram yaşanan sorunları ve çözüm önerilerini katılımcılara aktardılar.

İlk günün son oturumunda ise belediyeler için öncelikli sorunlardan biri haline gelen katı atık ve bertaraf konusu tartışıldı. Gaziantep BŞB Genel Sekreteri Deniz Köken moderatörlüğündeki oturumda, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdür Yardımcısı Banu Behram Kuran, Mamak Geri Dönüşüm Projesi firma yetkilisi Ali Rıza Öner ile Muğla BŞB Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanı Aylin Giray tecrübelerini paylaştılar.

Programın ikinci günü Hibe, Kredi ve Fon Kaynakları konulu oturumla başladı. Moderatörlüğünü Prof. Dr. Hakkı Hakan Yılmaz’ın gerçekleştirdiği oturumda, Hazine ve Maliye Bakanlığı Proje Finansmanı Daire Başkanı İzzet Yerdeş, AB Başkanlığı

ğı Daire Başkanı Bülent Özcan, İLBANK A.Ş. Genel Müdür Yardımcısı Emrah Baydemir, Dünya Bankası Sürdürülebilir Kalkınma ve Altyapı Program Lideri Tamara Sulukhıa, Gaziantep BŞB Dış İlişkiler Daire Başkanı Ahmet Ertürk ve TBB Proje ve Finansman Müdürü Cemal Baş sunumlarını yaptı.

Ardından, Cumhurbaşkanlığı Sisteminde Merkez Yerel İlişkileri-İdari Vesayet konusunda Anayasa Mahkemesi Raportörü Dr. Volkan Has Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ve idari vesayet konusunda paylaşımlarda bulundu.

Öğleden sonraki İmar ve Planlama temalı oturum Diyarbakır BŞB Genel Sekreteri Muhsin Eryılmaz moderatörlüğünde gerçekleştirildi. Bu oturumda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mekânsal Planlama Genel Müdürü Yavuz Erdal Kayapınar, Trabzon BŞB İmar Daire Başkanı Özgür Aşık, İstanbul BŞB İmar Daire Başkanı Bedri Sinan Gül, Ankara BŞB İmar ve Şehircilik Daire Başkanı Coşkun Tunç ve Konya BŞB İmar ve Şehircilik Daire Başkanı Nurrullah Osmanlı tecrübelerini aktardı.

TBB Genel Sekreter Yardımcısı Ahmet Kazan'ın moderatörlüğünü gerçekleştirdiği Büyükşehirler Tecrübe Paylaşımı başlıklı son oturumda ise, Gaziantep BŞB Ulaşım ve Raylı Sistemler Daire Başkanı Hasan Kömürcü, Denizli BŞB Kalite ve ARGE Şube Müdürü Kamile Akın, Gaziantep BŞB Şube Müdürü Ayşegül Tekereköğlu ve TBB Eğitim Müdürü Fikret Gültekin katılımcılarla deneyimlerini paylaştı.

Toplantıların ardından son gün gerçekleştirilen şehir gezisi ile Gaziantep'in tarihi ve kültürel mekanları ziyaret edilerek program sonlandırıldı.

Filistin Yerel Yönetimler Birliğinden TBB'ye Ziyaret

Filistin Yerel Yönetimler Birliği (APLA) Direktörü Abdallah Anati 15 Ekim 2018 tarihinde Birliğimize bir çalışma ziyareti gerçekleştirdi.

Ziyaret kapsamında Birlik Genel Sekreterimiz Hayrettin Güngör tarafından ağırlanan Anati, Filistin'in yerel yönetim yapısı hakkında bilgiler verdi. APLA'nın geçmişte karşılaşılan pek çok zorluğa rağmen son yıllarda bir toparlanma sürecine girdiğinin altını çizen Anati, özellikle bu süreçte kendilerine örnek model olarak gördükleri Türkiye Belediyeler Birliğinin tecrübelerinden istifade etmek istediklerini belirtti.

Birlik Genel Sekreterimiz Güngör, Filistin'den her belediyeye Türkiye'den bir kardeş bulunmasının öncelikler arasında olduğuna değinerek, Türkiye ve Filistin arasında bir kardeş şehir konferansının önümüzdeki yıl içeri-

sinde düzenleneceğini belirtti. Söz konusu konferans vasıtasıyla mevcut ve muhtemel kardeş şehir ilişkilerinin proje odaklı hale getirilerek daha sürdürülebilir kılınmasının hedefleneceği söyleyen Güngör, ayrıca Türkiye ve Filistin tarafından ilgili kamu kurumlarından temsilcilerin olacağı bir kardeş şehir izleme komisyonunun kurulmasının da elzem olduğunu vurguladı. Birliğimiz tarafından Filistin'in Kudüs, Ramallah ve El-Halil kentlerinde düzenlenmesi planlanan "Türk Günü" ile ilgili de Anati'ye bilgi verildi.

Birliğimiz ve APLA arasında geniş kapsamlı bir işbirliği protokolü yapılması hususunda mutabık kalındı.

Çin Uluslararası Kardeş Şehirler Konferansı

Çin yerel yönetimlerinin diğer ülkelerle kardeş şehir işbirliklerinin geliştirilmesi amacıyla iki yılda bir düzenlenen Çin Uluslararası Kardeş Şehirler Konferansı, Çin Uluslararası Kardeş Şehirler Birliği (CIFCA) ve Wuhan Belediyesi işbirliğinde "Karşılıklı İşbirliği İmkânlarının Değerlendirilmesi ve Yerel Ekonomik Kalkınma Tecrübelerinin Paylaşımı" temasıyla 14-16 Kasım 2018 tarihleri arasında yapıldı.

60'tan fazla ülke ve bölgeden 700'ün üzerinde temsilcinin katıldığı ve Birliğimizin de davet edildiği Konferansa Birliğimiz, Çin yerel yönetimleri ile kardeş şehir ilişkisi olan belediyelerin temsilcilerinden oluşan bir heyetle katılım sağlandı.

Konferansta Çin yerel yönetimleri ile yapılan kardeş şehir işbirlikleri çerçevesinde geliştirilen projeler paylaşılarak yeni işbirliği anlaşma-

ları imzalandı. Kardeş şehir ilişkileri çerçevesinde yapılan işbirlikleri ve projelerle belediyelerin kapasitelerini geliştirdiği belirtilerek kazan kazan yaklaşımının önemi vurgulandı. Karşılıklı tecrübe paylaşımının yerel ekonomik kalkınmayı etkilediği ve vatandaşlar ve dünya için daha iyi bir gelecek sunduğu dile getirildi.

Çin Uluslararası Kardeş Şehirler Birliği temsilcileri ile yapılan ikili görüşmelerde Birliğimiz ile bir işbirliği protokolü imzalanmasına karar verilerek, özellikle Modern İpekyolu üzerindeki ülkelerin belediye birlikleri ile işbirliğini geliştirecek bir ortak proje geliştirilmesi konusunda mutabakata varıldı.

İtfaiyecilik Sempozyumu Tamamlandı

Türkiye Belediyeler Birliği ve Üsküdar Üniversitesi işbirliği ile “İtfaiyecilik Mesleğinde Psikososyal Risk Etkenleri Sempozyumu” 22 Aralık 2018 tarihinde İstanbul’da gerçekleştirildi.

Sempozyumun açılış konuşmasında söz alan Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi İş Sağlığı ve Güvenliği Bölüm Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Rüştü Uçan, her mesleğin arka planında bir sağlık ve güvenlik planlamasına ihtiyaç duyulduğunu belirterek bu bağlamda üniversitelerinde hayata geçirdikleri çalışmalara değindi. Uçan, sempozyumda emeği geçenlere teşekkür ederek oturumların tüm katılımcılara faydalı olması temennisiyle sözlerini noktaladı.

Birliğimizin Belediye Akademisi faaliyetleri ve diğer hizmetleri hakkında katılımcıları bilgilendiren TBB Genel Sekreter Vekili Ahmet Kazan, özellikle itfaiyecilik alanında verilen eğitimlere dikkat çekti. Birliğimizin, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi ve Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi ile işbirliğinde gerçekleştirdiği “Uygulamalı İtfaiyeci Yetiştirme Eğitimi”ne değinen Kazan, 2018 yılı itibariyle 2049 kişiye uygulamalı eğitim verildiğini belirtti. Kazan, itfaiyecilik mesleğinin önemine vurgu yaparak, toplumun can ve mal güvenliğinden sorumlu olan itfaiyecilerin kendi güvenliklerinin ve sosyal yaşamlarının da korunması gerektiğinin altını çizdi.

Açılış konuşmalarının son kısmında söz alan Üsküdar Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Mehmet Zelka ise Birliğimizin itfaiyecilik mesleğine sunduğu katkılardan dolayı duyduğu memnuniyeti ifade etti. İtfaiyecilik

mesleğinin zorlu ve yıpratıcı bir meslek olduğunu ve itfaiye personelinin sürekli bir yenilenme ve dinamizme ihtiyaç duyduğunu söyleyen Rektör Yardımcısı Zelka, bu zorlu süreci kontrol altında tutmanın yolunun sosyal ve psikolojik destekten geçtiğini belirtti.

Açılış konuşmalarının ardından Prof. Dr. Mehmet Zelka'nın başkanlığını yaptığı ilk oturumda Dr. Öğr. Üyesi Mert Akcanbaşı, Prof. Dr. Orhan Doğan ve Uzman Psikolog Yasemin Ozan yer aldı. Akademisyenler kendi alanlarında sunumlar yaparak, itfaiyecilerde travma sonrası stres bozukluğu, panik atak ve anksiyete durumlarına değindi.

Prof. Dr. Abdullah Karatay başkanlığında gerçekleşen “İtfaiyecilerde Depresyon ve Tükenmişlik Sendromu Olan Kişiyi Nasıl Yardımcı Olunur?” başlıklı ikinci oturum ise Dr. Öğr. Üyesi Mert Akcanbaş ve Öğr. Gör. Murat Otoğlu’nun katılımı ile gerçekleştirildi.

Üçüncü oturumda Prof. Dr. Haydar Sur, Doç. Dr. Tayfun Doğan ile Uzm. Psikolog Yasemin Ozan sunumları ile yer aldı. Ağırlıklı olarak iş yaşamında mobbing konusuna değinilen oturumda mobbing sürecinin nasıl aşılabacağı ile ilgili sunumlar gerçekleştirildi. Oturum soru-cevap bölümüyle tamamlandı.

Öğr. Gör. Abdurrahman İnce moderatörlüğünde yapılan son oturuma, Denizli Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Daire Başkanı Murat Başlı, Ankara Büyükşehir Belediye İtfaiye Daire Başkanı Uğur Olgun, Adana Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Daire Başkanı Fahri Durukan ve İzmir Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Şube Müdürü Bülent Tosun katılım sağladı. “Psikososyal Risk Etkenleri İtfaiyecilik Yaşamının Neresinde?” başlığıyla açılan oturumda idareciler uygulamadan gelen sorunları örneklerle anlattı. Büyükşehir-il belediyelerinde itfaiyecilik mesleğinin yansımalarının farklı olduğuna dik-

kat çekilen oturumda, sorunlar ve çözüm önerileri masaya yatırıldı.

Programın kapanış konuşması, Üsküdar Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Nevzat Tarhan tarafından gerçekleştirildi. Tarhan konuşmasında, meslekte usul hataları, zaman yönetimi, öncelik ve sonralık farkındalığı gibi başlıklara değindi. Konuşmasında itfaiyecilik mesleğinde stres yönetiminin önemine dikkat çeken Tarhan’ın katılımcıların sorularını yanıtlamasının ardından sempozyum sona erdi.

Başkan Şahin Avrupa Konseyi'nde Göçü Anlattı

Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi 35. Genel Kurulu çerçevesinde “Sınır Bölgeler ve Göç” başlıklı oturumda konuşma yapmak üzere davet edilen TBB ve Gaziantep Büyükşehir Başkanı Fatma Şahin, Kongre üyelerine seslendi. 06 Kasım 2018 tarihinde düzenlenen Kongre’nin Bölgeler Meclis oturumunda konuşma yapan

Başkan Şahin, Türk belediyelerinin göç alanında yaptıkları çalışmalara değindi.

Konuşmalarına yeni seçilen Kongre başkanlarını tebrik ederek başlayan Şahin, sözlerine “Göç bir sonuçtur. Bunu bir kere iyi bilmek gerekir. Asıl önemli olan gerekli tedbirleri alarak o insanları vatanlarından ve topraklarından ayırmamaktır.” dedi.

Konuşmasında sıkça Türkiye’nin göç krizi sonrasında verdiği mücadeleyi vurgulayan Şahin, göç sorununun küresel bir mesele olduğunu belirterek böylesi önemli sorunlara uluslararası düzeyde, Kongre gibi köklü kuruluşlar tarafından çözüm üretilmesi gerektiğine dikkat çekti. Şahin konuşmasını, “Aylan bebekler ölmesin, Akdeniz ölüm değil umut denizi olsun. Bu dünya yaşatanlar ve öldürenler dünyasıdır. Bizlerin iyi tarafta yani yaşatanlar tarafında olmamız gereklidir.” sözleriyle noktaladı.

ROMACTED Proje Ofisine Ziyaret

Program çerçevesinde Strazburg’a gelen Başkan Şahin, Türkiye Belediyeler Birliği ve Avrupa Konseyi ile ortak yürütülen ROMACTED Projesinin Strazburg’daki merkez ofisini ziyaret etti. Proje hakkında yetkililerden bilgi alan Şahin, TBB Başkanı sıfatıyla projeye verilmesi gereken desteği sağlayacaklarını belirtti.

Avrupa Konseyi YBYK Genel Kurulu Tamamlandı

Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi (YBYK), 06-08 Kasım 2018 tarihlerinde “Yerel ve Bölgesel Seçilmişlerin Etik Davranışları ve Uyum” başlığında 35. kez toplandı.

Fransa’nın Strasbourg kentinde yapılan Genel Kurulda yerel yönetimlerde etik davranışların ve şeffaflığın artırılması ile ilgili raporlar tarafından hazırlanan “Kongre Etik Kuralları ve Prosedürlerinin Revizesi”, “Davranış Kuralları”, “Yerel ve Bölgesel Düzeyde Çıkar Çatışmaları”, “Şeffaflık ve Açık Yönetim” başlıklı raporlar kabul edildi.

Toplantıya katılan İzmit Belediye Başkanı Nevzat Doğan, Artvin Belediye Başkanı Mehmet Kocatepe ve Karabük Belediye Başkanı Rafet Vergili, Türkiye’deki uygulamalarla ilgili bilgi verdi.

Kongre Başkan Yardımcısı sıfatı ile Avrupa Yerel Demokrasi Haftası (AYDH) koordinatörlüğünü yürütmekte olan Konyaaltı Belediye Meclis Üyesi Gaye Doğanoglu, hafta ile ilgili hazırlanan raporu sunarak yerel yönetimleri AYDH’na katılmaya davet etti.

Slovenya, Letonya, Litvanya ve Hollanda Yerel Demokrasi raporlarının sunulduğu 35. Genel Kurulda Tunus yerel yönetim seçimleri izleme raporu görüşülerek Kongre üyelerinden Tunus’ta yerel yönetimlerin güçlendirilmesi için destek verilmesi istendi.

“Göç Sorunu ile Karşı Karşıya Kalan Belediyelerin Durumu” konusunda Birliğimiz ve Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin Türkiye’nin etkin göç yönetimi konusunda katılımcıları bilgilendirdi.

Ulusal hükümetler ve yerel yönetimler arasında danışma ve işbirliği konusunun da ele alındığı Genel Kurul oturumunda Büyükşehir Belediye Başkanı Hasan Akgün ve Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Meclis Üyesi Ayşe Serra Bucak, Cumhurbaşkanlığı sisteminde oluşturulan “Yerel Yönetimler Politika Kurulu” hakkında bilgi verdi.

Gençlik Delegasyonu

35. Genel Kurulda hazır bulunan Gençlik Meclisi üyeleri aralarından

seçtikleri 3 temsilci ile kendi ülkelerinde gerçekleştirilen projeleri tanıttı ve Avrupa Konseyi üye ülkelerinde “Gençlik Katılımı ve Talepler” konusunda Kongre’de bilgi paylaşımında bulundu. Demokrasinin sağlanması ve insan haklarının sürdürülebilirliği için gençlere düşen görevler ve yerel yöneticilerin gençlere sahip çıkması konusu etrafında sürdürülen tartışmalarda Avrupa’da genç katılımın önemine değinildi.

Kongre yönetimi için seçimlerin yapıldığı 35. Genel Kurulda Kongre Başkanlığına İsveç Yerel Yönetimler Birliği Başkanı Anders Knappe seçilirken, Konyaaltı Belediye Meclis Üyesi Gaye Doğanoglu, ikinci kez kongre başkan yardımcılığı görevine getirildi.

ROMACTED Programının Açılış Konferansı Gerçekleştirildi

Birliğimiz ile Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi işbirliğinde, yerel düzeyde Roman vatandaşların güçlendirilmesi ve iyi yönetim uygulamalarının yaygınlaştırılması amacıyla başlatılan ROMACTED Programının açılış konferansı 12 Aralık 2018 tarihinde Ankara’da gerçekleştirildi.

Belediyeler, kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşlarından temsilcilerin katılımıyla gerçekleştirilen programın açılış konuşmaları Avrupa Konseyi Türkiye Ofisi Başkanı Michael Ingledow, Avrupa Birliği Delegasyonu Müsteşarı Simona Gatti ve Birliğimiz Genel Sekreter Vekili Ahmet Kazan tarafından yapıldı.

Açılış konuşmasında Birliğimizin görev ve faaliyet alanlarına ilişkin bilgiler aktaran TBB Genel Sekreter Vekili Ahmet Kazan, belediyelerimizin uluslararası platformlarda temsiline ve sürdürülen işbirliklerine değindi. Birliğimizin son yıllarda özellikle sosyal projelere ağırlık verdiğine dikkat çeken Kazan, belediyelerimizin sınırları içerisinde yaşayan dezavantajlı bireylerin entegrasyonu için 2014-2016 yılları arasında uygulanan ve Roman vatandaşları da kapsayan İstihdam için Koordinasyon ve Eğitim Projesi gibi faaliyetlerden örnekler verdi. Kazan daha sonra ROMACTED Programı kapsamında, Birliğimizin Roman vatandaşların sosyal içermesini sağlamak

amacıyla hem yerel hem de ulusal düzeyde gerçekleştirilecek faaliyetler hakkında katılımcıları bilgilendirdi.

Avrupa Konseyi Türkiye Ofisi Başkanı Michael Ingledow konuşma-

sında, ROMACTED Programını destekleyen TBB'nin bu program için ideal bir ortak olduğunu vurguladı. Birliğimizin programın geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması

konusunda önemli bir rol üstlendiğini ifade eden Ingledow, Program kapsamında Roman vatandaşların, hem bireysel hem de ulusal düzeyde güçlendirilmesinin amaçlandığını belirterek, Türkiye ve Avrupa Konseyi arasındaki bu işbirliğinin geli-

şerek devam etmesini umduğunu sözlerine ekledi.

AB Türkiye Delegasyonu Müsteşarı Simona Gatti, Balkanlar'ı ve Türkiye'yi kapsayan ROMACTED Programında Türkiye'den 6 belediyenin katılımını görmekten duyduğu

memnuniyeti ifade etti. Roman vatandaşlarının yoksulluk ve dışlanma tehlikesi altında olduğuna, varlıkları ve kimliklerinin göz ardı edildiğine vurgu yapan Gatti, AB olarak Romanların sosyal hayata entegrasyonuna özel bir önem verdiklerini belirtti.

Açılış konuşmalarının ardından, Avrupa Konseyi ROMACTED Programı yönetici Marcus Andrade ve Programın ulusal koordinatörü Elmas Arus tarafından programa yönelik bilgilendirme yapıldı.

Program kapsamında düzenlenen oturumlarda, belediyelerin Roman vatandaşlara yönelik faaliyetleri ve sivil toplum kuruluşlarının çalışmalarına ilişkin bilgilendirme yapıldı.

Birliğimizin ulusal uygulayıcı kuruluşu olduğu Edirne, Canik, Karadeniz Ereğli, Konak, Pendik ve Şişli belediyelerinin pilot belediyeler olarak yer aldığı program kapsamında Avrupa Konseyi, Birliğimiz ve pilot belediye temsilcileri arasında programın yürütülmesine ilişkin protokoller imzalandı.

RESLOG Projesi Açılış Toplantısı

Birliğimiz ile İsveç Belediyeler Birliği (SALAR), Marmara Belediyeler Birliği ve Çukurova Belediyeler Birliğinin işbirliğinde Yerel Yönetişimde Dayanıklılık Programı (RESLOG) açılış toplantısı 24 Ekim 2018 Çarşamba günü Ankara'da yapıldı.

Genel hedefi Türkiye'deki yerel yönetim kapasitesinin desteklenmesi olan program, Suriye'deki iç savaş sonucu yaşanan göç ile ilgili yerel yönetimlerin karşılaştığı sorunlar karşısında kurumsal ve hizmet kapasitelerinin desteklenmesi, ulusal ve yerel düzeyde koordinasyonun daha etkili sağlanması ve yerel ve bölgesel düzeyde deneyim paylaşımının sağlanması amacıyla platformlar oluşturulmasını hedefliyor.

Birliğimiz, SALAR, Marmara Belediyeler Birliği ve Çukurova Belediyeler Birliğinin proje ortağı olduğu programda birlikler arasında işbirliğinin geliştirilmesi ve Türkiye yerel yönetimlerinin tecrübesinin Birliğimiz aracılığı

ile Lübnan yerel yönetimleri ile paylaşılması amaçlanıyor.

Açılış toplantısında, SALAR ve paydaş kuruluşlar ile ortak mutabakat zaptı imzalanarak gelecek dönemde yapılacak faaliyetlere ilişkin değerlendirme ve görüş alışverişinde bulunuldu.

Kadın Konukevi Değerlendirme Çalıştayı

Türkiye Belediyeler Birliği ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı işbirliğinde belediyelere bağlı kadın konukevlerinde hizmet standartlarının oluşturulması amacıyla 15-16 Ekim 2018 tarihlerinde Ankara'da bir çalıştay gerçekleştirildi.

Çalıştay, Türkiye Belediyeler Birliği Genel Sekreteri Hayrettin Güngör,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdür Yardımcısı Mehmet Fatih Serdengeçti ve Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürü Gülser Ustaoglu'nun açılış konuşmaları ile başladı.

Güngör konuşmasında kurumlar arası işbirliği ve deneyim paylaşımı-

nın önemine vurgu yaparak, çalıştay sonucunda elde edilecek somut çıktıların bundan sonraki çalışmalara yön vereceğini belirtti. Serdengeçti, belediyelerin kadın konukevi hizmetlerinin daha etkin ve verimli hale getirilmesi için destek vermeye hazır olduklarını ifade etti. Son olarak Ustaoglu, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından yapılan hizmetlere ilişkin bilgi vererek hizmetlerin etkinliğinin artırılması amacıyla ihtisaslaşmanın önemli olduğunun altını çizdi.

Çalıştayda, belediyelere bağlı kadın konukevlerinde standart bir modelin oluşturulması amacıyla Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan hizmet standartları taslak rehberi ve yönerge taslağı değerlendirilerek, katılımcıların görüş ve önerileri alındı.

UCLG Dünya Konseyi Madrid'de Toplandı

Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Teşkilatı'nın (UCLG) Dünya Konseyi ve Yönetim Kurulu Toplantıları 04-07 Kasım 2018 tarihlerinde Madrid'de gerçekleştirildi.

Dünyanın birçok yerinden 300'den fazla kişinin katılım sağladığı toplantıda yerel demokrasi, kent hakkı, yönetişim, sürdürülebilir kalkınma hedefleri, konut politikaları, göç ve uyum, kentsel şiddetin engellenmesi, toplumsal cinsiyet eşitliği ve doğal afetlere karşı ortak strateji oluşturulması başta olmak üzere yerel yönetimleri ilgilendiren birçok konu tartışıldı. Komite toplantılarının ardından yapılan II. Kentsel Şiddet ve Bir Arada Yaşama ile Barış İçin Eğitim Forumunda Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, UCLG eş başkanlığına seçildi.

Yönetim kurulu çalışma oturumunda söz alan Konya Büyükşehir Belediyesi Başkan Vekili Mahmut Sami Şahin, Konya Büyükşehir Belediyesi olarak 50'den fazla kardeş şehirleri olduğunu ve kardeş şehir özelinde yürütülen yerel diplomasi çalışmalarının küresel barış açısından ciddi bir fırsat sunduğunu dile getirdi. Bu kapsamda UCLG'ye yerel demokrasi ve barış alanında yürüttüğü çalışmalardan ötürü teşekkür eden Şahin, düzenlenen barış ödülünü desteklediklerini açıkladı.

UCLG Dünya Konseyi çalışma oturumunda ise UCLG Başkanı Parks Tau tarafından UCLG'nin bölge teşkilatları tarafından gerçekleştirilen faaliyetler tanıtıldı. Ardından 2018 yılı Başkanlık Raporu oy birliğiyle onaylandı. Aynı oturumda UCLG Genel Sekreteri Emilia Saiz, bu yıl 73'üncüsü düzenlenen BM Genel Kurulu çalışmalarına 300 kişilik bir heyetle katılım gösterildiğini ve gelecek yıl BM'de daha görünür ve aktif olunmasının hedeflendiği belirtilerek 2019 yılı Çalışma Programını duyurdu.

TBB'den Kardeş Ülke Kosova'ya Araç Desteği

Türkiye Belediyeler Birliği, tarihi ve kültürel geçmişimizin olduğu ülkeler ile dostluk ve kardeşlik bağlarının güçlendirilmesi ve işbirliklerinin artırılmasına yönelik faaliyetlerini sürdürüyor. Birliğimiz bu çerçevede Türkiye ve Kosova yerel yönetimleri arasında işbirliklerinin geliştirilmesi amacıyla 08 Kasım 2018 tarihinde Kosova İslam Birliğine iki adet cenaze aracı hibe etti.

Başkent Priştine'deki Fatih Sultan Mehmet Camisi'nde düzenlenen araç teslim törenine, Türkiye'nin Priştine Büyükelçisi Kıvılcım Kılıç, Kosova İslam Birliği Başkanı Naim Ternava, TBB Genel Sekreter Yardımcısı Ahmet Kazan ve İBB ve TBB Meclis Üyesi İsmail Turunç katıldı.

Büyükelçi Kılıç törende gerçekleştirdiği konuşmasında projenin iki halk arasındaki kardeşliğin bir yansıması

olduğuna değindi. TBB tarafından hediye edilen cenaze araçlarının insanların en zor anlarında onlara daha iyi hizmet götürülmesini sağlayacağını kaydeden Kılıç, desteklerinden dolayı Birliğimize teşekkür etti.

TBB Genel Sekreter Yardımcısı Kazan, Türkiye ve Kosova arasında var olan iyi ilişkilerin bunun gibi dayanışma örnekleriyle daha da ileri seviyelere taşınacağını ümit ettiğini belirtti. Türkiye'deki 35 belediyenin Kosova belediyeleriyle kardeş olduğuna işaret eden Kazan, "Türkiye - Kosova yerel yönetimler işbirliği projesi kapsamında Birliğimizin hediyesi olarak sizlere 2 adet araç takdim ediyoruz." dedi.

İBB ve TBB Meclis Üyesi İsmail Turunç ise konuşmasında Birliğimizin dayanışma faaliyetlerinden bahse-

derek; Bulgaristan'a 18 cenaze aracı hibesiyle başlayan desteğin, Karadağ, Sancak, Bosna Hersek, Mamuşa ve son olarak Kosova ile devam ettiğini belirtti.

Kosova İslam Birliği Başkanı Ternava, bağımsızlık yolunda Kosova'ya verdikleri destek ve yardımlarından dolayı Türk Hükümeti ve milletine teşekkür etti.

Yaşamı Paylaşmaya Engel Yok

Başkasının yaşam hakkına saygı duymakla başlıyor toplumsal huzur. Irk, din, dil, cinsiyet, engelli ya da engelsiz ayrımı yapmadan başkasının sınırlarını ihlal etmeden yaşamayı başarmakla... Empati ve hoşgörü hem ferdin hem de toplumun mutluluğu için iki anahtar kavram.

Engelli bireyleri anlamak, onlara merhamet duymaktan fazlasını gerektiriyor. Onlar çevredeki fiziksel engelleri aşmaktan daha çok toplumda var olan zihniyet engellini aşmak için mücadele veriyor. Onlar artık parmakla gösterilmek, acınmak ya da “anormal” olarak görülmek istemiyor. Meraklı gözler olmadan yollarda özgürce yürümek, okula gitmek, üretime katılmak, özetle “herhangi biri” gibi yaşamak istiyorlar.

Ülkemizde yaklaşık 5 milyon engelli birey yaşıyor. Belediyelerimiz, engelli bireylerin engelsiz bir yaşam sürdürebilmeleri, sosyal hayata özgürce katılabilmeleri, eğitim imkânlarından eşit yararlanabilmeleri ve çalışma hayatında aktif olarak yer alabilmeleri için sağlıktan, eğitime, kültürel etkinliklerden, meslek edinme ve istihdama kadar birçok alanda engelli vatandaşlarımıza destek oluyor.

Engelsiz Başkent

Başkentte engelleri kaldırmak, engellilerin hayata katılımını sağlamak üzere birçok projeyi hayata geçiren Ankara Büyükşehir Belediyesi eğitim, sağlık, temizlik, ulaşım, araç desteği, evde bakım, temizlik, tamirat-onarım hizmetlerini engelli bireylere ücretsiz olarak sunuyor.

Belediyenin öne çıkan engelli hizmetlerinden Sincan Engelliler ve Rehabilitasyon Merkezinde engellilere yönelik fizik tedavi imkânı sağlanıyor. Ulaşımdan ev temizliğine kadar birçok hizmeti bir arada sunan merkez, engelli vatandaşların hayatını kolaylaştırıyor. Merkeze kayıtlı üyeler, fizyoterapi ve hidroterapi seanslarına ücretsiz olarak katılabiliyor. Büyükşehir Belediyesi, tahsis ettiği 30 adet asansörlü minibüs tipi araçla engelli vatandaşları terapi seanslarına taşıyor. Refakatçi eşliğinde ya da tek başına evlerinden alınan engelli vatandaşlar, bu araçlarla merkeze getirilirken terapi seanslarının ardından tekrar evlerine bırakılıyor.

İzmirli Engelliler Sağlığa Kulaç Atıyor

İzmir Büyükşehir Belediyesi, okul öncesi ve okul dönemi bireysel eğitimleri, spor, müzik, atlı terapi eğitimleri, engelli hizmet aracı ve diğer medikal yardımlarla engellilerin hayatını kolaylaştırıyor.

İzmir Büyükşehir Belediyesinin engellilere yönelik gerçekleştirdiği çalışmalarından biri de havuz rehabilitasyonu. Yaklaşık 250 engellinin faydalandığı derslerde engelliler, yüzme tekniklerini öğrenirken diğer yandan da suyla terapi imkânı buluyor. Yüzme havuzundan yaşları 2 ile 28 arasında değişen zihinsel, bedensel ve spastik engelli öğrenciler faydalananıyor. Engelli öğrenciler havuzda yüzme öğretmenleri eşliğinde suya alışma, nefes alıp verme, gevşeme hareketleri yapıyor.

Gaziantep'te Engellileri “Mutlu” Eden Kafe

Engellilerin yaşam koşullarının iyileştirilmesi, erişebilirliklerinin ve istihdam edilebilirliklerinin artırılması amacıyla Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin tarafından ülkemizde kurulan ilk Engelliler Daire Başkanlığı aracılığı ile dezavantajlı bireylerin hayatlarına dokunacak projeleri hayata geçiriliyor.

Engelli bireylerin topluma eşit haklarla katılmalarını sağlamak amacıyla hayata geçirilen projelerden biri de Mutlu Kafe. Down sendromlu çocukların sosyal hayata katılımı ve kendilerine güven kazanmaları amacıyla kurulan Mutlu Kafe’de down sendromlu 8 genç garsonluk yapıyor. Çalışırken müşterilerle iletişim kurma imkânı bulan çocukların bu vesileyle sosyal iletişimlerinin geliştirilmesi hedefleniyor.

İşitme Engellilere Mersin’de Görüntülü Destek

Engelli bireylerin yaşam kalitesini yükseltmek ve destek hizmetlerini güçlendirerek Mersin’i engelsiz bir kent haline getirmek için birçok hizmet sunan Mersin Büyükşehir Belediyesi, hayata geçirdiği ‘Görüntülü Destek Hattı’ ile işitme engelli vatandaşların yaşamını kolaylaştırıyor. ‘Görüntülü Destek Hattı’ projesi sayesinde işitme engelli bireyler, kamu kurum ve kuruluşlarında iş ve işlemlerini takip ederken kendilerini ifade etmekte zorlandıkları noktada görüntülü destek hattını arayıp yardım alabiliyor. Kamu kurumlarında işi olan engellilerin ihtiyaç duymaları halinde, karşısındaki kamu görevlisi ile iletişim kurma konusunda sıkıntı yaşadığında 0553 360 27 03 numaralı hattı görüntülü olarak arayabiliyor ve Engelliler Dairesi Başkanlığında görevli işaret dili konusunda eğitimli personel tarafından kendisine iletişim desteği sağlanıyor.

ENGELLİLER NE DİYOR?

“Belediyelerimiz sayesinde farkındalık artıyor”

Ankara’da yaşayan ve bir kas hastalığı sonucu yürüme yetisini kaybeden 29 yaşındaki Yunus Şahin, belediye tarafından hediye edilen akülü aracıyla yanında refakatçısı olmadan seyahat edebiliyor. “Son 10 yıldır bir farkındalık oluşmaya başladı. Artık halkımız kısmen de olsa kaldırımlarda yer alan sarı şeritlerin, engelli otoparklarının, asansörlerin ne ifade ettiğini biliyor. Engelli olmadan önce yollarda çok rahat yürürken yollardaki eksiklerin farkında değildim. Mesela ben şimdi kasis olmayan kaldırımları kendime bir uçurum gibi görüyorum. Toplumda bizlere saygı duyan insanlar sayesinde engelleri aşmayı öğrendim. Belediyemizin desteği ile dört duvar arasında değilim.”

“Yolumuza bir engel de siz koymayın”

Görme engelli Yılmaz Sezen-Hediye Sezen çifti ise çevresel zorluklardan ziyade engellilere bakış açısının değişmesi gerektiğini ifade ediyor. “Bize acıma duygusu ile yaklaşmalarını değil saygıyla yaklaşmalarını istiyoruz. Balığı yemeyi değil tutmasını öğretmelerini istiyoruz. Kaldırım üzerine araç park ediyorlar, kaldırımlardaki yollarımızı esnaf işgal ediyor bunun gibi zorluklar yaşıyoruz. Halkımızın daha fazla bilinçlenmesi lazım.”

“Herkes bir gün engelli olabilir”

Ortopedik engeli bulunan 50 yaşındaki Neşe Alagül ise toplumdaki engelli algısının geçmiş yıllara göre değiştiğinden bahsediyor. “Toplum artık bize karşı daha anlayışlı yaklaşıyor ama daha yolumuz var. Belediyemizin de bizler için önemli hizmetleri var. Ben fizik tedavisi alıyorum, ayrıca evim için de temizlik desteğinden faydalanıyorum. Eskiye nazaran artık daha kolay topluma karışabiliyoruz. Şunu unutmamak lazım ki hayatın neler getireceği bilinmez, herkes bir gün engelli olabilir.”

İBB'den Sokak Hayvanlarına Mobil Klinik Hizmeti

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, iki otobüsle 39 ilçede sokak hayvanlarına yönelik mobil klinik hizmeti olan Vetbüs projesini hayata geçirdi.

Biri Avrupa, diğeri Anadolu Yakası'nda bulunan vetbüslerde yaklaşık 2 ayda 280 sokak hayvanına sağlık taraması ve parazit uygulaması yapıldı. Sokak hayvanlarının kapsamlı sağlık taramasından geçirildiği vetbüsler ayrıca, durumu kötü olan hayvanları İstanbul Büyükşehir Belediyesine (İBB) ait hayvan bakım evlerine götürerek hayvanların sağlıklarına kavuşana kadar burada tedavi edilmelerini sağlıyor. İstanbul'u turlayarak hizmet veren vetbüslerin içinde tetkik ve tedavi için bir veteriner ekip hazır bulunuyor.

"Sokağa Uzanan Sevgi Eli" sloganıyla hizmet veren Vetbüs projesinde görevli veterinerler, "Alo 153" üzerinden gelen talepler doğrultusunda bir program oluşturarak hangi bölgede ihtiyaç varsa vetbüs araçlarını o bölgeye yönlendiriliyor.

Projesi kapsamında sokak hayvanlarına sağlık taraması, aşılama programı, iç-dış parazit aşısı ile mikroçip uygulaması yapılıyor. Hayvanın ciddi bir hastalığı yoksa ayakta tedavisi yapılarak bulunduğu alana geri bırakılıyor. Tedavisi tamamlanmış ancak özel durumu sebebiyle bölgeye bırakılamayan engelli ya da çok küçük olan hayvanlar ise sorumluluk alabilecek kişilere sahiplendiriliyor. Mikroçiple kimliklendirilen hayvanlar sisteme kayıt oluyor. Yapılan uygulamalar sistemde yer aldığı için daha sonra gereken durumlarda hayvan hakkında bilgi edinilebiliyor.

Tunus Vilayetler Birliğinden TBB'ye Ziyaret

Ankara Büyükşehir Belediyesince ülkemizde ağırlanan Tunus Belediye Başkanı ve Tunus Vilayetler Birliği Başkanı Souad Ben Abderrahim ve beraberindeki heyet 13 Aralık 2018 tarihinde Birliğimize bir ziyaret gerçekleştirdi.

Birliğimiz Genel Sekreter Vekili Ahmet Kazan ve Genel Sekreter Yardımcısı Abdülmelik Ötegen ile görüşen heyet, iki ülke yerel yönetimleri arasındaki işbirliklerinin geliştirilmesi konusunda neler yapılması gerektiğine yönelik değerlendirmelerde bulundu.

Souad Ben Abderrahim, Tunus'ta yapılan son yerel seçimlere ilişkin genel bilgileri paylaşıırken Tunus'ta gerçekleşen devrimden sonra Tunus'a ve Tunus belediyelerine ilk olarak Türkiye'nin yardım elini uzattığını hatırlattı. Bu sebeple Tunus Belediye Başkanı ve Tunus Vilayetler Birliği Başkanı olarak ilk resmi ziyaretini Türkiye'ye gerçekleştirdiğini vurgulayan Souad Ben Abderrahim yerel seçimlerden henüz çıktıklarını ve çok sayıda yeni belediyenin kurulduğunu belirtilerek Tunus yerel

yönetimlerinin kapasitelerinin geliştirilmesi konusunda Birliğimizden destek talebinde bulundu.

Ahmet Kazan ziyarette gerçekleştirdiği konuşmasında, dost ve kardeş ülke olan Tunus ile yerel düzeyde de yardımlaşmaya devam edeceklerini vurguladı. Birliğimiz ve Tu-

nus Şehirleri Ulusal Federasyonu arasında 2012 yılında imzalanan işbirliği protokolü kapsamında gerçekleştirilen eğitim faaliyetlerine ve araç desteklerine değinen Kazan var olan kardeş şehir ilişkilerinin nitelik açısından geliştirilebilmesi için önceliklerin belirlenmesi gerektiğinin altını çizdi.

Kıbrıs Türk Belediyeler Birliğini Ağırladık

Birliğimiz ile Kıbrıs Türk Belediyeler Birliği (KTBB) işbirliğinde düzenlenen "Tecrübe Paylaşımı Çalıştayı" 21-23 Kasım 2018 tarihlerinde Ankara'da yapıldı.

KTBB temsilcileri ve Kıbrıs Belediye Başkanlarının katıldığı çalıştayda iki ülke yerel yönetimlerinin teşkilat yapısı ile hizmet alanları konusunda karşılıklı tecrübe paylaşımında bulunuldu.

TBB Genel Sekreteri Hayrettin Güngör, açılış konuşmalarında Birliğimizin faaliyet ve çalışmalarından bahsederek, belediyelerde yönetim ve uygulama temelli verimi artırmak amacıyla var olan sorunlara yeni bakış açıları getirebilmek ve yenilikçi, sürdürülebilir çözüm imkânları sağlayabilmek adına bu tür tecrübe paylaşımı toplantılarının önemli olduğunu belirtti.

KTBB Başkanı ve Güzelyurt Belediye Başkanı Mahmut Özçınar yaptığı açılış konuşmasında iki ülke yerel yönetimleri arasındaki ilişkilerin gelişmesi amacıyla yapılan çalıştayın önemine değindi.

Program süresince Türkiye'deki büyükşehir ve büyükşehir ilçelerinin görev ve yetkileri, belediye gelirleri ve belediye ulaşım hizmetleri gibi konular ele alındı.

Birliğimiz BM Ajanslarını Ağırladı

Birliğimizce organize edilen “Birleşmiş Milletler Ajansları Çalışma Kahvaltısı” 17 Aralık 2018 tarihinde Birlik binamızda gerçekleştirildi.

Birleşmiş Milletlerin Ankara’da operasyon ofisleri bulunan tüm ajanslarının katılım sağladığı toplantıda ortak çalışma alanları masaya yatırıldı. Çalışma kahvaltısının açılışını yapan Birliğimiz Genel Sekreter Vekili Ahmet Kazan konuşmasına katılımcılara teşekkür ederek başladı. Birliğimizin yapısı ve mevcut

çalışmaları hakkında bilgiler veren Kazan, toplantının önemine ve ortak girişimlerin yararına vurgu yaptı.

“Bu yükü dünya ile ortak paylaşmalıyız”

Toplantının önemli gündem maddeleri arasında göç ve yerel yönetimlerin üstlendikleri hizmetler yer

aldı. Göç alanında geliştirilebilecek ortaklık projeler tartışıldı. Özellikle Avrupa Birliği ve Türkiye arasında imzalanan antlaşma çerçevesinde geliştirilen 3 milyar avroluk mali yardım paketinin ortak projeler geliştirmek için önemli bir fırsat olduğuna değinen Kazan, “Türkiye merkezi yönetim, sivil toplum kuruluşları ve belediyeler eliyle şimdiye kadar çok yüksek miktarlarda harcama yapmıştır. Bu sorunla tüm dünyanın ortak hareket etmesi gerekmektedir.” dedi.

Ortaklık alanları masaya yatırıldı

Programın devamında Birliğimiz Proje ve Finansman Birimi Müdürü Cemal Baş, mevcut ve müzakere sürecinde olan projeler ile ilgili detaylı bir sunum gerçekleştirdi. Sunumun ardından BM Ajansları Türkiye temsilcileri ve diğer temsilciler tarafından ortaklık konuları üzerinde görüşler bildirildi.

Avrupa Birliği Bölgeler Komitesi Türkiye Çalışma Grubu Toplantısı Tamamlandı

Birliğimiz ve Kahramankazan Belediyesi işbirliğinde düzenlenen Avrupa Birliği Bölgeler Komitesi (CoR) 21. Türkiye Çalışma Grubu Toplantısı 10-11 Aralık 2018 tarihinde Ankara'da gerçekleştirildi.

CoR Türkiye Çalışma Grubu üyeleri, belediye başkanları, akademisyenler ve STK temsilcilerinin katıldığı toplantının açılış konuşması TBB Genel Sekreter Vekili Ahmet Kazan tarafından yapıldı. Kazan konuşmasında Türkiye Çalışma Grubu toplantısına ev sahipliği yapmaktan duyduğu memnuniyeti dile getirerek ülkemiz ile Avrupa Birliği arasındaki işbirliği ve iletişimin daha sağlam temellere dayandırılması ve Çalışma Grubunun daha güçlü bir hale getirilmesi sürecinde Birliğimizin üzerine düşen sorumluluğu almaya hazır olduğunu belirtti. Kazan, toplantının belediyelerimizin mültecilerle ilgili çalışmalarının ve sorunlarının duyurulması ve yeni iş birlikleri alanlarının belirlenmesi için faydalı olacağını umduğunu ifade etti.

Programın Türkiye ile AB arasındaki yerel düzeydeki güncel gelişmelerin

değerlendirildiği ilk oturuma Cumhurbaşkanlığı Yerel Yönetimler Politikalar Kurulu Başkanvekili Şükrü Karatepe, AB Türkiye Delegasyonu Başkanı-Büyükelçi Christian Berger, Bölgeler Komitesi Genişleme Politikasından Sorumlu Raportör Franco

Iacop, Türkiye Çalışma Grubu Başkanı Hicham Imane, Kahramankazan Belediye Başkanı Lokman Er Türk konuşmalarıyla katkı sağladı.

Cumhurbaşkanlığı Yerel Yönetimler Kurulu Başkanı Şükrü Karatepe, sürdürülebilir şehirleşme sürecinde

kamu politikalarının önemine değinerek, Yerel Yönetimler Politikalar Kurulu ve Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi hakkında bilgiler verdi.

Kahramankazan Belediye Başkanı Lokman Ertürk, toplantıya ev sahipliği yapmaktan memnuniyet duyduğunu ifade ederek toplantıya katkı sunan Birliğimize ve AB Bölgeler Komitesi yetkililerine teşekkür etti. AB ilerleme sürecinde atılan adımları önemsediklerini belirten Ertürk, Türkiye’de 2013 yılında Gezi olayları adı altında seçilmiş ve meşru hükümete karşı başlatılan sosyal ayaklanmanın benzerinin Fransa’da ‘Sarı Yelekliler’ adı altında meşru ve seçilmiş hükümete karşı başlatılmasından dolayı duyduğu endişeyi dile getirerek demokrasi vurgusu yaptı.

Bugüne dek Türkiye ile birçok projede yer aldığını söyleyen AB Türkiye Delegasyonu Başkanı Christian Berger, AB’nin mülteciler, ulaşım, enerji ve ekonomi gibi konularda Türkiye’ye destek verdiğini belirtti. Mülteci sorununun Türkiye için büyük bir yük olduğunu ifade eden Berger, bu yükü hafifletmek için Türkiye’ye destek vermeye devam edeceklerinin altını çizdi.

15 Temmuz 2016 itibarıyla Türkiye-AB ilişkilerinin sekteye uğradığını belirten Bölgeler Komitesi Genişle-

me Politikasından Sorumlu Rapor-tör Franco Iacop, sürece yeniden kaldığı yerden devam edilmesinin önemini vurgulayarak; azınlıklar, demokrasi ve insan hakları sorunlarının AB üyelik sürecinde öncelikli konular olduğunu belirtti. Ayrıca Iacop, mülteciler konusunda yapıcı çözümlerin en fazla yerel yönetimlere fayda sağlayacağını belirterek Türkiye’nin 1987’de başlayan AB sürecinin daha ileri gideceğine inandığını sözlerine ekledi.

Avrupa’da Sığınmacı Sorunu ve Uyum temalı ikinci oturumda Türkiye’deki mültecilerle ilgili yapılan uygulamalar ele alındı. Oturumda Türkiye Çalışma Grubu Başkanı Hicham Imane, Seyhan (Adana) Be-

lediye Meclis Üyesi Yasemen Çelik, Kilis Belediye Başkanı Hasan Kara, Keçiören Belediyesi Göçmen Hizmetleri Müdürlüğünden İş ve Meslek Edindirme Danışmanı Merve Muriç ve Birliğimiz Dış İlişkiler Müdür V. Gülfem Kırac Keleş tarafından konuyla ilgili sunumlar gerçekleştirildi.

Oturumların tamamlanmasının ardından heyet Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Birleşmiş Milletler Mesleki Eğitim Merkezini ziyaret ederek çeşitli kurumlarda ikili görüşmelerde bulundu. Ziyaretlerin son ayağında ise Birliğimizde ağırlanan heyete TBB Genel Sekreter V. Ahmet Kazan tarafından TBB faaliyetlerine ilişkin bir sunum gerçekleştirildi.

Birliğimizden Gostivar'a Araç Desteği

Türkiye Belediyeler Birliği, tarihi ve kültürel geçmişimizin olduğu ülkeler ile dostluk ve kardeşlik bağlarının güçlendirilmesi ve işbirliklerinin artırılmasına yönelik faaliyetlerini sürdürüyor. Birliğimiz bu çerçevede Türkiye ve Makedonya yerel yönetimleri arasında işbirliklerinin geliştirilmesi amacıyla 29 Kasım 2018 tarihinde Makedonya-Gostivar Belediyesi'ne bir adet çöp toplama aracı hibe etti.

Gostivar Belediyesinde düzenlenen araç teslim törenine, Gostivar Belediye Başkanı Arben Taravari, TBB Genel Sekreter Vekili Ahmet Kazan, T.C. Üsküp Büyükelçiliği Ekonomi müşaviri Gürkan Gezer, Gostivar Belediyesi Meclis Üyeleri ile yerel ve ulusal basın mensupları katıldı.

Gostivar Belediye Başkanı Arben Taravari, Birliğimize teşekkür ederek başladığı konuşmasında iki ülke arasındaki dostluk ilişkilerine değinerek Birliğimizin daha önce de Makedonya'ya yaptığı destekleri hatırlattı.

Konuşmasına Türkiye'nin ve Türk milletinin selamlarını ileterek başlayan TBB Genel Sekreter Vekili Kazan, Gostivar Belediyesine göstermiş oldukları misafirperverlikten dolayı teşekkür etti. Gostivar Belediyesi tarafından TBB'ye iletilen talep doğrultusunda bir adet ceneze aracını hediye ettiklerini belirten Kazan, Gostivar'da olmalarına vesile olan Cumhurbaşkanı Recep

Tayyip Erdoğan'a, Birlik Başkanımız Fatma Şahin'e ve TBB Genel Sekreteri Hayrettin Güngör'e şükranlarını sundu. Makedonya'nın Türkiye'nin gönül coğrafyasında yer aldığını hatırlatan Kazan konuşmasında "Buralar bizim tarihimiz, buralar bizim kaderimiz. Biz de tarihi bir sorumluluk olarak üzerimize düşen vazifeyi burada yerine getirmeye geldik." sözlerine yer verdi.

Karadeniz Sınır Ötesi İşbirliği Programı Bilgilendirme Toplantısı Yapıldı

Birliğimiz ile Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı işbirliğinde, Ulusal Otorite görevi Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı tarafından yürütülen Karadeniz Havzasında Sınır Ötesi İşbirliği Programı hakkında belediyelerimizi bilgilendirmek amacıyla 25 Aralık 2018 tarihinde Trabzon'da "Yerel Yönetimler ve Mali Kaynaklar Eğitimi" düzenlendi.

Eğitim kapsamında, Karadeniz Sınır Ötesi İşbirliği Programı'nın yönetimi, sınırları, amaçları, öncelikleri, bu çerçevede hazırlanacak projelerin süre ve bütçeleri, projelerde ortaklık koşulları, devlet desteği kuralları gibi konularda bilgilendirmeler yapıldı. Ayrıca küresel kentleşme politikaları, turizm ve kalkınma ilişkisi, genel olarak proje yazımında karşılaşılan hatalar gibi başlıklarda sunumlar gerçekleştirildi.

Avrupa Komşuluk Aracı (ENI) altında bölgesel işbirliğine yönelik ortak yürütülen Karadeniz Havzasında Sınır Ötesi İşbirliği Programı, Karadeniz havzasında yer alan bölgelerdeki nüfusun refahının, sürdürülebilir büyüme-

ye ortak çevre koruması vasıtasıyla artırılmasını amaçlamaktadır. Türkiye'nin coğrafi konumundan ötürü AB'ye aday ülke olarak katıldığı programda ayrıca Bulgaristan, Romanya, Yunanistan, Ermenistan, Gürcistan, Moldova ve Ukrayna yer almaktadır.

Belediyelere Araç Desteğimiz

Birliğimiz, ihtiyacı olan belediyelere 2014 yılından bu yana mali imkânları ölçüsünde araç desteği sağlamaktadır. Belediyelerimizin talepleri doğrultusunda 2018 Ekim-Kasım-Aralık ayları içerisinde alımı gerçekleştirilen araçların listesi aşağıda yer almaktadır:

Damperli Kamyon, Çöp Kamyonu

Çobanlar, Erkmén, Ahmetpaşa, Demirmenayvalı, Kızılören, Bigadiç, Gönen, Gökçesu, Orhangazi, Gümüşçay, Honaz, Kale, Yaylabası, İslahiye, Oğuzeli, Kovanlık, Ören, Yağlıdere, Söğütü, Ünlüpınar, Antakya, Senir, Devrekhanı, Hacılar, İncesu, Delice, Keskin, Kırkağaç, Elmakaya, Konukbekler, Özkonak, Çat, Karapınar, Bor, Aktaş, İkizce, Çaybaşı, Çatalpınar, Aybastı, Muradiye, Kaynarca, Erenler, Karapürçek, Bafra, Şirvan, Sızır, Cemel, Yıldız, Ceylanpınar, Harran, Karaköprü, Yolkonak, Çimitteke, Uzunlu, Akdağmadeni, Ovakent, Karayakup, Baydığın, Gökçebey.

İtfaiye, Keping, Vidanjör

Sülün, Gazlıgöl, Çıkrık, Seydiler, Gülpınar, Yeşiltepe, Kemalpaşa, Kızılkaya, Eldivan, Cumayeri, Kaynaşlı, Çanakçı, Özkürtün, Kuleönü, Akçaşehir, Pınarbaşı, Seydiler, Malazgirt, Derinkuyu, Bahçeli, Mehmetli, Kalkandere, Aydıncık, Dedefakılı, Kepez, Beyköy, Çayırli, Çukurkuyu, Araban, Nurdağı, Kumlu, Küre, Alpullu, Değirmenli, Keçikalesi, Sazlıca, Gülyalı, Çepni, Halfeti, Birecik, Eyyübiye, Siverek, Serenli, Gürçeşme, Gökál, Eymir, Karapınar, İscehisar, Çayırbağ, Demirkent, Gelendost, Başçiftlik, Çevreli, Bölme, Tavşanlı.

Kanal Açma, Yol Süpürme, Arazöz, Canaze Aracı, Engelli Aracı, Kurtarma Aracı, Su Tankeri

Bolvadin, Yüksekova, Teşvikiye, Kuru, Sındırgı, Küçükkuşu, Yenimuhacir, Adalar, Kozaklı, Haliliye, Halıköy, Kilis, Devrek, Göynük, Nizip, Rize, Fındık.

Başkanlarımızın Görüşleri

Karapınar Belediye Başkanı Mustafa Tiftik:

“Bu aracın bizlere ulaştırılmasında, hibe edilmesinde emeği olan Sayın Cumhurbaşkanımıza ve Türkiye Belediyeler Birliğine teşekkür ediyorum. Bu araçta Karapınar kasabamıza ve tüm halkımıza hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum.”

Aktaş Kasabası Belediye Başkanı Yaşar Çamur:

“Kasabamızın alt ve üst yapılarını bir bir tamamladık. Bugün belediye araç parkına TBB tarafından hibe edilen aracımızı halkımızın hizmetine sunmanın mutluluğunu yaşıyoruz.”

Şanlıurfa Büyükşehir Belediye Başkanı Nihat Çiftçi:

“Yasal anlamda tüm Türkiye’deki belediyelerin üye olduğu Dünya Belediyeler Birliği her şekliyle belediyelerimizle ilgilenmekte. Bizler Ensar şehir olarak 7 yıllık misafirlik ediyor ve bundan sonra da misafirliğe devam edeceğiz. Türkiye Belediyeler Birliğimizin 8 ilçe belediyemize hibe etmiş olduğu iş makineleri ve temizlik araçları ile daha hızlı ve daha aktif bir şekilde hareket etme kabiliyetine sahip olmuş olacağız. İlçe belediye başkanları adına Türkiye Belediyeler Birliğine teşekkür ederim.”

Çanakçı Belediye Başkanı Tuncay Kasım:

“Çanakçı için güzel işler, hizmetler yapmaya gayret gösteriyoruz. Yıl ve model olarak ömrünü tamamlamış itfaiye aracımızın yerine son model itfaiye aracımıza kavuştuk. Araç filomuzu genişletmeye devam ediyoruz. TBB’ye şükranlarımızı sunuyoruz.”

Cumhurbaşkanlığı Sisteminde Merkez Yerel İlişkileri / İdari Vesayet

Dr. Volkan HAS*

Cumhurbaşkanlığı sistemine çok yakın bir tarihte, 09.07.2018'de, geçilmiş olması karşısında yeni hükümet sisteminin idari vesayet konusunda bir değişikliğe yol açıp açmayacağı ve bu bağlamda merkezi idare - yerel yönetimler arasındaki ilişkinin belirlenmesinde temel hukuk normunun kanun olarak kalmaya devam edip etmeyeceği konularına açıklık kazandırılmak amacıyla bu çalışma ele alınmıştır.

Bu kapsamda öncelikle idarenin genel olarak düzenlendiği Anayasa'nın 123'üncü maddesinde, sonrasında ise mahalli idarelerin özel olarak hükme bağlandığı 127'nci maddesinde ele alınmış ve son ola-

rak Cumhurbaşkanlığı sisteminin bu konuda bir değişiklik getirip getirmediği hususuna değinilmiştir.

Genel Olarak İdare

Anayasa'nın 123'üncü maddesi genel olarak idareyi düzenlemektedir. Anılan maddeye göre "İdare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve kanunla düzenlenir./ İdarenin kuruluş ve görevleri, merkezden yönetim ve yerinden yönetim esaslarına dayanır./ Kamu tüzelkişiliği, kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulur."

Anılan maddenin 2'nci fıkrasına göre iki tür idare usulü bulunmaktadır. Bunlar merkezden yönetim ve

yerinden yönetim usulüdür.

Merkezden yönetim, idarenin topluma sunacağı hizmetlerin tek bir merkezden ve tek elden yürütülmesidir.¹ Ancak devlet merkezinde bulunan ve sayıları belirli ve sınırlı olan yetkililerin tüm ülke düzeyinde idari hizmetleri yürütmeleri düşünülemez. Merkezdeki yetkililerin yanı sıra tüm ülkeye yayılmış bir teşkilata da gereksinim vardır.² Merkezden yönetimin tersine yerinden yönetim, topluma sunulacak idari hizmetlerin devlet merkezinden ve tek elden değil, merkezi idare teşkilatı içinde yer almayan ve merkezi idare hiyerarşisine dâhil olmayan kamu tüzel kişileri tarafından yürü-

1) Günday, Metin, İdare Hukuku, İmaj Yayınevi, Ankara, 2011, s. 66.

2) Gözler, Kemal, İdare Hukuku, C. I, Ekin Kitabevi Yayınları, Bursa, 2003, s. 116.

* Anayasa Mahkemesi Raportörü

tülmesidir.³ Yerinden yönetimin bir türü olan yerel yönetimler ise belli bir yörede yaşayan insanların salt o yörede yaşamaktan doğan ihtiyaçlarını karşılamak için oluşturulan idari yönetim şekilleridir.⁴

İdarenin Bütünlüğü ve Kanuniliği

Merkezi idarenin yanı sıra yerinden yönetim esasının benimsenmesi devlet tüzel kişiliğinin yanı sıra pek çok kamu tüzel kişisinin idare yapısı içinde ortaya çıkmasına yol açmaktadır. İşte gerek merkezi idarenin başkent teşkilatı ile taşra teşkilatı arasındaki bütünlük, gerekse aynı kamu tüzel kişilerin çeşitli birimleri arasındaki bütünlük “hiyerarşi”, farklı kamu tüzel kişileri ile merkezi idare arasındaki bütünlük ise “idari vesayet” denen hukuki araçlarla sağlanmaktadır.⁵

Nitekim Anayasa’nın 123’üncü maddesinin birinci fıkrasında “İdare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür...” demek suretiyle idarenin bütünlüğü ilkesi anayasal olarak güvence altına alınmıştır. Anayasa Mahkemesinin de bir kararında belirttiği üzere “İdarenin bütünlüğü, tekil devlet modelinin yönetim alanındaki temel ilkesidir. İdarenin bütünlüğü ilkesiyle, idari görevleri yerine getiren kurumlar arasında birliğin sağlanması ve idari yapı içinde yer alan kurumların bir bütünlük içerisinde çalışması öngörülmüştür.”⁶

Hiyerarşik yetkiler, genel ve olağan yetkiler olup bu yetkilerin kullanımı için açık bir yasal izne gerek olmadığı gibi gerek ilgilinin istemi üzerine gerekse resen kullanılabilen yetkililerdir. Hiyerarşik yetkilerin kapsamı astın memuriyet durumuna ilişkin işlemler yapma, asta emir verme yetkisi, astın işlemlerini denetleme yetkisini içerir.⁷

Merkezi idare ile yerinden yönetim kuruluşları arasındaki bütünlüğü sağlayan idari vesayet ise merkezi idarenin yerinden yönetim kuruluşları üzerinde sahip olduğu denetim yetkisini ifade etmektedir. İdari vesayet yetkisi, hiyerarşik yetkiden farklı olarak istisnai nitelikte olduğu için kanun tarafından açıkça öngörülmedikçe kullanılamaz.⁸

İdari vesayet yetkisi, yerinden yönetim kuruluşlarının organları üzerinde olabileceği gibi işlemleri üzerinde de olabilir. Organlar üzerindeki vesayet yetkileri genellikle bu organların seçimi, atanmaları, seçimlerinin onanması, geçici olarak görevden uzaklaştırılma ya da görevlerine son verilmesi biçiminde olabilir. İşlemler üzerindeki vesayet yetkisine ise izin, onama, işlem ve kararın uygulanmasını durdurma örnek olarak verilebilir.⁹

Anayasa’nın 123’üncü maddesinde güvence altına alınan bir diğer ilke “idarenin kanuniliğidir.” Nitekim anılan maddenin birinci fıkrasında idarenin kanunla düzenleneceği hükme bağlanmıştır. İdarenin kanuniliği ilkesi, idarenin kuruluş ve teşkilatlanmasında asli yetkinin yasa organına ait olduğunu, anılan hususların kanunla düzenlenmesi gerektiğini ifade etmektedir.

Mahalli İdareler Üzerindeki İdari Vesayet

Anayasa koyucu özel önem atfetmesi sebebiyle mahalli idareleri özel olarak, 123’üncü maddeden ayrı biçimde Anayasa’nın 127’nci maddesinde düzenlemiştir.

Anılan maddenin binci fıkrası mahalli idarelerin neler olduğunu ve özelliklerini ortaya koymaktadır. Buna göre “Mahallî idareler; il, belediye veya köy halkının mahallî müşterek ihtiyaçlarını karşılamak

üzere kuruluş esasları kanunla belirlenen ve karar organları, gene kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişilileridir.” Anılan hüküm uyarınca mahallî idareler il (kastedilen il özel idaresi), belediye ve köyden oluşmakta ve amaçları o yörede yaşayan halkın müşterek ihtiyaçlarını karşılamaktır. Yine kanunla kurulmaları, karar organlarının seçim yoluyla oluşturulması ve kamu tüzel kişiliğine sahip olmaları mahallî idarelerin ortak özellikleridir. Bu özelliklere aykırı düzenlemeler yapılması ilgili düzenlemenin Anayasa’ya aykırılığı sonucunu doğuracaktır.

Söz konusu maddenin ikinci fıkrasında idarenin kanuniliği ilkesinin mahallî idarelere yansımaları görülmektedir. Anılan fıkra göre “Mahallî idarelerin kuruluş ve görevleri ile yetkileri, yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenlenir.” Bu hüküm uyarınca mahallî idarelerin gerek kuruluşunun, gerekse görev ve yetkilerinin ancak kanunla düzenlenmesi gerekmektedir.

127’nci maddenin dördüncü fıkrasında mahallî idarelerin organları üzerinde merkezi idarenin sahip olduğu idari vesayet yetkilerinden biri görülmektedir. Bu fıkra mahallî idarelerin seçilmiş organlarının, organlık sıfatını kazanmalarına ilişkin itirazların çözümü ve kaybetmeleri konusundaki denetimin yargı yolu ile olacağı hükme bağlandıktan sonra görevleri ile ilgili bir suç sebebi ile hakkında soruşturma veya kovuşturma açılan mahallî idare organlarının veya bu organların üyelerinin, İçişleri Bakanı tarafından geçici bir tedbir olarak, kesin hükme kadar uzaklaştırılabileceği öngörülmüştür.

Söz konusu maddenin beşinci fıkrasında ise merkezi idarenin mahallî idareler üzerinde genel olarak idari

3) GÜNDAĞ, a.g.e., s. 70.

4) GÜNDAĞ, a.g.e., s. 70-71; GÖZLER, a.g.e., s. 124-125.

5) GÜNDAĞ, a.g.e., s. 80-81; GÖZLER, a.g.e., s. 160-161.

6) 22/6/2016 tarihli ve E.2015/106, K.2016/128 sayılı Karar.

7) GÜNDAĞ, a.g.e., s. 83; GÖZLER, a.g.e., s. 166-170.

8) GÜNDAĞ, a.g.e., s. 84-86; GÖZLER, a.g.e., s. 174-175.

9) GÜNDAĞ, a.g.e., s. 87-92; GÖZLER, a.g.e., s. 182-188.

vesayet yetkisine sahip olduğu hükme bağlanmıştır. Anılan fıkraya göre “Merkezi idare, mahallî idareler üzerinde, mahallî hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahallî ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla, kanunda belirtilen esas ve usuller dairesinde idarî vesayet yetkisine sahiptir.” Aslında bu hüküm olmasaydı da Anayasa’nın 123’üncü maddesinde güvence altına alınmış bulunan idarenin bütünlüğü ilkesinden hareketle mahallî idareler üzerinde merkezi idarenin vesayet yetkisine sahip olduğu çıkarımında bulunmak mümkündü. Ancak anayasa koyucu bu hususu açıkça

hükme bağlamak suretiyle konuya açıklık kazandırmıştır.

Söz konusu beşinci fıkra bir hususu daha teminat altına almaktadır. O da vesayet yetkisinin ancak kanunla öngörülebileceği hususu. Bu itibarla kanun hâricindeki bir düzenleyici işlemle mahallî idareler üzerinde vesayet yetkisi oluşturmak mümkün değildir.

Aynı fıkradan çıkarılacak bir diğer hüküm ise mahallî idareler üzerinde yalnızca mahallî hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahallî ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla vesayet yetkisi tanınmasının mümkün olmasıdır. Bu amaçlara hizmet

etmeyen bir vesayet yetkisinin merkezi idareye verilmesi olanaklı olmayacaktır.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçilmesine amacıyla Anayasa’da 6771 sayılı Kanun’la birtakım değişiklikler yapılmıştır. Bu değişikliklerden biri Anayasa’nın 123’üncü maddesinin son fıkrasıdır. Değişiklik öncesinde anılan fıkra da kamu tüzel kişiliğinin ancak kanunla veya kanunun açıkça verdiği yetkiye dayanarak kurulması hükme bağlanmıştı. Ancak söz konusu değişiklik sonrasında kamu tüzel kişiliğinin kanunun yanı sıra Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle de kurulabilmesi mümkün hâle getirilmiştir. Bu değişikliklerle idarenin kanuniliği ilkesinin bir miktar yumuşatıldığı görülmektedir. Buna karşılık aynı tespit, mahallî

idareler bakımından geçerli olacak mıdır? Bir başka deyişle Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle mahalli idare kurulması mümkün müdür?

Anayasa'nın 104'üncü maddesinin 17'nci fıkrasında Anayasa'da münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin çıkarılamayacağı hükme bağlanmıştır. Bu itibarla Anayasa gereği kanunla düzenlenmesi gereken bir husus var ise o konuda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamayacaktır. Her ne kadar anılan fıkra "…münhasıran kanunla…" ibaresi kullanılmış ise de Anayasa Mahkemesi, KHK'larla ilgili kararları münasebetiyle oluşturduğu istikrarlı içtihadında "…münhasıran…" kelimesi olmaksızın Anayasa'da bir konunun kanunla düzenlenmesi gerektiğinin öngörüldüğü tüm hâlleri münhasır kanun alanı olarak kabul etmekte ve yorumlamaktadır.

Bu açıklamalar ışığında mahalli idarelerin kanunla kurulacağını öngören Anayasa'nın 127'nci maddesinin birinci fıkrası hâlen yürürlükte olduğu ve kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin çıkarılmasının mümkün olmadığı gözetildiğinde kanımızca bu soruya olumsuz cevap vermek gerekecektir. Bir başka deyişle Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile mahalli idarenin kurulmasının mümkün olmadığını düşünmekteyiz.

Peki mahalli idarelerin görev ve yetkilerinin ya da merkezi idarenin sahip olduğu vesayet yetkisinin Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile belirlenmesi Anayasa uyarınca mümkün müdür?

Mahalli idarelerin kuruluş ve görevleri ile yetkilerinin kanunla düzenlenmesini öngören Anayasa'nın

127'nci maddesinin ikinci fıkrası ile merkezi idarenin mahalli idareler üzerinde kanunda belirtilen esas ve usuller dairesinde idarî vesayet yetkisine sahip olduğunu hükme bağlayan beşinci fıkrasının varlığını devam ettirmesi ve kanunla düzenleneceği belirtilen hususlarda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılması olanaklı olmadığından bu hususların da Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle değil ancak kanunla belirlenmesi mümkün olacaktır.

Bu bağlamda kamu tüzel kişiliğinin kanunla ya da Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulabileceği yönündeki Anayasal hüküm ile idarenin kanuniliği ilkesinin esnetilmesi daha ziyade merkezi idare ile hizmet yerinden yönetim kuruluşları açısından geçerli olacaktır. Zira kanun ya da kanunun açıkça tanıdığı yetki gerekmesizin Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile merkezi idare bünyesinde bir idari kuruluş veya hizmet yerinden yönetim kuruluşu oluşturulabilecektir.

Yine aynı şekilde Anayasa'nın 106'ncı maddesinin son fıkrasında Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri ve yetkileri, teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulmasının Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenleneceği, 108. maddesinin son fıkrasında Devlet Denetleme Kurulunun işleyişinin Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle belirleneceği ve 118'inci maddenin son fıkrasında Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin teşkilatı ve görevlerinin Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle öngörüleceğinin hükme bağlandığı gözetildiğinde idarenin kanuniliği ilkesinin mahalli idareler yönünden aynen varlığını sürdürdüğü, buna karşılık merkezi idare yönünden anılan ilkenin epey esnetildiği söylenebilir.

Bu konuda son bir değişiklik de Anayasa'nın 127'nci maddesinin son fıkrasında olmuştur. Anılan fıkra 6771 sayılı Kanun'la yapılan değişiklik öncesi, mahalli idarelerin belirli kamu hizmetlerinin görülmesi amacı ile kendi aralarında Bakanlar Kurulu izni ile birlik kurmalarının, görevlerinin, yetkilerinin, maliye ve kolluk işlerinin ve merkezi idare ile karşılıklı bağ ve ilgilerinin kanunla düzenleneceği hükme bağlanmışken 6771 sayılı Kanun'la yapılan değişiklik sonucunda bu iznin Bakanlar Kurulu yerine Cumhurbaşkanlığı tarafından verileceği öngörülmüştür. Buna karşılık kanunla düzenlenme hususunun madde metninde muhafaza edilmesi nedeniyle anılan konuların Cumhurbaşkanlığı ile belirlenmesi yine mümkün olmayacak ve bu konuda kanun çıkarılma zorunluluğu devam edecektir. Nitekim Belediyeler Birliği de Anayasa'nın 127'nci maddesinin son fıkrası kapsamında oluşturulmuş bir birlik olup yine Anayasa hükmü uyarınca görev, yetki ve merkezi idareyle ilişkileri 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'yla düzenlenmiştir.

Sonuç

Sonuç olarak Cumhurbaşkanlığı sistemine geçilmesinin mahalli idarelerin merkezi idareyle ilişkilerinde esaslı bir değişikliğe yol açmadığı, idarenin kanuniliği ve vesayet yetkisinin kanuniliği ilkelerinin bu alanda hâlen geçerli olduğu, kanunla düzenlenmesi gereken bir alan olması sebebiyle bu konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılmasının mümkün olmadığı, buna karşılık söz konusu değişiklikte mahalli idareler üzerinde sahip olunan idari vesayet yetkisinin Bakanlar Kurulu veya başbakan tarafından değil, yürütmenin tek temsilcisi konumuna gelmesi nedeniyle Cumhurbaşkanı tarafından kullanılacağı söylenebilir.

İmar Planlarına İlişkin Yürütmeyi Durdurma ve İptal Kararlarının Uygulanması

Av. A. Kadir ZENGİN*

Hukuk devleti en kısa tanımıyla, faaliyetlerinde hukuk kurallarına bağlı olan, vatandaşlarına hukukî güvenlik sağlayan devlet demektir.¹ Bunun doğal sonucu da idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolunun açık olmasıdır.² Ne var ki gerçek anlamda bir hukuk devletinden bahsedebilmemiz için, yargının idare aleyhine verdiği kararların tam olarak uygulanıyor olması gerekir.

Öte yandan imar planları son derece teknik içerikli konular olduklarından, bunlarla ilgili yargı kararlarının ne şekilde yerine getirileceği önemli bir husustur. Çünkü imar planları insanların maddi bakımdan en değerli varlıklarından olan taşınmazlarını doğrudan etkilemektedir.

Bu çalışmamızda öncelikle yargı kararlarına uymanın yasal zorunluluğu ile uymamanın müeyyidelerinden kısaca bahsedilecek, devamında ise imar planlarına ilişkin yürütmeyi durdurma ve iptal kararlarının ne şekilde uygulanması gerektiği ve bu kararların iptale konu plan içindeki ruhsatlı inşaatlara etkisinin ne olacağına öğreti ve Danıştay içtihatları referans alınarak yanıt aranacaktır.

İdari Yargı Kararlarının Uygulanma(ma)sı

İdarenin yargı kararlarını yerine getirmesi anayasal ve yasal bir zorunluluktur. Anayasanın 138'inci maddesine göre "Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme karar-

larını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez."

Konuyu daha geniş bir çerçevede düzenleyen 2577 sayılı İdari Yargılama Usûlü Kanununun 4001 sayılı Kanun'la değişik 28'inci maddesinde;

"1. Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur. Bu süre hiçbir şekilde kararın idareye tebliğinden başlayarak otuz günü geçemez. Ancak, haciz veya ihtiyati haciz uygulamaları ile ilgili davalarda verilen kararlar hakkında bu kararların kesinleş-

1) Özbudun., Türk Anayasa Hukuku, op. cit., s.89; Günday, op. cit., s.25; Sabuncu, Anayasaya Giriş, op. cit., s.57.
2) 1982 Anayasası, m. 125

* Hukuk İşleri Müdürü / Yıldırım Belediyesi - TBB Hukuk Komisyonu Üyesi

mesinden sonra idarece işlem tesis edilir.

2. Tam yargı davaları hakkındaki kararlardan belli bir miktarı içerenler genel hükümler dairesinde infaz ve icra olunur.

3. Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemeleri kararlarına göre işlem tesis edilmeyen veya eylemde bulunulmayan hallerde idare aleyhine Danıştay ve ilgili idari mahkemede maddi ve manevi tazminat davası açılabilir.

4. Mahkeme kararlarının otuz gün içinde kamu görevlilerince kasten yerine getirilmemesi halinde ilgili, idare aleyhine dava açabileceği gibi, kararı yerine getirmeyen kamu görevlisi aleyhine de tazminat davası açılabilir.”

hükümlerine yer verilmiştir.

Görüldüğü üzere idari yargının verdiği yürütmeyi durdurma kararları ile esasa yönelik kararların gecikmeksizin yerine getirilmesi gerekir.

Kararın gereğinin yerine getirilmesi için otuz günlük bir süre konulmuştur. Bu süre bir üst sınır olup, mahkeme kararının mümkün olan en kısa sürede yerine getirilmesi esastır.

Ancak yargı kararının özellikle teknik sebeplerle otuz gün içinde yerine getirilmesi mümkün olmayan durumlarda bu süre içinde idarenin işlem tesis etmek için harekete geçmesi de yeterli görülebilir. Burada önemli olan idarenin iyi niyetli olması ve yargı kararını zamana yayarak etkisizleştirme gibi bir uygulamaya gitmemesidir. Danıştay konuyla ilgili bir kararında “Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu Kararı üzerine davacının, Bakan Onayı ile ... Vali Yardımcılığına iade edildiği ve karar gerekçesinde yer alan ve durumuna uygun bir göreve; karname hazırlanması

için gerekli aşamalar geçirilerek malul sürede atandığı anlaşılmış olup; bu durum karşısında davalı idarenin yargı kararını uygulamayarak davacının manevi tazminata konu olabilecek şekilde elem ve ızdırıp duymasına yol açan bir eyleminin bulunmadığı anlaşılmıştır”³ demek suretiyle yargı kararının uygulaması otuz günü aşmış olmasına rağmen davacının manevi tazminat talebini reddetmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 13. maddesinde yer alan “Kişiler kamu hukukuna tabi görevlerle ilgili olarak uğradıkları zararlardan dolayı bu görevleri yerine getiren personel aleyhine değil, ilgili kurum aleyhine dava açarlar. Kurumun, genel hükümlere göre sorumlu personele rücu hakkı saklıdır.” hükümleri ile memur aleyhine görevinden dolayı doğrudan tazminat davası açılma yolu kapatılmışken 2577 sayılı Kanun’un 28’inci maddesi ile yargı kararını kasten yerine getirmeyen kamu görevlisi aleyhine doğrudan tazminat davası açılabilmesine imkân tanınması yasa koyucunun yargı kararlarının uygulanması gerekliliğine verdiği önemin göstergesidir.⁴

Öte yandan ceza hukuku bakımından mahkeme kararının kasten yerine getirilmemesi 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun 257’nci maddesinde yerini bulan “görevi kötüye kullanma” suçunu oluşturabilir.

Uygulamada yürütmeyi durdurma kararları ile iptal kararlarının, yerine getirme bakımından önemli bir farkı yoktur.

Yargı kararına karşı itiraz yada temyiz yoluna başvurulması, kararın uygulanmasını durdurmaz. Ancak otuz günlük süre içinde itiraz üzerine söz konusu karar kaldırılır yada temyiz üzerine Danıştay tarafından

yürütmeyi durdurma veya bozma kararı verilirse bu durumda elbette ilk mahkeme kararının uygulanmasına gerek kalmayacaktır.

İmar Planları için Verilen Yürütmeyi Durdurma ve İptal Kararlarının Uygulanmasında Ortaya Çıkan Soru(n)lar

İmar Planlarının Başlıca İptal Sebepleri⁵

Uygulamada Danıştay kararlarına göre imar planları için verilen yürütmeyi durdurma ve iptal gerekçelerini şu başlıklar altında toplamak mümkündür:

Yeterliliğe sahip plan müellifi-nin olması: İdarelerce hazırlanarak onaylanan imar planları ile plan değişikliklerinde, planlanan alanın büyüklüğü ve nüfusa göre belirlenen grupta plan müellifinin imzasının bulunması gereklidir. Aksi halde imar planı sakat doğar.

Konuya ilişkin olarak yapılan Plân Yapımını Yükümlenecek Müelliflerin Yeterliliği Hakkında Yönetmelik 07/01/2006 tarih ve 26046 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Danıştay konuya ilişkin emsal bir kararında; “İmar planı değişikliği yapılmasının gerekçelerini açıklayan plan müellifi raporunun mevcut olmaması halinde imar planı değişikliğinde imar mevzuatına uyarlık bulunmadığına” karar vermiştir.⁶

Teknik zorunluluk yokken sosyal ve teknik altyapı alanlarının kaldırılması ve eşdeğer alan oluşturulmaması: İmar planlarında zorunlu olmadıkça sosyal ve teknik alt yapı alanlarının kaldırılması, küçültülmesi veya yerinin değiştirilmesine dair plan değişiklikleri yapılamaz. Zorunlu hallerde bir sosyal ve teknik altyapı alanının kaldırılma-

3) Danıştay 5. Daire 9.2.2000 E:1997/1268 K:2000/434

4) GÜÇLÜ, Yaşar - Danıştay ve Yargıtay İçtihatları Işığında İdari Yargı Kararlarının Uygulanması” Seçkin Yayıncılık, 2010

5) Bu bölümdeki başlıklar Cafer ERGEN tarafından hazırlanan <http://www.idarehukuku.net/baslik/Imar-Hukuku/Imar-Planlarinin-Iptal-Sebepleri.html> isimli internet sitesinden alınmıştır.

6) Danıştay Altıncı Dairesinin 13.11.2002 gün ve E:2001/4754, K:2002/5038 sayılı kararı

bilmesi ancak bu tesisin hizmet götürdüğü bölge içinde eşdeğer yeni bir alanın ayrılması ile mümkündür. Bunun yanında değişiklik yapılan sosyal teknik altyapı alanının ilgili olan kurum veya kuruluşun da görüşünün alınması şarttır. Örneğin ilköğretim alanı için milli eğitim müdürlüklerinin, cami alanları için müftülüklerin görüşü alınır.

Konuya ilişkin emsal kararda Danıştay; "... uyuşmazlık konusu yerde bulunan okul alanının bir bölümünün farklı bir kullanıma tahsis edilmesine ilişkin plan tadilatı, zorunluluk bulunması halinde, yatırımı gerçekleştirecek Milli Eğitim Bakanlığı'nın uygun görüşünün alınması, tesisin hizmet götürdüğü bölge içinde eşdeğer bir alanın ayrılması ve Yönetmelik eki listede belirtilen asgari alan standartlarına da uyulması koşulları ile yapılabileceğinden, dava konusu işlemin mevzuata uygunluğunun bu çerçevede incelenmesi suretiyle şehircilik ve planlama ilkeleri ile kamu yararına uygunluğunun değerlendirilmesi gerekmektedir." Şeklinde karar vermiştir.⁷

Planların ve Plan Değişikliklerinin Şehircilik İlkeleri, Planlama Esasları ve Kamu Yararına Aykırılık Olması: İmar planlarının yargısal denetiminde; taşınmazın yer, büyüklük, konum ve işlevi açısından imar planında ayrıldığı amacın şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı açısından uygun olup olmadığının incelenmesi zorunludur.⁸

Bu iptal gerekçesi, uygulamada karşımıza en çok çıkan gerekçelerden biridir.

İmar Planı Tadilatı ile Tek Bir Alanda Fonksiyonel Değişiklik Yapılarak Plan Bütünlüğünün Bozulması: Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmeliğin 30'uncu Maddesi "İmar planlarında sosyal

ve teknik altyapı kullanımlarından başka herhangi bir amaca ayrılmış olan bir alanın kullanılışının değiştirilmesi durumunda; Nazım plan ana kararlarını bozucu fonksiyonel değişiklikler plan değişikliği yolu ile yapılamaz." hükmüne amirdir.

Plan bütünlüğünün korunabilmesi açısından fonksiyonel değişikliklerin revizyon imar planı yöntemiyle yapılması uygun olur.

Danıştay, arsası yeşil alanda kalan bir kooperatifin, bu arsanın konut alanına alınması yönündeki talebi belediyece reddedilmesi üzerine açtığı davada, değişiklik talebinin, imar planının genel karakterini bozacak nitelikte olduğundan bahisle idareyi haklı bulmuştur.⁹

İlk Kez Yapılan veya Değiştirilen İmar Planlarının Üst Ölçekteki Planlara Uymaması: İmar planları üst ölçekli planlara aykırı olamaz. Bu konu ileride ayrı bir başlık altında daha geniş olarak irdelenecektir.

İmar Planlarının Değiştirilmesine İlişkin Usul Kurallarına Uyulmaması: İmar planlarının nasıl yapılacağı ve değiştirileceği temel olarak 3194 sayılı İmar Kanunu ve Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelik ile belirlenmiştir. Bu mevzuat hükümlerine aykırı olarak plan yapılması hukuken mümkün değildir. Örneğin imar planlarının yada plan değişikliklerinin askıya çıkarılarak ilan edilmemesi halinde bu planın idari yargı tarafından iptal edilmesi kaçınılmazdır. Yada bir plan değişikliğinin belediye meclisi yerine belediye başkanı tarafından değerlendirilmesi yetki bakımından açık bir hukuka aykırılık halidir.

Bu temel başlıkların yanında, resmi kurum alanlarında yatırımcı kurumun görüşü alınmadan plan yapılması, eski eser ve turizm mevzuatına

aykırılıklar da planların iptali sebeplerindendir.

Mevcut İmar Planının İptali Halinde Bir Önceki Plan Kendiliğinden Yürürlüğe Girer mi?

İmar planlarıyla ilgili olarak toplumdaki en yanlış beklentilerden ve ön kabullerden biri, bir imar planı değişikliğinin mahkemece iptali durumunda, önceki imar planının yürürlüğe gireceği beklentisidir. Oysa böyle bir durumda bir önceki plan kendiliğinden yürürlüğe girmez. İdare mahkeme kararının gerekçesine göre yeni bir plan yapımı sürecine girecektir.

Danıştay Altıncı Daire, konuyla ilgili emsal kararında; "İmar planı değişikliği işleminin idari yargı yerlerince iptal edilmesi halinde, eski plan kendiliğinden yürürlüğe girmeyeceği ve yeni bir işlem tesis edilmesi gerektiğinden" demek suretiyle meseleyi net bir şekilde sonuca bağlamıştır.¹⁰

Yürütmeyi Durdurma ve İptal Kararları Dava Konusu Edilen Planın Tamamını Etkiler mi?

Hangi ölçekte olursa olsun imar planları genel düzenleyici işlemlerdir. O halde genel düzenleyici işlemin iptali için açılan davada verilen yürütmenin durdurulması veya iptal kararları davacı taşınmazı dışındaki diğer taşınmazlara etki eder mi?

Danıştay da konuyla ilgili bir kararında şu ifadelerle yer vermiştir: "Bir genel düzenleyici işlemin iptal edilmesi durumunda, verilen yargı kararının, sadece o davayı açanı değil, bu genel düzenleyici işlem ile ilgili diğer kişileri de etkileyeceği kuşkusuzdur. İptal kararı ile bu düzenleyici işleme dayanılarak yapılan işlemlerin doğurduğu etki ve sonuçlar ortadan kalkar. Bu nedenle iptal edilen bir düzenleyici işlemden dolayı, menfaati ihlal edilen veya kişisel hakkı etkilenen kişinin, verilen

7) Danıştay 6'ncı D. 06.07.2007 tarih, 2004/8103 E. ve 2007/580 K. Sayılı kararı.

8) Danıştay 6'ncı D. 25.04.2005 tarih, 2003/4756 E. , 2005/2490 K. sayılı karar

9) Danıştay 6'ncı D.1962/2241 E. ,1968/1154 K. Sayılı kararı

10) Danıştay 6'ncı D. 1993/2911 E. ve 1994/2704 K. sayılı kararı

iptal kararının doğurduğu sonuçlardan yararlanmak amacıyla idareye başvurulabileceği tabiidir.”¹¹

Şu halde kural olarak bir genel düzenleyici işlemin iptali halinde bu karar sadece davacı için değil, o işlemle etkilenen herkes için hüküm doğurur.

Ne var ki imar planları bakımından genel düzenleyici işlem olmalarına rağmen bu kurala istisna getirilmesi gerekir. Bir kimsenin kendi parseli için açtığı davada verilecek olan yürütmeyi durdurma ve iptal kararı, yürütmeyi durdurma ve iptal gerekçesi, planın geneline yönelik değilse, sadece dava konusu edilen parsel için hüküm doğurur. Böyle bir karar aynı plan kapsamındaki diğer taşınmazların durumunu etkilemez. Burada yargı kararın gerekçesi önemlidir. Şayet mahkeme, planın bütününe ilgilendiren bir gerekçe ile yürütmeyi durdurmuş veya iptal kararı vermiş ise bu durumdan genel kural işletilecek ve karar sadece davacı için değil aynı plandan etkilenen tüm taşınmazlar için hüküm doğuracaktır. Yok, eğer mahkeme kararı sadece davacının parseli ile sınırlı bir gerekçeye dayanıyorsa bu durumda sadece davacı bundan yararlanacak, kararın planın geneline şamil olması söz konusu olmayacaktır.

Örneğin, yeterliliğe sahip plan müellif raporu olmaması, yetkisiz idarece plan yapılması, nazım plan yapılmadan uygulama imar planı yapılması, anakent statüsündeki illerde planın büyükşehir belediye meclisince onaylanmaması, planın askıya çıkarılmadan uygulanması gibi sebeplerle verilen yürütmeyi durdurma ve iptal kararları tüm plan için geçerli olur. Çünkü sayılan hukuka aykırılık sebepleri planın tamamını ilgilendirir. Bu ve benzeri sebeplerin dışında yürütmeyi durdurma veya iptal gerekçesi sadece dava konusu edilen

taşınmazla alakalıysa bu durumda karar sadece o taşınmaz için hüküm ifade eder. Örneğin belirli bir taşınmazın 1/5000 ölçekli nazım planda konut alanında kalmasına karşın 1/1000 ölçekli uygulama imar planında belediye hizmet alanında kaldığından ve dolayısıyla alt ölçekli planın üst ölçekli plana uymadığından bahisle mahkemece verilecek olan bir iptal kararı, sadece o taşınmaz için hüküm doğurur.

Danıştay Birinci Dairesi, konuyla ilgili olarak verdiği istişari görüşünde şu ifadelerle yer vermiştir: “Mahkemelerin imar planları hakkında parsel bazında verdiği iptal veya yürütmenin durdurulması kararlarının, imar planının tümünün yürürlüğünü durdurmayacağı veya planın tamamının iptali sonucunu doğurmayacağı, yukarıda açıklandığı üzere mahkeme kararının gerekçesi doğrultusunda kamu yararı ve planlama ilkeleri açısından idarece yapılacak değerlendirme sonucunda, planın iptal edilen bölümlerinde revizyon yapılabileceği, sonucuna varılarak, ... oybirliğiyle karar verildi.”¹²

Uygulamada “... Belediyessince ... tarihinde kabul edilerek yürürlüğe konulan Uygulama İmar Planının yürürlüğünün durdurulmasına” veya “iptaline” şeklinde davalar açılmakta ve mahkemelerce de aynı ifadeler kullanılarak “... .. Belediyessince ... tarihinde kabul edilerek yürürlüğe konulan Uygulama İmar Planının yürürlüğünün durdurulmasına” veya “iptaline” şeklinde hüküm kurulmaktadır. Böyle bir kararda uygulayıcılar kararın hüküm kısmına bakarak yanılabilirler. Kararı doğru yorumlamak için, yukarıda anlatıldığı üzere iptal gerekçesine bakmak ve iptal gerekçesinin planın geneline mi, yoksa sadece davacı parseline yönelik mi olduğunu tespit edilerek buna göre hareket etmektir. Bu noktada mahkemelerce, iptal ge-

rekçesi planın tümüne şamil değilse “...Belediyessince ... tarihinde kabul edilerek yürürlüğe konan Uygulama İmar Planının davacıya ait ... pafta, ... ada, ... parsel sayılı taşınmaz bakımından ...” şeklinde karar verilmesi uygulamada yaşanacak tereddütleri ortadan kaldıracaktır.

Üst Ölçekli Planların Mahkemelerce Yürürlüğünün Durdurulması veya İptalinin Alt Ölçekli Planlarına Etkisi

Mahkemelerce üst ölçekli planlarla ilgili verilen yürütmeyi durdurma ve iptal kararları alt ölçekli planların da yürürlüğünün durdurulmasını ve iptalini gerektirir mi?

Planlama hiyerarşisinde de her planın bir üstündeki plana uygun ve bu planla uyumlu olması gerekir.

Danıştay Birinci Dairesi bu soruya şu cevabı vermektedir:

...

3194 sayılı İmar Kanunu hükümleri uyarınca imar planları arasında hiyerarşik bir ilişki olması nedeniyle alt ölçekli planların üst ölçekli planlara uygun olması gerekmektedir. Bu ilke dikkate alındığında üst ölçekli bir planın mahkemece iptal edilmesi halinde iptal gerekçesinin icaplarına göre alt ölçekli planlarda da bir değişiklik yapılmasının veya tamamıyla yürürlükten kaldırılmasının, plan yapımına ilişkin ilkelere uygun olarak idare tarafından belirlenmesi gereken bir husus olduğu, gerekli görülüyor ise idarenin alt ölçekli planları da iptal ederek bu planlarda yargı kararının gereklerine ve plan yapımı ilkelerine uygun revizyon yapabileceği;¹³

Yani Danıştay’a göre üst ölçekli planın yürürlüğünün durdurulması veya iptali halinde alt ölçekli planlarında bu kararla kendiliğinden yürürlüğünün durması veya iptali söz konusu değildir. İdare yürütmeyi

11) Danıştay Onbirinci Dairesinin 28.5.2007 gün ve E:2006/5950, K:2007/5622 sayılı kararı.

12) Danıştay 1.D. 05.02.2007 tarih, 2006/765 E. , 2007/79 K. Sayılı kararı.

13) Danıştay 1.D. 05.02.2007 tarih, 2006/765 E. , 2007/79 K. Sayılı kararı.

durdurma veya iptal kararının gerekçesine bakacak, bu gerekçe alt ölçekli plana da etki edecek türden bir gerekçe ise alt ölçekli planlarda da düzenleme yapacaktır. Şayet iptal gerekçesine göre alt ölçekli planlar bakımından böyle bir durum yoksa o takdirde alt ölçekli planlar hale hazır şekliyle geçerliliğini devam ettirecektir.

Bu husus Yüksek Mahkemenin bir başka kararında şöyle açıklanmıştır:

“... ”

... 1/1000 ölçekli imar planı ve buna bağlı uygulama işlemlerinin idarece ya da yargı kararıyla iptal edilmeksizin üst ölçekli planlar olan 1/25.000 ve 1/5000 ölçekli planların iptal edilmiş olmasıyla kendiliğinden hukuki geçerliliğini yitirdiği dolayısıyla yürürlükten kalktığından söz edilemeyeceğinden,...”¹⁴

Netice olarak imar planları idari işlemler olup hiçbir surette kendiliğinden yürürlüğe girmeyeceği gibi kendiliğinden de yürürlükten kalkmaz. Bir planın yürürlükten kalkması ya bir yargı kararı ile yada idari bir kararla mümkün olabilir. Şu halde üst ölçekli planın yürütmesinin durdurulması veya iptali halinde mahkemenin gerekçesine göre idarece işlem tesis edilecektir. Mahkemenin gerekçesi alt ölçekli planlarda da bir düzenleme yapılmasını zorunlu kılıyorsa o takdirde yine bir idari işlemle alt ölçekli planlar da iptal edilmeli ve yargı kararı gereğine uygun olarak bunlar da yeniden düzenlenmelidir.

Bu başlık altında son olarak 1/25.000 ölçekli çevre düzeni planıyla 1/5.000 ve 1/1.000 ölçekli planlar arasındaki ilişkiye de değinmek gerekir.

3194 sayılı Yasa'nın 5'inci maddesine göre

“... ”

nazım planlar “varsa” çevre düzeni planına uygun olarak yapılacaktır. Bu durumda 1/25.000 ölçekli çevre düzeni planının iptali halinde de 1/5.000 ölçekli nazım imar planı ve buna uygun 1/1.000 ölçekli uygulama imar planı yapılması mümkündür.

Nitekim Danıştay Birinci Dairede konuyla alakalı olarak, “3194 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinin (b) bendinde, nazım imar planı ve uygulama imar planının mevcut ise çevre düzeni planına uygun olacağı belirtildiğinden, 1/25.000 ölçekli çevre düzeni planının bulunmadığı durumlarda 1/5000 ve 1/1000 ölçekli planların yapılabileceği, çevre düzeni planının mahkemece iptal edilmesi durumunda ise, üst ölçekli imar planı bulunmasa dahi idarelerin nazım imar planı ve uygulama imar planı yapma yetkisi bulunduğundan, yukarıda açıklandığı üzere iptal kararındaki gerekçelerin de değerlendirilmesi ve plan yapımına ilişkin ilkelere uyulması suretiyle 1/5000 ve 1/1000 ölçekli planların yapılabileceği” görüşündedir.¹⁵

İmar Planlarının Yürürlüğünün Durdurulması ve İptalinin Devam Eden İnşaatlara Etkisi

İmar planlarının iptal edilmesi durumunda plan dâhilindeki iptal davasının davacısı olmayan üçüncü şahıslara ait inşaatların durumu ne olacaktır? İptal öncesi alınan ruhsatlar için kazanılmış haktan bahsedilebilir mi?

Danıştay 10. Dairesi de kazanılmış hak tanımını “...Kamu hukukunda kazanılmış hak; bir hak sağlamaya elverişli düzenleyici kuralların bireylere uygulanması ile onlar için doğan öznal hakkın korunması anlamında kabul edilmektedir. Başka bir deyişle, bir hakkın yeni düzenleme-

den önce yürürlükte olan kurallara göre bütün sonuçlarıyla fiilen elde edilmiş olması durumunda kişilerin kazanılmış hakları bulunmaktadır...” şeklinde yapmıştır.¹⁶

Kazanılmış haklara saygı ilkesi, hukuk devletinin temel unsurlarındandır. Bu ilkenin önemi, mevzuat hükmünün veya genel düzenleyici işlemin kaldırılması yada değiştirilmesi durumunda daha evvelki mevzuat veya genel düzenleyici işleminden doğan hakların hangi durumlarda ne kadar korunacağı noktasında ortaya çıkmaktadır.

Danıştay İdari Dava Daireleri bir kararında konuya ilişkin şu tespitlere yer vermiştir:

“Kazanılmış hakların korunması Hukuk Devleti ilkesinin bir gereği olup, İdare Hukukunda kazanılmış hak sorununun çözümünde, hukuki güvenlik ilkesi ile hukuka uygun idare arasındaki dengenin gözetilmesi zorunludur. İmar hukukunda kazanılmış haktan bahsedildiğinde, yürürlükteki imar planlarına duyulan güven ile daha sonra iptal edilen plan dolayısıyla korunması gereken kamu yararı, sağlıklı kentleşme, yargı kararlarının gereğini yerine getirme zorunluluğu birlikte değerlendirilmelidir.

Öte yandan, düzenleyici işlemin iptal edilmiş olmasının ona dayalı bireyselleşmiş tüm hukuki durumların da hukuken geçersiz olması sonucunu yaratmayacağı kuşkusuzdur.”¹⁷

İmar Planlarının İptali Halinde İnşaatların Durumu

İmar planlarının genel düzenleyici işlem olduğunu belirtmiştik. Bu planlara göre alınan inşaat ruhsatları da idare hukuku bağlamında hiç kuşkusuz uygulama işlemidir. Sadece inşaat ruhsatının alınması imar planının değiştirilmesi veya iptali halinde kazanılmış hak doğurur

14) Danıştay 6. D. 24.10.2007 tarih, 2005/3669 E. ve 2007/5774 K.

15) Danıştay 1.D. 05.02.2007 tarih, 2006/765 E. , 2007/79 K. Sayılı kararı.

16) Danıştay 10 D. 9.5.2008 tarih ve 2007/8873 E. sayılı karar

17) Danıştay İDD 23.10.2008 tarih ve 2005/1721 E. ve 2008/1837 K. Sayılı karar

mu? Konuyla ilgili Danıştay kararları incelendiğinde, planın iptali veya değiştirilmesi halinde, inşaatın fiili durumunun kazanılmış hak için bir ölçüt olduğu görülmektedir.

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, konuyla alakalı bir kararında şu ifadelerle yer vermiştir:

“Uyumsuzlukta, İmar planında B-5 yapılaşma koşullarında kalan taşınmaz üzerinde ilave kat yapımı için 16.01.1998 gününde inşaat ruhsatı verilmiş, inşaatın verilen ruhsata uygun olarak tamamlanması üzerine de 25.12.1998 gününde yapı kullanma izni belgesi düzenlenmiştir. Bu işlemler nedeniyle davacının hata, hilesi veya davacıya isnat edilebilecek bir kusur olmadığı gibi söz konusu inşaat o tarihte yürürlükte olan imar planına da uygun olarak inşa edilmiştir.

Yukarıda da belirtildiği üzere inşaat ruhsatının düzenlenmesi kazanılmış hak için tek başına yeterli olmasa da İdare Mahkemesince iptal hükmünün verildiği tarihe kadar ilgilinin hata, hilesi ya da kusuru olmadan yapıya devam edilmesi durumunda mahkeme kararının verilmesini takiben davalı idarece yapının ruhsatının iptal edilerek inşaatın mühürlenmesi, bu aşamaya kadar gelmiş

yapının fiili durumunun da kazanılmış hak olarak kabul edilmesi gerekmektedir.

Olayda ise imar planı değişikliğinin iptaline ilişkin İdare Mahkemesi kararının 10.11.1998 tarihinde verilmesine ve davacıya 25.12.1998 tarihinde yapı kullanma izni düzenlemesine karşı davalı idarece yapı bittikten sonra 01.11.2000 günlü işlemle inşaat ruhsatının iptal edildiği ve yapı tatil tutanağının 25.01.2001 tarihinde düzenlenerek yapının mühürlendiği anlaşıldığından davacının kazanılmış hakkının bulunduğu kabulü zorunludur.

Bu durumda, söz konusu taşınmazın bulunduğu alanda kat artışı getiren imar planı değişikliğinin 10.11.1998 günlü, mahkeme kararı ile iptal edildiği gerekçesiyle yapı bittikten sonra inşaat ruhsatı iptal edilerek yapı tatil tutanağı ile inşaatın mühürlenmesine ilişkin işlemlerde hukuka uyarlık bulunmadığından, davanın reddi yolundaki İdare Mahkemesinin ısrar kararında hukuki isabet görülmüştür.”¹⁸

Danıştay Altıncı Dairesi ise emsal kararında, imar planında konut alanında kalan ve üç kat için ruhsat alınarak inşaata başlandıktan sonra planın değişikliği ile aynı ta-

şınmazın yol olarak umumi hizmet alanına ayrılması üzerine, inşaatın tamamlanan iki katı için kazanılmış hakkın varlığını kabul etmiş, henüz tamamlanmayan üçüncü katın ise kazanılmış hak kapsamında görülmeyeceğine karar vermiştir.¹⁹

Buna karşın Yüksek Mahkemenin aksi yönde kararları da vardır. Örneğin, bir kararında ruhsat alındıktan sonra kaba inşaatı tamamlanan binanın bulunduğu alanda plan değişikliği yapılarak ruhsatın iptal edilmesi üzerine, bu olayda kazanılmış hakkın korunmasını ilkesinin işletilemeyeceğine karar vermiştir.²⁰

Ancak ruhsatsız olarak inşaatın yapılmış olması durumunda kazanılmış haktan bahsedilemeyeceği açıktır. İnşaatın daha sonradan (plan iptalinden sonra) ruhsata bağlanabilir olması sonucu değiştirmez.²¹

Özetleyecek olursak, Danıştay mevcut imar planına göre alınan ruhsata ve eklerine uygun olarak tamamlanan binalar bakımından kazanılmış hakları korumakta, ancak devam eden inşaatlarda ise inşaatın seviyesine göre her olayı kendi özelliklerine göre ayrı ayrı değerlendirmektedir.

18) Danıştay İDD 23.10.2008 tarih ve 2005/1721 E. ve 2008/1837 K. Sayılı kararı

19) Danıştay 6.D. 030.3.1983 tarih ve 1983/939 K. sayılı kararı

20) Danıştay 6. Dairesi 1991/704 E. 1991/2144 K.sayılı kararı.

21) Danıştay 6.D. 22.12.1993 tarih ve 1993/5620 E. ve 1993/619 K. Sayılı kararı

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi İSU Genel Müdürlüğünün Enerjisi Yükseliyor

Namazgah GES 1-2-3 Tesisleri

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi bünyesinde su ve kanalizasyon hizmetlerini yürüten İSU Genel Müdürlüğü içmesuyu temini, atıksu bertarafı ve arıtma tesislerinin ihtiyaç duyduğu enerjinin maliyetlerini düşürmek amacıyla Hidroelektrik Santralleri ve Çamur Yakma Tesislerinin yanında Güneş Enerji Santralleri kurarak Güneş enerjisini elektrik enerjisine dönüştürme konusunda fayda sağlamaktadır.

İçme suyunun kullanıcılara ulaştırılması, arıtma tesislerinin faaliyet göstermesi, atık su ve yağmur suyunun bertarafı gibi faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için önemli ölçüde enerjiye ihtiyaç duyulmaktadır. Enerji tüketimlerinin fazla olması nedeni ile kendi enerjisini kendi üretme yoluna giden İSU Genel Müdürlüğü çeşitli alanlarda enerji üretmeyi görev bilmiş ve bu kapsamda Güneş enerjisi santrallerini hizmete sunmuştur.

İlk etapta Kocaeli Kandıra İlçesinde bulunan Namazgah Barajı havzasına 3,5 MWp gücünde ve Kullar Arıtma tesisi havuzlarının üzerine 1 MWp gücünde güneş enerji santralleri devreye alınmış olup ikinci etapta yine Namazgah havzasına 2 MWp gücünde güneş enerji tesisi kurulacaktır.

GES Yatırımları

Namazgah havzasına kurulan yaklaşık 3.5 MWp panel gücündeki güneş enerji tesislerinin yatırım maliyeti 14.081.000,00 TL olup öngörülen yıllık enerji üretimi 4.67 GWh'dir. Bu tesislerden elde edilmesi beklenen yıllık net gelir 3.607.150,46 TL olup amortisman süresi yaklaşık 4 yıldır. Tesisin devreye alındıktan sonraki üretim yaptığı 7 ayda toplamda 2.433 kW ile 2.539.658,97 TL kazanım sağlamıştır.

Yine aynı havza içerisinde planlanan yaklaşık 2.5 MWp panel gücündeki tesislerinin öngörülen enerji üretimi 3.21 GWh olup yatırım maliyeti 10.775.000,00 TL'dir. Bu tesislerden elde edilmesi beklenen yıllık net gelir 2.237.567,23 TL olacaktır.

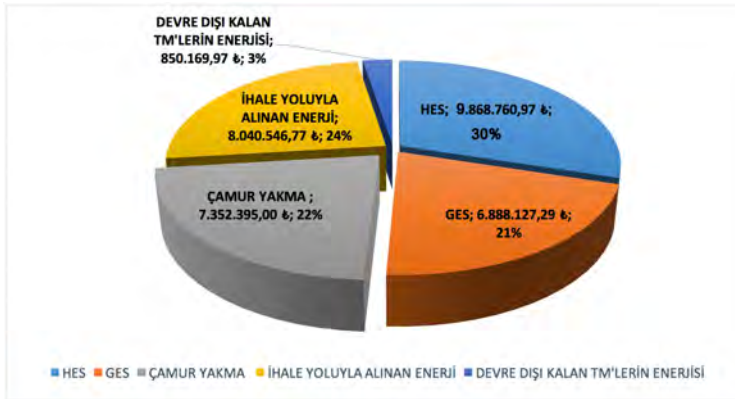
Bunlara ek olarak şehir içerisinde yer alan Kullar Arıtma Tesisinde koku problemini bertaraf etmek için havalandırma havuzlarının üstlerinin kapatılması ve bu kapakların üstlerine 1 MWp panel gücünde yatırım maliyeti 2.809.450,00 TL kurulan GES tesisi yakın zamanda devreye alınacaktır. Kurulacak olan GES tesisinin yıllık net geliri 1.043.409,60 TL olacaktır. Böylelikle mevcut Kullar Atıksu Arıtma Tesisinin yaklaşık yıllık enerji gideri olan 3.600.000,00 TL'nin yaklaşık %30'u güneş enerjisinden karşılanmış olacaktır.

Kullar GES Tesis

Üretilen Enerjinin Dağılımı ve Genel Tüketime Oranı

HES TESİSLERİ	GES TESİSLERİ	BES TESİSLERİ
Avluburun HES	Namazgah GES 1-2-3	Kullar BES
Namazgah HES	Namazgah GES 4-5	Gebze BES
Soğukpınar HES 1-2-3-4		
Gölcük DM-II HES		
Paşadağ Hes		
Karamürsel Hes		

Enerji sistemleri projeleri devreye alındığında elde edilen gelirin yıllık elektrik enerjisi tüketimine oranları

İSU Genel Müdürlüğü tarafından işletilmek-
te olan ve devreye alınacak tesislerin 2018
yılı için 105GWh-33.000.000,00 TL enerji
tüketimi öngörülmekte olup Enerji Proje-
leri tamamlandığında yaklaşık olarak 15
MW kurulu güç ile yıllık 43.44 GWh elekt-
rik enerjisi üretilecek ve üretilen enerji ile
yıllık enerji tüketiminin yaklaşık %73'ü olan
24.109.283,26 TL'lik kısmı karşılanacaktır.

İmar Barışı ve Yapı Kayıt Belgesi

Kamuoyunda imar barışı olarak adlandırılan, afet risklerine hazırlık kapsamında ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı olan yapıların kayıt altına alınması ve Devlet ile vatandaş arasında uzlaşma sağlanması amacı ile 3194 sayılı İmar Kanunu'nda düzenlenme yapılmıştır.

İmar Kanunu'na eklenen Geçici Madde 16¹ ile 31/12/2017 tarihinden önce yapılan ruhsat ve ruhsat eklerine aykırı yapılara Yapı Kayıt Belgesi (YKB) düzenlenmesi öngörülmüştür. Yapı Kayıt Belgesi Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar 06.06.2018 tarihli ve 30443 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış ve Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından 06.07.2018 tarihinde yayımlanan 2018/8 sayılı Genelge ile cins değişikliği ve kat mülkiyeti işlemleri düzenlenmiştir.

Bu raporda imar barışı düzenlemesi sonucu verilen Yapı Kayıt Belgesi süreci, uygulaması ve sonuçları ile buna ilişkin sorun ve önerilerin değerlendirilmesi yer alacaktır.

Yapı Kayıt Belgesi

Yapı Kayıt Belgesi; ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı olarak 31/12/2017 tarihinden önce yapılan bir yapının kayıt altına alınması ve kullanımına yönelik olarak verilen, imar bakımından ilave bir hak sağlamayan ve kazanılmış hak oluşturmeyen, yapının imar durumu ve ruhsata uygun hale getirilmesi veya kentsel dönüşüm uygulamasına kadar verilen geçerli olan geçici bir belgedir.

Yapı Kayıt Belgesi Verilmesi ve Bedeli

Yapı Kayıt Belgesi süreci Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yürütülmektedir. Yapı Kayıt Belgesi başvuruları doğrudan veya Çevre

Yapı Kayıt Belgesinin Sağladığı Haklar

3194 sayılı İmar Kanunu'nun Geçici 16'ncı maddesine göre verilen Yapı Kayıt Belgesi aşağıdaki hakları sağlamaktadır.

- Yapı kayıt altına alınarak fonksiyonuna göre kullanım imkânı sağlanmaktadır.
- Elektrik, su, doğalgaz, telefon, kanalizasyon gibi hizmetlerin sunulmasına imkân verilmektedir.
- Yıkım kararları ve tahsil edilemeyen idari para cezaları iptal edilmektedir.
- Yapı kullanma izin belgesi aranmaksızın cins değişikliği ve kat mülkiyeti işlemleri yapılabilir.
- İşyeri açma ve çalışma ruhsatı yapı kullanma izin belgesi aranmaksızın verilebilmektedir.
- Kredi taleplerinde bankalarca yapının değerlendirilmesine imkân sağlanmaktadır.
- Hazine ve belediye mülkiyeti üzerindeki yapının arsasının rayiç bedel üzerinden yapı malikine satılmasına imkân vermektedir.

1) 18/05/2018 tarihli ve 30425 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunun 16'ncı Maddesi ile.

ve Şehircilik İl Müdürlüğü aracılığı ile sadece e-Devlet Kapısı üzerinden yapılabilmektedir.

Yapı Kayıt Belgesi için yapıya ait bilgilerle² 31/10/2018 tarihine kadar başvuru³ yapılması ve bedelinin 31/12/2018 tarihine kadar ödenmesi gerekmektedir.

Yapı Kayıt Belgesi bedeli, arsanın emlak vergi değeri ile yapı yaklaşık maliyeti⁴ toplamı üzerinden konutlarda %3, ticari kullanımlarda %5 oranında hesaplanarak kentsel dönüşüm projelerinde kullanılmak üzere Hazine ve Maliye Bakanlığı hesabına ödenmesi gerekmektedir.

Kanunda başvuru ve bedelin ödenmesi için hak düşürücü süreler belirlendiğinden bu süre içerisinde başvurulmaması veya başvurulup bedelinin ödenmemesi halinde Yapı Kayıt Belgesi düzenlenemeyecektir.

Yapı Kayıt Belgesi Verilmesinde Belediyelerin Yetkisi

Yapı Kayıt Belgesi sürecinde belediyelerin, arsa emlak vergi değerinin ilgisine verilmesi, imar planlarında umumi hizmet alanlarına denk gelen alanların terk edildiğine ilişkin belge ile belediyeye ibraz edilen Yapı Kayıt Belgesini işlemlerde esas almak dışında herhangi bir görev ve yetkisi bulunmamaktadır.

İmar Barışının Getirdikleri

İmar barışı düzenlemesi ile imar mevzuatına aykırı yapıldığı halde fiilen kullanılan, haklarında henüz tespit işlemi yapılamamış veya yıkım kararı ve idari para cezası verildiği halde uygulanamamış yapıların kayıt altına alınması sağlanmıştır.

Düzenleme ile bu yapıların kayıt altına alınması karşılığında yenilenmesine kadar mevcut hali ile kulla-

nımına imkân verilerek Devletle vatandaş arasında uzlaşma sağlanmış, taşınmazların kullanımı yasal hale gelmiş, işyeri açma ruhsatı ile ilgili sorunlar giderilmiş, elektrik, su vb. abonelik işlemlerinin yapılabilmesine imkân sağlanmış, yapının imar mevzuatına aykırı durumundan kaynaklanan ihtilaflar sona erdirilmiştir.

İmar barışı düzenlemesinden elde edilen gelirle ülkemizdeki toplam yapı stokunun yaklaşık 1/3'ünü oluşturan riskli yapıların dönüşümü, sağlıklı ve güvenli yerleşme alanlarının oluşturulması ve kentsel dönüşüm projeleri için gerekli finansman sağlanmış olacaktır.

Ayrıca, düzenlemeden yararlanmak suretiyle yapılacak cins değişikliği ve kat mülkiyeti işlemlerinde imar planlarında umumi hizmet alanlarına denk gelen kısımların terk edilmesi şartı belediyelerin kamulaştırma maliyetini azaltacaktır.

İmar Barışında Sorun Alanları

İmar barışı düzenlemesi ile bir yandan imar mevzuatına aykırı ve fiilen kullanılan yapıların kayıt altına alınması karşılığında mevcut hali ile kullanımlarına hukuken izin verilerek uzlaşma sağlanırken, diğer taraftan düzenleme bir kısım sorunları da beraberinde getirmiştir.

Belediyelerin Sürece Dâhil Edilmemesi

İmar barışı kapsamında düzenlenecek Yapı Kayıt Belgesi, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından verilmekte, belediyeler bu sürecin hiçbir aşamasına dâhil edilmemektedir.

Oysa 5393 sayılı Belediye Kanununun 14 ve 15'inci maddeleri ile

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 7, 8, 21, 22, 31, 32 ve 42'nci maddelerine göre istisnalar hariç imar görev ve yetkisi (planlama, ruhsatlandırma ve denetim) belediyelere aittir.

İmar görev ve yetkileri kapsamında yapılara ilişkin bilgi ve belgeler belediyelerin kayıtları arasında yer almaktadır. Bu durum göz ardı edilerek Yapı Kayıt Belgesi sürecine belediyelerin dâhil edilmemiş olması nedeniyle de yapının fiili durumu ile kayıtların uygunluğu sağlanamayacak ve hatalı işlem yapılması ihtimali ortaya çıkacaktır.

Tebliğ'de⁵ Yapı Kayıt Belgesinin bir örneğinin malik tarafından belediyeye verilmesi öngörülmekle birlikte, ihmal edilmesi halinde bir yaptırım öngörülmemiştir. Böyle durumlarda hangi yapılara belge verildiği, Yapı Kayıt Belgesindeki bilgilerin fiili durumla örtüşüp örtüşmediği veya hangi yapıların mevzuatına aykırı olduğunun takibinde düzenli yapılaşmanın asli sorumlusu olan belediyeler sorun yaşayacaktır.

Kanunda belediye taşınmazları üzerindeki yapılara Yapı Kayıt Belgesi verilmeyeceğine ilişkin bir istisna yer almamakla birlikte Tebliğ'de⁶, belediye taşınmazları üzerindeki yapılara Yapı Kayıt Belgesi "verilebileceği" ifadesi bir takdir yetkisi barındırmaktadır. Kanun ve Tebliğ arasındaki bu çelişki uygulamayı zorlaştırmaktadır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca Kanun uygulanmasından yararlanmak üzere hava fotoğraflarının alındığı beyan edilmekle birlikte bu fotoğraflar belediyeler ile paylaşılmadığından belediyeler "Google Earth" üzerinden inceleme yapmak durumunda kalmaktadır.

2) Yapının adresi, tapusu varsa ada ve parsel bilgileri, konut ve işyerlerinin ayrı ayrı toplam inşaat alanı ve sayısı, emlak vergi birim değeri, yapının bulunduğu arsanın alanı; varsa tapudaki alan yoksa beyan edilecek alan, yapı sınıfı, imar mevzuatına aykırılığın tarif edilmesi, yapıyı gösteren ve aykırılık kısmını gösteren birer adet fotoğraf.

3) Bu süre 257 Nolu Cumhurbaşkanlığı Karamamesi ile 31/12/2018 tarihine kadar uzatılmıştır.

4) Tarımsal amaçlı basit binalar için 200 TL/m², 1-2 katlı binalar ve basit sanayi yapıları için 600 TL/m², 3-7 katlı binalar ve entegre sanayi yapıları için 1000 TL/m², 8 ve daha yüksek katlı binalar için 1600 TL/m², lüks binalar, villa, alışveriş kompleksi, hastane, otel ve benzeri yapılar 2000 TL/m², enerji üretim tesisleri için 2.000.000 TL/mw, iskele, liman, tersane için 1500 TL/m², istinat duvarı, dolgu alanı, havuz, spor sahaları ve benzeri bina niteliğinde olmayan yapılar için 150 TL/m²

5) Yapı Kayıt Belgesi Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar, 6'ncı maddesinin (1) inci fıkrası

6) Yapı Kayıt Belgesi Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar, 7'nci maddesinin (4) üncü fıkrası

Düzenlemenin ve Beyan Esasının Suistimali

İmar barışı, mevzuata aykırı yapı sahiplerinin karşılaştığı bazı sorunları ortadan kaldırmış, yapıların mevcut hali ile kullanılmasına yasal zemin oluşturmuştur.

Bu imkân nedeni ile Kanunda öngörülen nitelikleri taşımayan veya fiilen bulunmayan bir yapı için çeşitli yöntemler kullanılarak Yapı Kayıt Belgesi alma girişiminde bulunmak suretiyle imar barışı kapsamında olmayan bir yapıya yasallık kazandırılmaktadır. Belediyelerin konu ile ilgili somut tespitleri bulunmaktadır.⁷

Ayrıca, Yapı Kayıt Belgesi başvurularında istenilen bilgi ve belgelerin beyana dayalı olması nedeniyle yapıların alanı, kullanım niteliği, yüksekliği, kat adedi, zeminde işgal ettiği alan gibi hususlarda fiili durumla uyumlu olmayan bilgilere de rastlanmaktadır. Bu halde gerçek verilerle uyumlu olmayan bir yapıya yasallık kazandırılmakta, diğer yandan da Yapı Kayıt Belgesi bedeli gerçek değerinden alınamamaktadır.

Beyana dayalı olması ve yapının fiili durumunun yerinde kontrol edilmemesi nedeniyle olmayan veya 31/12/2017 tarihinden sonra yapılmış olan bir yapıya Yapı Kayıt Belgesi alındığı iddiaları bulunmaktadır.

Yapı Kayıt Belgesi verilmesi aşamasında mahallinde inceleme veya denetim yapılmaması nedeniyle Kanunun suistimal edildiği, hazine arazileri, tarım alanları, kıyı ve sahil bantlarında ve karayolu kamulaştırma alanlarında Kanunda belirtilen tarihten sonra yapılaşmaya gidildiği, söz konusu yapıların 31/12/2017 tarihinden önce yapılmış gibi Yapı Kayıt Belgesi başvurusunda bulunduğu ve Yapı Kayıt Belgesinin ticari amaçla alınıp satıldığına dair iddialar bulunmaktadır.

Ayrıca geçici yapı niteliğindeki yapılara da (büfe, karpuz sergi alanı, kömür dağıtım noktası vb.) Yapı Kayıt Belgesi alındığı bildirilmektedir.

İmar görev ve yetkisinin genel olarak belediyelere ait olması nedeniyle Yapı Kayıt Belgesi sürecine belediyelerin dâhil edilmesi suistimallerin önlenmesine katkı sağlayacaktır.

Ruhsatsız Yapı ile Mücadeleinin Olumsuz Etkilenmesi

İmar mevzuatına göre bir yapının yapılabilmesi için yapı ruhsatının alınması, yapının ruhsat ve eklerine uygun inşa edilmesi ve yapı kullanma izninin alınmış olması gerekmektedir.

Ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı yapılar için 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 32'nci maddesine göre yıkma kararı alınması ve 42'nci maddesine göre idari para cezası verilmesi öngörülmüştür. Ayrıca 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 184'üncü maddesinde ruhsatsız veya ruhsata aykırı yapı yapmak imar kirliliği suçu olarak kabul edilmiştir.

İmar barışı veya imar affı gibi düzenlemeler, ileriye dönük yeni düzenleme beklentileri oluşturarak mevzuatına aykırı yapılaşma eğilimini artırmaktadır. Bu durum imar disiplininin sağlanmasını ve denetimini olumsuz etkilemektedir.

Aynı dönemde yapıldığı ve imar barışı düzenlemesindeki koşulları taşıdıkları halde Yapı Kayıt Belgesi alanlar yasallık kazanırken, herhangi bir sebeple süresinde müracaatı yapılmamış yapılar kaçak yapı işlemi görecektir ve bu yapılar yıkım ve para cezası ile karşı karşıya kalacaktır. Bu durum, Yapı Kayıt Belgesi almayanlara idari yaptırım uygulanmasını da zorlaştıracaktır.

Diğer taraftan Yapı Kayıt Belgesi belirsiz bir süreyi içeren yenileme

ve kentsel dönüşüme kadar geçerli olduğundan yapının mevcut haliyle ve ekonomik ömrü boyunca kullanılmasına devam edilebilecek, planlı ve düzenli kentleşme uygulamaları ancak idare tarafından yapı bedelinin ödenmesi suretiyle sağlanabilecektir. Başka bir anlatımla imar mevzuatına aykırılığı sebebiyle maliyet oluşturmaksızın bir yapıya İmar Kanunu'nun 32 ve 42'nci maddelerine göre idari yaptırım uygulanabilirken, Yapı Kayıt Belgesi almış yapılarla ilgili bir uygulama yapılabilmesi için ancak yapı ve kamulaştırma bedeli ödenmesi gerekecektir.

Belediyelere Pay Verilmemesi ve Gelir Kayıpları

Kanuna göre Yapı Kayıt Belgesi bedelinden ve hazine taşınmazları üzerindeki yapı sahiplerine yapılacak satışlardan belediyelere pay verilmemektedir.

İmar görev ve yetkisi belediyelere ait olduğundan, imar barışından elde edilen gelirlerin de yerel nitelikli bir gelir olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Yapı Kayıt Belgesi verilmesi belediyelerin ruhsatlandırma sürecinden elde edecekleri gelirlerden (harç, ücret, katılma payı ve imar para cezası vb.) mahrum edilmesi yanında, imar barışı kapsamında yapılaşma ve nüfusa bağlı olarak artacak belediye hizmetleri için (yol, ulaşım ve trafik, atık yönetimi, su ve kanalizasyon vb.) belediyelere görevleriyle orantılı gelir⁸ tahsis edilmemesi neticesini de doğurmaktadır.

Ayrıca imar mevzuatına aykırı olmakla birlikte ruhsatlandırma olanağı bulunan yapılar da imar barışından yararlanmak suretiyle ve kontrol edilmeksizin süratli bir şekilde Yapı Kayıt Belgesi alabilmektedir. Böylece yapı kullanma izin belgesi alınmaksızın kat mülkiyetine geçilebilmekte, yapı denetim kuruluşu,

7) Yapı Kayıt Belgesi verilen yapının Meram Belediyesi tarafından tespit edilmiş fiili durumu.

8) Bu durumun Anayasa, 127'nci maddesinin son fıkrasında belirtilen "Belediyelere görevleri ile orantılı gelir kaynağı sağlanması" ilkesi ile uyumlu olmadığı değerlendirilmektedir.

müteahhit, vergi, SGK primleri, belediye harçları gibi yükümlülüklerden muaf olunabilmektedir. Bunun yanı sıra bu yapılarda inşaatın tarafları konumunda bulunan fenni mesul, yapı denetim kuruluşları, müteahhit, şantiye şefliği gibi uygulamadan kaynaklanan sözleşmeler de atıl kalmaktadır.

Yapı Kayıt Belgesi verilen yapılara ait bazı vergi ve harçların artırımı uygulanması bu yapıların imar mevzuatına uygun hale getirilmesini teşvik edecektir.

Belediye Taşınmazlarının Satışı ve Kamulaştırma Maliyetleri

Kanunda hazine taşınmazlarının aksine belediye taşınmazlarının sosyal donatı alanında kalıp kalmadığına bakılmaksızın satışı öngörülmektedir.

Umumi hizmetler ve sosyal donatı alanlarının yapı sahiplerine satışının yapılması, imar uygulaması aşamasında aynı yerin üzerindeki yapı ile birlikte belediye tarafından kamulaştırılması zorunluluğunu da beraberinde getirecektir. Bu durum, DOP'dan elde edilebilecek alanların da kamulaştırma yoluyla elde edilmesine sebep olacaktır.

Yapı Kayıt Belgesi ve İşyeri Açma Ruhsatı

3194 sayılı İmar Kanunu'nun Geçici 16'ncı maddesinde ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı yapılara verilecek "Yapı Kayıt Belgesinin, yapının kullanım amacına yönelik olduğu belirtildiğinden hukuken "Yapı Kullanma İzin Belgesi" gibi işlem gördüğü anlaşılmaktadır.

Yapı Kayıt Belgesi Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Tebliği'nin 6'ncı maddesinin (8)'inci fıkrasında "Yapı Kayıt Belgesi verilen yapılarda işyeri açma ve çalışma ruhsatı yapı kullan-

ma izin belgesi aranmaksızın verilir." Hükümü de bunu desteklemektedir.

Ancak İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'te işyerlerinin türlerine göre özel koşullar⁹ getirilmiş olup bu koşulların Yapı Kayıt Belgesi verilmiş yapılar için de aranıp aranmayacağı hususunda tereddüt yaşanmaktadır. Bu nedenle Yapı Kayıt Belgesi verilmiş yapılarda açılacak işyerleri için ikinci mevzuatta düzenleme yapılması gerekmektedir.

Yapı Kayıt Belgesi ve Kat Mülkiyeti

3194 sayılı İmar Kanunu'nun Geçici 16'ncı maddesinde yapı ruhsatı alıp da yapı kullanma izin belgesi almamış veya yapı ruhsatı bulunmayan yapılarda, Yapı Kayıt Belgesi ile maliklerin tamamının muvafakatinin bulunması ve imar planlarında umumi hizmet alanlarına denk gelen alanların terk edilmesi halinde yapı kullanma izin belgesi aranmaksızın cins değişikliği ve kat mülkiyeti tesis edilebileceği düzenlenmiş, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü'nün Genelgesi¹⁰ ile işlem sonrasında Yapı Kayıt Belgesi ile söz konusu kanundan yararlanan taşınmazın/bağımsız bölümün beyanlar hanesine, yapılan işlemin Kanun maddesi kapsamında gerçekleştiği yönünde açıklama konulacağı belirtilmiştir.

Özellikle hisseli taşınmazlarda ve/veya ortak alanlarda hissedarlar-dan/maliklerden birine ait ve kat mülkiyeti mevzuatına da aykırı yapılmış yapılara veya yapı bölümlerine Yapı Kayıt Belgesi alınması durumunda hissedarlar veya malikler arasında muvafakat verilmesi konusunda ihtilaflar yaşanabileceği gibi bütün maliklere ait olması gereken alanların yapı sahibi tarafından kullanılması suretiyle diğer maliklerin hakları da ihlal edilecektir.

Bunun yanı sıra ana gayrimenkulün ortak alanı olan bahçesi veya teras katı maliklerden biri tarafından sundurma - kış bahçesi - pergola - zemin terası vb. ile kapatılmak suretiyle o bağımsız bölümün kullanımına katılmakta ve Yapı Kayıt Belgesi alınabilmektedir. Bu husus diğer maliklerin de kullanma hakkı olan bir yerin maliklerden biri veya bazen üçüncü bir kişi tarafından kullanılmasına neden olmaktadır.

Ayrıca ana gayrimenkule yapılan eklentilere (sundurma-kış bahçesi-pergola-zemin terası, garaj, müştemilat, depo, odunluk vb.) planındaki fonksiyonlarına aykırı olarak Yapı Kayıt Belgesi alınabilmekte ve amacı dışında kullanılması mümkün olabilmektedir.

Mirasa konu taşınmazlar üzerindeki yapılarla ilgili Yapı Kayıt Belgesinin tek bir mirasçı tarafından alınması durumunda diğer mirasçıların taşınmaz üzerindeki tasarruf hakları olumsuz etkilenmektedir.

Yapı Kayıt Bedeli

Yapı kayıt bedeli hesabında dikkate alınacak yapı yaklaşık birim maliyet bedelleri kırsal-kentsel alan ayrımı ile yerleşim alanlarındaki gelişmişlik farklarına duyarlı olmadığı gibi yapıdan elde edilecek değeri de dikkate alınmaksızın belirlenmiştir. Düzenlemedeki kriterlere göre özellikle kırsal alanlarda hesaplanan yapı kayıt bedeli bina bedeline eşit veya üstünde çıkabilmekte ve bu durum başvuruları olumsuz etkilemektedir.

Tebliğe göre ana gayrimenkul için yapılacak başvuruların maliklerden biri tarafından da yapılabileceği ancak yapı kayıt bedelinin tamamının başvuru tarafından ödenmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Bu durumda yapı kayıt bedeli başvuranın mali durumu itibarıyla ödeyebileceğinin çok üstünde olması nedeniyle süreç

9) Örneğin; yapı kullanma izin belgesi zorunluluğu, ayrıntı nizamda müstakil binada yapılma şartı, sağlık koruma bandı, çekme mesafeleri, karayolu geçiş izni, su havzalarındaki yapılar, genel kolluktan görüş alınması, okul ve ibadet yerlerine mesafe şartı gibi.

10) 06/07/2018 tarih ve 1956942 sayılı TKGM Genelgesi

kesintiye uğramakta ve Yapı Kayıt Belgesi düzenlenememektedir.

Ana gayrimenkul adına yapı kayıt bedelinin tek bir malik tarafından ödenmiş olması durumunda ise diğer maliklere yönelik rücu prosedürü tarafları karşı karşıya getirebileceği gibi bedelin tam olarak tahsil edilememesi ihtimali de oluşabilmektedir.

Ayrıca Yapı Kayıt Belgesi alan ancak daha önceden elektrik ve su abonelikleri bulunan yapı malikleri tarafından işlem maliyetlerinin yüksek olması ve bir süre de öngörülmemesi nedeniyle cins değişikliği ve kat mülkiyeti işlemleri yapılmamakta, bu da Kanundan beklenen geliri olumsuz etkilemektedir.

Yapıların Fen ve Sağlık Kurallarına Uygunluğu

İmar Kanunu'nun 22'nci maddesine göre yapı ruhsatının verilebil-

mesi için mimari proje, statik proje, elektrik ve tesisat projeleri, resim ve hesapları, röperli veya yoksa ebatlı krokinin eklenmesi gerekmekte, 6360 sayılı Kanun'da dahi yapıların ruhsatlandırılmış sayılabilmesi için "fen ve sanat kurallarına uygunluğu" şartı aranmakta iken Yapı Kayıt Belgesi verilmesi ve kat mülkiyetine geçilmesi aşamasında böyle bir şart aranmamaktadır.

Kanun'da "Yapının depreme dayanıklılığı hususu malikin sorumluluğundadır" denilmek sureti ile Yapı Kayıt Belgesi verilecek yapılarda bina güvenliği sadece depreme ilişkilendirilmiş, can ve mal güvenliği konusunda diğer hususlara yer verilmemiştir. Tebliğ'de ise "Yapının depreme dayanıklılığı ve yapının fen ve sanat norm ve standartlarına aykırılığı hususu yapı malikinin sorumluluğundadır" hükmüne yer

verilerek malikin sorumluluğu genişletilmiştir.

Yapı Kayıt Belgesi verilen yapıların fiilen kullanıldığı ve yenilenmesine ilişkin sürenin de belirsiz olduğu dikkate alındığında can ve mal güvenliği konusundaki risk devam etmektedir. Malikince yapının depreme dayanıklılığı veya can ve mal güvenliğine yönelik uygulama yapılmak istenmesi durumunda ise yapı ruhsatı gerekmekte olup bu aşamada yapının imar mevzuatına uygunluğu aranacağından ruhsat işlemleri yapılamayacak ve yapının fiili kullanımına devam edilecektir.

Koruma ve Özel Kanunlara Tabi Alanlar

Kanun'da imar barışının uygulanmayacağı alanlar sınırlı olarak sayılmıştır. Bu nedenle Kanunda belirtilen alanların dışında olup özel kanunlarla düzenlenen diğer alan-

lar 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 4'üncü maddesinde¹¹ belirtilmektedir. Bu alanlar da özel koruma alanları olduğu, hatta bazıları Anayasa ile koruma altına alındığı halde bu alanlar üzerindeki yapılar için Yapı Kayıt Belgesi alınabilmektedir.

Bunun sonucu olarak mevzuatında yasaklanmış ve özel kanunlarla kısıtlı olan arsa ve araziler üzerinde yapılan yapılar kalıcı hale getirilmekte, büyük çoğunluğu kamunun hüküm ve tasarrufu altında kalması gereken alanlar şahıs kullanımına tahsis edilmektedir.

Sonuç ve Öneriler

İmar barışı düzenlemesi, Devlet ile vatandaş arasında imar mevzuatına aykırı olduğu halde fiilen kullanılan taşınmazların kayıt altına alınması ve yenilenmesine kadar mevcut haliyle kullanılmasına imkân sağlamaktadır.

Bu düzenleme ile Devlet, afet risklerine hazırlık bakımından veri altyapısı ve kaynak elde ederken vatandaş da taşınmazının imar mevzuatına aykırı olması nedeniyle gerçekleştirmediği bazı hukuki imkânlarla kavuşmuştur. Ancak imar barışı Devlet ile vatandaş arasında bir uzlaşma sağlarken diğer yandan yerleşme alanlarının planlanması ve yapıların ruhsatlandırılması konusunda uygulamada bazı sorunları da beraberinde getirmektedir.

Bahse konu sorunların giderilebilmesi, imar barışının amacına ulaşması, uygulamanın kolaylaştırılması, imar disiplininin sağlanması ve kamulaştırma yükünün azaltılması amacıyla bazı öneriler geliştirilmiştir.

1) İmar görev ve yetkisinin belediyelerin asli görevleri arasında bulunması, beyan edilen bilgilerle yapının

fiili durumunun karşılaştırılabilmesi ve suistimalin önlenmesi bakımından belediyelerin sürece dâhil edilmesi ve belediyelere inceleme, denetim, değerlendirme ve itiraz yetkisi verilmesi.

2) İmar barışıyla Yapı Kayıt Belgesi almış yapılarla ilgili imar uygulamaları açısından belediyelerin sorumlulukları devam etmektedir. Bu sorumlulukların kesintiye uğramaması, hatalı işlemlere meydan verilmemesi ve veri altyapısı oluşturması açısından Yapı Kayıt Belgesinin bir örneğinin vatandaş tarafından değil Bakanlık tarafından belediyelere gönderilmesi veya elektronik ortamda paylaşılması.

3) Aynı dönemde yapıldığı ve imar barışı düzenlemesindeki koşulları taşıdığı halde Yapı Kayıt Belgesi almayanlarla ilgili imar disiplininin sağlanması ve müeyyide uygulanmasındaki zorluklar dikkate alınarak başvuru yapmamış olanlar için düzenleme yapılması.

4) Belediyelerin imar görev ve yetkisi kapsamında, Yapı Kayıt Belgesi almış yapılarla ilgili imar mevzuatından kaynaklanan gelirlerinden mahrum olması ve yapılaşma ve nüfusa bağlı olarak artacak belediye hizmetleri nedeniyle yerel nitelikli bir gelir olan yapı kayıt bedelinden ve hazine taşınmazları satışından belediyelere pay verilmesi.

5) İmar barışı, ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı yapıların kayıt altına alınarak kullanılmasını amaçladığından imar disiplininin bozulmaması açısından ruhsata bağlanması mümkün olan yapıları Yapı Kayıt Belgesi verilmemesi.

6) İmar mevzuatına uygun yapı yapılar ile imar barışına başvurarak ruhsatsız ya da ruhsatına aykırı ya-

pıları kullanma hakkını elde edenler arasında hakkaniyetin sağlanabilmesi ve Yapı Kayıt Belgesi yapıların imar mevzuatına uygun hale getirilmesinin teşvik edilmesi amacıyla Yapı Kayıt Belgesi verilen yapıların "emlak vergisi" ve "tapu harçlarının" %50 oranında artırımlı uygulanması.

7) Hazineye ait sosyal donatı için tahsisli araziler üzerinde bulunan yapılara Yapı Kayıt Belgesi verilemeyeceği ve satışının yapılamayacağı düzenlenmesine rağmen belediye taşınmazları için böyle bir ayrıma yer verilmediğinden, umumi hizmet ve sosyal donatı alanlarında kalan belediye taşınmazları üzerindeki yapılara da Yapı Kayıt Belgesi verilmemesi ve satış mecburiyetinin kaldırılması konusunda düzenleme yapılması.

8) Yapı Kayıt Belgesi bedelinin hesabında dikkate alınan yapı yaklaşık birim maliyet bedellerinin kırsal-kentsel alan ayrımı ile yerleşim alanlarındaki gelişmişlik farklarına duyarlılığının sağlanması.

9) Özel kanunlarla kamunun kullanımına ayrılmış olan; kıyı, orman, doğal sit alanı, su havzaları ya da diğer korunan alanlardaki yapılar için düzenlenen Yapı Kayıt Belgelerinin geçerlilik koşullarının belirlenmesi, kontrol ve denetimin nasıl yapılacağı konusuna açıklık getirilmesi.

10) Ortak alanlar için maliklerden biri adına Yapı Kayıt Belgesi düzenlenmesi sonucu oluşacak ihtilafların giderilmesi için gerekli düzenlemenin yapılması.

Sorun ve önerilerin dikkate alınması, imar barışı uygulamalarını kolaylaştıracak ve Kanunun amacına ulaşmasına katkı sağlayacaktır.

11) 3194 sayılı İmar Kanunu 4'üncü Maddesi: 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, bu Kanunun ilgili maddelerine uyulmak kaydı ile 2960 sayılı İstanbul Boğaziçi Kanunu ve 3030 sayılı Büyük Şehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun ile diğer özel kanunlar ile belirlenen veya belirlenecek olan yerlerde, bu Kanunun özel kanunlara aykırı olmayan hükümleri uygulanır. (...) Türk Silahlı Kuvvetlerine, Sahil Güvenlik Komutanlığına, Jandarma Genel Komutanlığına ve Emniyet Genel Müdürlüğüne ait hareket, eğitim ve savunma amaçlı yapılar için bu Kanun hükümlerinden hangisinin ne şekilde uygulanacağı Millî Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından müştereken belirlenir.

5957 Sayılı Kanun Çerçevesinde Yapılan İkramiye Dağıtımı

Sami Can KARHAN*

5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ile belirlenen usullere aykırı olarak piyasaya arz edilen mallar için belediyelerin zabıta birimlerince yapılacak denetimler neticesinde hesaplanacak cezalı hal rüsumlarına ilişkin olarak ikramiye dağıtımı yapılmasının hukuki altyapısı ile uygulamada karşılaşılabilecek muhtemel sorunların irdelenmesi makale konumuzu oluşturmaktadır. İkramiye dağıtımı uygulaması belediyelerin sebze hali ve zabıta birim yöneticileri ile memurlarını doğrudan ilgilendiren bir konu olup, 5957 sayılı Kanun uygulamasında yöneticilere

ve memurlara hak ve yükümlülükler getirmektedir.

Anahtar Kelimeler: 5957 sayılı Kanun, Cezalı Hal Rüsumu, Sebze Halleri, İkramiye.

2012 yılı itibarıyla yürürlüğe giren 5957 sayılı Hakkında Kanun ile önceki mevzuatta da düzenlenmiş olan ikramiye dağıtımı uygulamasında temel değişikliklere gidilmiştir. Getirilen yeni düzenleme ile ilgili birimce tanzim edilecek cezalı hal rüsum tutanaklarının kesinleşerek muhatabından tahsili neticesinde belediyece elde edilen gelirin yarısının tespit ve/veya yakalama eylemine bizzat ve fiilen katılanlara olay başına ve yıllık olarak belirlenmiş gösterge rakamlarının memur aylık

katsayı ile çarpımı sonucunda elde edilecek tutarı aşmayan kısmının ikramiye olarak ödenmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Yazımızda, yürürlükteki mevzuat hükümleri çerçevesinde ikramiye dağıtım uygulaması ile olası hatalı tartışılacak ve bu çerçevede çözüm önerileri sunulacaktır.

Rüsum

Rüsum kelimesi Arapça kökenli olup; resim, harç, vergi anlamında kullanılmaktadır. Osmanlı Devletinde idarece yapılan hizmetler karşılığında alınan örfi vergiler içerisinde sayılan rüsum günümüzde zirai ürün bedelleri üzerinden alınan bir vergi olarak tanımlanmaktadır. Ka-

* Müfettiş / İzmir Büyükşehir Belediyesi

nunda hal rüsumu ve cezalı hal rüsumu olmak üzere iki ayrı kavrama yer verilmiştir.

Hal Rüsumu

Kanun'un 8'inci maddesi ile toptancı halinde satılan mallardan yüzde bir, toptancı hali dışında satılan mallardan yüzde iki oranında hal rüsumu ödeneceği hüküm altına alınmıştır. Hal rüsumunun istisna uygulaması olarak; sınaî üretimde kullanılmak üzere satın alınan mallardan, ihraç edilmek üzere satın alınan mallardan, 5262 sayılı Organik Tarım Kanunu kapsamında organik tarım faaliyetleri esaslarına uygun olarak üretilen ham, yarı mamul veya mamul haldeki sertifikalı ürünlerden, iyi tarım uygulamaları kapsamında sertifikalandırılan ürünlerden, üreticilerce perakende olarak doğrudan tüketicilere satılan mallardan, üretici örgütlerince toptancı hali içinde ve dışında satılan mallardan gerekli bildirimin yapılması şartı ile hal rüsumu alınmamaktadır.

Hal rüsumu, ilgilinin bildirim işlemini tamamlanmasıyla tahakkuk eder. Rüsumun hesaplanmasında, ürünün toptan satış bedeli esas alınır. Hal rüsumu, malları satın alanlarca beş iş günü içinde ödenir. Tüccarlar tarafından yapılan satın alımlarda, hal rüsumu tüccar tarafından ödenir. Komisyoncular, aracılık ettiği satışlardan dolayı tahakkuk eden hal rüsumunun beş iş günü içinde ödenmesinden malı satın alanlarla birlikte müteselsilen sorumludur. Hal rüsumuna ilişkin ödemeler, Ticaret Bakanlığınca belirlenen banka hesabına yatırılmak suretiyle yapılır.

Cezalı Hal Rüsumu

Kanuna ve Sebze ve Meyve Ticareti ve Toptancı Halleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine aykırı olarak; sisteme bildirilmeden toptan alınıp satılan ya da toptancı halinde satılmak üzere bildirimde bulunup toptancı hali dışında toptan satılan, sınaî üretimde kullanılmak veya ihraç edilmek üzere satın alınan ancak ihraç edilmeyip bildirimde bulunmaksızın iç piyasada satışa sunulan, sisteme bildirilmeden perakende satılan, miktarına, değerine, üretim şekline veya künyesinde belirtilen diğer hususlara ilişkin gerçeğe aykırı beyanda bulunulan mallar için tespitin yapıldığı yerdeki toptancı halinde o mallar için oluşan bir önceki gün birim fiyatlarının en yükseği, bir önceki gün fiyat oluşmamışsa o mallar için oluşan en son birim fiyatlarının en yükseği esas alınarak belirlenen toptan satış bedelinin yüzde yirmi beşi oranında cezalı olarak hal rüsumu alınır.

Cezalı hal rüsumunun hesaplanmasında o malın türü ve cinsi de dikkate alınır. Cezalı hal rüsumu tahsil edilen mallar için önceden ödenen hal rüsumu varsa cezalı tahsil edilecek hal rüsumundan mahsup edilir. Hal rüsumunun cezalı olarak alınmasına görevli personelce düzenlenen ceza tutanağı ilgili belediye encümenince

tutanağın düzenlendiği günü takip eden ilk belediye encümen toplantısında gündeme alınarak görüşülür ve karara bağlanır. Belediye encümenince verilen karar ile tahakkuk işlemi gerçekleşir. Ceza kesilmemesine ilişkin belediye encümeni kararı gerekçeli olarak alınır. Cezalı hal rüsumundan, malları taşıyan nakliyeciler ya da depolayanlar, mal sahibi ile birlikte müteselsilen sorumludur. Bildirimde bulunulmayan malları taşıyanlara veya bunları depolayanlara ayrıca idari para cezası işlemi de uygulanmaktadır.

Cezalı hal rüsumuna ilişkin olarak Yönetmeliğin iki nolu ekinde örneğine yer verilen tutanak söz konusu denetimi yapmakla görevli yetkili personelce düzenlenmelidir. Cezalı hal rüsum tutanağında; tutanak seri numarası, eylemin tespit yeri, tespiti yapılan eylemin niteliği, tespit edilen malın adı, türü, cinsi, mal sahibi, nakliyecisi ve varsa depo sahibinin ad soyad ve T.C. kimlik numaraları, adresleri ile tespitin yapıldığı araç plaka bilgisi, hangi toptancı halinin birim fiyatın belirlenmesinde esas alındığı, birim fiyat tutarı, tespit edilen malın miktarı, birim fiyat mal miktarı ve 0,25'in çarpımı suretiyle hesaplanan toplam ceza tutarı, tutanağı düzenleyen kamu görevlilerinin adı soyadı, T.C. veya memuriyet sicil numaraları, unvanları, imzaları ile nezdinde tutanak düzenlenen vatandaşın adı, soyadı, T.C. kimlik numarası ve imzasının yer alması gerekmektedir. Tüm bu zorunlu hususların yanında yaşanabilecek olası hukuki ihtilafların önüne geçilmesi açısından tutanakta tespitin yapıldığı saat ve dakikaya yer verilmesi, tespit eyleminin Ulaştırma Bakanlığına ait kantar istasyonlarında gerçekleştirilerek tespite konu mal miktarının kantar ile ölçümünün sağlanması, tespit anında öncelikle tespiti yapılan araç hakkında Ticaret Bakanlığı Hal Bildirim Sistemi üzerinden yapılan bir bildirim olup olmadığının online olarak sorgulanarak bildirim olmadığını gösteren sayfanın ekran görüntüsünün sorgulama saatini gösterir şekilde alınması ve tespit anındaki her işlemin mümkünse kamera ile kayıt altına alınması, mümkün olmadığı hallerde ise aracın ve tespite konu malların fotoğraflanmasının idarenin durumu tevsiki açısından faydalı olacağı düşünülmektedir.

İkramiye Dağıtım Uygulaması

Kanun'un 8'inci maddesinin 10'uncu fıkrası ve Yönetmeliğin 47'nci maddesinin 8'inci fıkrasında cezalı hal rüsumuna ilişkin ilgililerce belediyenin bu amaçla açmış olduğu banka hesabına ödenen tutarın yarısının her ayın sonunda tespit ve/veya yakalama eylemine bizzat ve fiilen katılan kamu görevlilerine ikramiye olarak ödeneceği, ancak her halükarda kamu görevlisine ödenen ikramiyenin tutarı olay başına (2.000) ve yılda (90.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak tutarı geçmeyeceği ve

hesapta kalan kısmın belediyeye gelir olarak kaydedileceği düzenlenmiştir.

Söz konusu hüküm kapsamında en önemli husus, ikramiyeye hak kazanılması için öncelikle cezalı hal rüsum tutanağında yer alan ceza tutarının muhatabınca belediye hesabına ödenmiş olmasıdır. Bir başka ifadeyle idarenin kamu görevlilerine ikramiye dağıtabilmesi için cezalı rüsum tutarını tahsil etmiş olmalıdır. İkramiye dağıtılmasında ikinci önemli konu ise olay başına 2.000 gösterge rakamının ve toplam yıllık olarak da 90.000 gösterge rakamının memur aylık katsayısı çarpımı ile bulunacak tutarın azami ikramiye tutarı olarak dikkate alınmasıdır. Belirlenmiş gösterge rakamlarına göre hesaplanacak tutar olay bazında dikkate alınmalı, madde-nin lafzında geçen “yıl” deyiminden de takvim yılı esas alınmalıdır.

İkramiye dağıtımında göz önüne alınacak bir diğer konu da ikramiyeye hangi kamu görevlilerinin hak kazandığı hususudur. Kanun hükmünde de açık olarak düzenlendiği üzere; tespit ve/veya yakalama eylemine bizzat ve fiilen katılan kamu görevlileri ikramiyeye hak kazanır. Bu itibarla tespit eylemine bizzat ve fiilen katılan kamu görevlilerinin kati olarak belirlenmesi için cezalı hal rüsum tutanağını düzenleyen ve imzalayanların bu eyleme katıldıklarının kabulü gerekir. Tutanakta imzası bulunmayanların yapılacak ikramiye dağıtımında hak sahibi olduğundan bahsedilemez.

Dikkat edilmesi gereken bir diğer husus da hesaplanacak brüt ikramiye tutarları üzerinden yapılacak gelir vergisi ve damga vergisi kesintilerinden sonra hak sahibine net tutarın ödenmesi, bu ödemenin de tahsil işleminin gerçekleştiği ay sonuna kadar yapılması gerektiğidir. Özellikle ay sonlarına yakın gerçekleşen cezalı hal rüsumu tahsilatlarına ilişkin olarak yapılacak ikramiye ödemeleri için gerekli olan kontrol, inceleme, yazışma gibi idari işlemler nedeniyle ikramiye ödemelerinin ay sonuna kadar yetiştirilmesi mümkün olamamaktadır. mali hizmetler ve sebze hali birimlerinin konu hakkında yakın ve uyumlu çalışmasının hak sahiplerinin mağdur olmaması adına faydalı olduğu düşünülmektedir.

Öte yandan tespit ve/veya yakalama eylemine bizzat ve fiilen katılan kamu görevlileri dışında kalan; bunları

tespit mahalline getirip götürmekle görevli şoförler, ilgili birimlerin idari yöneticileri, büro personeline ikramiye dağıtımı yapılmaması gerekmektedir. Hatalı ikramiye dağıtımları hakkında ilgililerin cezai ve mali sorumluluğu söz konusu olabilecektir.

Bir örnek olay ile değerlendirme yapmak gerekirse;

27.08.2017 tarihli yol denetiminde durdurulan kamyon kasasında bildirimi yapılmayan 8.000 kilogram kiraz tespit edilmiştir. İlgili yerdeki sebze halinde bir gün önce oluşan ürün birim fiyatı 5,00 TL olup; $8.000 \times 5,00 \times 0,25 = 10.000$ TL tutarında cezalı hal rüsum tutanağı tanzim edilmiştir. Cezalı hal rüsum tutanağı ilgili belediyenin encümenince 17.10.2017 tarihinde karara bağlanmış, 23.10.2017 tarihinde ilgisine tebliğ edilmiştir. Cezanın muhatabı 19.11.2017 tarihinde ceza tutarını ilgili belediye hesaplarına 10.000 TL olarak ödemiştir.

Söz konusu tespiti iki kamu görevlisinin bizzat katılmış ve cezalı hal rüsum tutanağını imzalamışlardır. Bu itibarla 10.000 TL'lik ödemenin yarısı olan 5.000 TL iki kamu görevlisine 2.500'er TL ödenebilecek gibi görünmesine rağmen, olay başına verilecek ikramiye tutarı memur aylık katsayısına göre (2017 Temmuz-Aralık için belirlenmiş katsayı 0,102706'dir) $2.000 \times 0,102706 = 205,41$ TL'dir. Ayrıca, yıllık toplam olarak da $90.000 \times 0,102706 = 9.243,54$ TL'nin azami ikramiye tutarı dikkate alınması gerekmektedir.

Olayımızda birinci kamu görevlisinin yıllık almış olduğu toplam brüt ikramiye tutarının 6.000 TL olduğu varsaydığımızda bu olaydan dolayı hak kazandığı brüt ikramiye tutarı 205,41 TL'dir. Yapılacak yasal vergi kesintileri sonrasında bulunan net tutarın ikramiye ödemesi olarak kasım ayı sonuna kadar hak sahibi kamu görevlisine ödenmesi gerekecektir. Olayımızdaki ikinci kamu görevlisinin yıllık almış olduğu toplam brüt ikramiye tutarının ise 2017 takvim yılı için yıllık üst sınır olan 9.243,54 TL olduğunu varsaydığımızda ise bu olay için ikinci kamu görevlisine herhangi bir ikramiye ödemesi yapılması mümkün olmayacaktır. Çünkü bu kamu görevlisi yıllık olarak alabileceği ikramiye limitini doldurmuştur.

BELBİS Markası Tescil Edildi

Birliğimiz tarafından geliştirilen Belediye Yönetim Bilgi Sistemi'nin kısa adı olan "BELBİS" isim hakkının fikri ve sınai tüm hakları, Türk Patent Enstitüsü (TPE) nezdinde Türkiye Belediyeler Birliği adına tescil edildi.

2017 yılında Birliğimiz tarafından Türk Patent Enstitüsü Markalar Daire Başkanlığına yapılan resmi başvuru neticelendi ve 2017/16711

(Bilgisayar Hizmetleri) no'lu kategoride "BELBİS" markamız Türkiye Belediyeler Birliği adına tescil edilerek koruma altına alındı.

Yöneticilerin talep ettiği ve anlık ulaşabilecekleri raporların yer aldığı BELBİS yazılımında Bütçe, Muhasebe, Personel, Gelir, Taşınır, Evlendirme, Ruhsat, Yazı İşleri, Beyaz Masa, Sosyal Yardım gibi modüller bulunmaktadır. Yazılımda ayrıca e-devlet

altında borç, tahakkuk, mükellef ve tahsilat gibi altı servis hizmeti hazır olarak sunulmakta, belediye personelinin izin, bordro ve özlük bilgilerine de erişilebilmektedir.

Belediyelerimizin nitelikli ve hızlı hizmet sunmalarına imkân tanıyan BELBİS'i ülkemiz yerel yönetimlerine sunmaktan gurur duyuyoruz.

Belediyeler BELBİS'i Tercih Ediyor

Birliğimiz tarafından belediyelerin merkezi bir uygulama ile bilgilerini etkili bir şekilde yönetebilmesi ve hizmetlerini hızlı sunabilmesi amacıyla hazırlanan ve belediyelere ücretsiz sunulan Belediye Yönetim Bilgi Sistemi (BELBİS) Siirt Tillo Belediyesinde de kullanılmaya başlandı. Geçiş sürecinin sorunsuz

yaşanması amacıyla son kullanıcı eğitimleri yerinde verildi.

Bütçe, Muhasebe, Personel, Gelir, Taşınır, Evlendirme, Ruhsat, Yazı İşleri, Beyaz Masa, Sosyal Yardım gibi modüllerin yer aldığı BELBİS yazılımında yöneticilerin talep ettiği ve anlık ulaşabilecekleri raporlar yer almaktadır. Ayrıca e-devlet altında

borç, tahakkuk, mükellef ve tahsilat gibi 6 servis hizmeti hazır olarak sunulmakta, belediye personelinin izin, bordro, özlük bilgilerine de erişilebilmektedir.

BELBİS yazılımı hakkında detaylı bilgiye www.belbis.gov.tr adresinden ulaşılabilir.

Yürüyen Merdiven ve Bantlarda Teknik Emniyet

Osman SAYAR*

Daha çok alışveriş merkezleri, metro istasyonları ve havalimanları gibi yoğun insan trafiğine sahip alanlarda katlar arasında kesintisiz erişimi sağlamak amacıyla hizmet veren yürüyen merdiven ve yollar, insanlara sağladığı rahatlık ve konfor açısından yaşamı kolaylaştıran ekipmanlardır. Tüm dünyada sıklıkla kullanılan bu ekipmanlar kullanıcıların hayatını kolaylaştırıyormuş gibi görünse de aynı zamanda birçok tehlikeyi bünyesinde barındırmaktadır. Yürüyen merdiven ve bantlarda oluşabilecek risklerin önlemesi için “Asansör ve Yürüyen Merdivenlerin Bakımı-Bakım Talimatları İçin Kurallar” başlıklı EN 115-1+A1 standardı uygulanmaktadır.

Kaza istatistiklerine göre; yürüyen merdivenlerin neden olduğu hafif kesik ve sürtünmelerden kemik kırılması ve organ kopmalarına dek varan yaralanmalar daha çok çocuk ve

yaşlıları etkilemektedir. Yaralanmaların yaridan fazlasını merdivenlerden düşme ya da merdivenlerin keskin metal kenarlıklarına dokunulmasından kaynaklı nedenler oluşturuyor. Ancak, en büyük risk, vücudun bir kısmının hareket eden merdiven ile sabit duran merdiven duvarı arasına sıkışarak kopmasından kaynaklanmaktadır. Yürüyen merdiven yaralanmalarının birçoğunda çocuğun mekanizmaya takılması etken olmaktadır. Örneğin; ayakkabı bağcığı ya da giysideki bir bağcığın merdiven mekanizmasına sıkışmasının ayak, bacak, kol ya da elin çekilmesine yol açması ile meydana geliyor. Tabi, çocukların yürüyen bant veya düz kısımlara çıkmak suretiyle kaymaları da ciddi yaralanmalara neden olmaktadır.

Makalede yürüyen merdiven ve yollarda, insan güvenliğini tehdit eden güvensiz durumlar, tehlikeli davranışlar sonucu meydana gelebilecek

olası kazalar ve bu kazalara karşı alınabilecek önlemler açıklanmıştır.

Yürüyen Merdivenlerden Kaynaklanan Tehlike ve Riskler

Mekanik Tehlikeler

Yürüyen merdivenlerin başlıca mekanik tehlikelerini aşağıdaki şekilde sıralayabiliriz:

- Hareketli Makine Parçaları ile Temas

Bu tehlikeyi bertaraf etmenin en iyi yöntemi hareketli makine parçalarının panel veya duvarlarla örtülmesidir. Burada temel yaklaşım, hareketli makine parçalarının kullanıcılar (insanlar) ile olabilecek olan temasının sıfıra indirilmesi olmalıdır. Hareketli makine parçalarının görülebilir olması gerektiği noktalarda sadece yetkili personelin giriş-çıkış yapabileceği ayrı bölmeler oluşturulmalıdır.

* İş Güvenliği Uzmanı / Metro İstanbul A.Ş. / İstanbul Büyükşehir Belediyesi

- El Bandı-Tırabzan Arası Parmak Sıkışması/Kesilmesi

El bandı çevresinde bulunan metal çıkıntılar kesiklere neden olabilmektedir. Bu riski asgari düzeye çekmek için yürüyen merdivenlerin ilgili kısımlarının EN115-1+A1 standardına uygun tasarlanması ve bakımlarında göz ardı edilmemesi gerekir. Bu kazalar genellikle hafif yaralanma ile sonuçlanmaktadır. Bu riski bertaraf etmek için alınacak önemli tedbirlerden biri el bandının tutulma şeklidir. Olası bir kazayı asgari düzeye çekmek için uyarı etiketleri, video gibi yöntemlerle kullanıcılara bilgilendirme çalışması yapılabilir.

- Panel Kapağının Kesme Riski

Panel kapaklarının basamaklara bakan yüzleri pürüzsüz ve çıkıntısız olmalıdır. Aksi takdirde, kullanıcıların bu çıkıntılara takılma ihtimali yüksek olacaktır. Ancak, bazı durumlarda panel kapaklarının yerine tam oturulamaması sonucu veya deformasyon sonucu çıkıntılar oluşabilmekte ve bu da risk teşkil edebilmektedir. Bunu önlemek için de teknik birimlerin periyodik kontrollere önem vermesi ve uygunsuz durumlara anında müdahale etmesi gerekir.

- El Bandının Tırabzan Girişinde (Süpürgelikte) Sıkışma Riski

El bandının tırabzana girdiği noktada herhangi bir parça girişini ve el sıkışmasını engelleyici tedbirler alınmalıdır. Bunun için özel parçalar mevcuttur. Bu özel parçaların bazı çeşitlerinde ise cisim sıkışmasını algılayıcı elektronik düzenekler bulunmakta ve olası bir sıkışma durumunda yürüyen merdiveni otomatik olarak durdurmaktadır.

Etek Paneli-Basamak, Basamak-Tarak ve Basamak-Basamak Arası Sıkışma Riski

Yürüyen merdiven kazaları arasında çoğu ağır yaralanma ile sonuçlanan ve ilgili standartlarda “kısa sürede düzeltilmesi gereken yüksek risk grubunda bir olay” olarak tanımlanan en riskli durumlardan biridir. EN

115-1+A1 madde 5.5.5.1'e göre basamak ile etek paneli arası mesafe tek tarafta azami 4 mm çift tarafta toplam azami 7 mm ile iki basamak arası mesafe ise azami 6 mm ile sınırlandırılmıştır. Ancak, bu kural sadece azami boşluk sınırını belirlemekte olup bu boşluğa herhangi bir elbise veya ayak sıkışmasını önleyici bir mahiyette önlem bulunmamaktadır. Dünyadaki gelişmiş yürüyen merdiven sistemlerinde olası bir sıkışmayı engellemek için ayrıca tedbirler bulunmaktadır.

- Etek Paneli-Ayak Temasını Engelleme Amaçlı Güvenlik Tedbirleri

Dünyada kullanıcıların ayaklarının etek paneline temasını engelleme amaçlı bazı güvenlik tedbirleri uygulanmaktadır. Bunlardan bazıları aşağıda sıralanmıştır.

Basamak Emniyeti Uygulaması

Yürüyen merdivenlerde kullanıcıların ayaklarının basamak ile etek paneli arasına sıkışmasını engellemek amacıyla basamak emniyeti parçası uygulamasıdır. Böylelikle ayağın, panel ile basamak arasına sıkışması önlenmektedir.

Basamak Tırtılı Yükseltmesi ve Renklendirilmesi

Basamak tırtıllarından her iki tarafta etek paneline yakın kısımlardaki 2-3 tırtıl diğerlerine nazaran daha fazla yükseltilecek ayak panel temasını engellemek için yapılan önleyici tedbirdir. Ayrıca, basamağın ayak sıkışma riski olan, panel tarafları ve ön basamak ile temas ettiği kısmı (üç tarafı) sarı renkle işaretlenerek kullanıcılar da tehlike algısı, farkındalık oluşturma gibi uygulamaların da olduğunu görebilmekteyiz. Bu uygulamalar yeni montaj sırasında tercih edilebileceği gibi, önlemler alınmadan monte edilmiş eski yürüyen merdivenlere de uygulanabilir.

Fırça (Süpürgelik) Uygulaması

Tam olarak ayak hizasında olan ve tüm merdivenler boyunca uzanan

bu fırçalar birçok kişi için ayakkabılarını parlatma fırsatıdır. Fakat aslında temel fonksiyonu bundan ibaret değildir. Eteklik, basamak ile panel arasına elbise sıkışmasını engelleme amaçlı üretilmiş bir üründür. Fırçalar, monte edilirken sadece elbise sıkışmasını önleyici amaçla değil ayak-panel temasını engelleyici şekilde de tasarlanmıştır. Bunun için fırça uzunluklarının 6-7 cm civarında ve çift fırçalı yapılmasının olası kazaların en aza indirgenmesinde faydalı olacaktır. Fırça bakımları yapılmaması, fırçada meydana gelen arıza durumunda müdahale edilmemesi veya standartlara uygun fırça kullanılmaması durumunda ciddi yaralanmalı kazaların olması muhtemeldir. Özellikle, fırçanın yerinden çıkması durumunda kullanıcılara zarar verilmemesi veya daha az zarar için belirli periyotlarda bakım yapılması, plastik fırça tiplerinin kullanılması önem arz etmektedir.

Elektronik Algılayıcılar

Herhangi bir basamak-panel arası sıkışmayı veya basamak-tarak arası sıkışmayı algılayıp yürüyen merdiveni acil durduran elektronik algılayıcılar. Örneğin, basamakların kırılması ve düşmesi sonucu basamak kontakları ya da optik sensörler bu durumu algılayıp kontrol katına bildirir. Kontrol katı da frenleme yaptırarak sistemin çalışmasını durdurur.

Panel Renklendirmesi

Güvenlik seviyesini artırmak amacıyla bazı yürüyen merdivenlerde tırabzanın el bandı altı, eteklik paneli gibi el veya ayak sıkışma ihtimali yüksek olan kısımlarının renklendirilmesi uygulamaları mevcuttur.

Uyarı (Bilgilendirme) Etiketleri

Uyarı etiketleri, alt ve üst giriş çıkış alanlarında kullanıcıları yürüyen merdiven üzerinde nasıl hareket etmeleri konusunda bilgi vermektedir. Yürüyen merdiven yetkilisi bu etiketlerin yapıştırılmasından sorumludur. Yürüyen merdivenlerde risk seviyesini düşürücü tüm önlemlerden son-

ra son olarak kullanıcıları ikaz etme amaçlı olarak uyarı etiketleri yapıştırılmalıdır. Bu şekilde kullanıcılar, kullandıkları donanımın ihtiva ettiği tehlide karşı bilinçlendirilmelidir.

Elektriksel Tehlikeler

Yürüyen merdivenlerde elektrik kökenli tehlikeler yolcu/kullanıcılardan ziyade bakım elemanlarını tehdit etmektedir. Bu tehlikeyi asgari düzeye çekmek için EN 115-1+A1'in ilgili maddelerine ve EN 60204-1:2006'nın ilgili maddelerine uygun olacak gerekli teknik tedbirleri almak gerekmektedir.

Elektrik, uluslararası normlara göre tesisatı yapılmadığı takdirde çok riskli olabilmektedir. Bazı tehlikeler, gözle görülmediği için çoğu zaman farkında olunmamakta veya önemsenmemektedir. Bu yüzden tesisat koruma cihazları hem canımızın hem de malımızın korunması için elzemdir. Koruma cihazlarının en önemli görevi, insanları elektrik risklerine, kaçak akıma karşı (diferansiyel şalter ile), malları ise kısa devre ve fazla yüklü elektrik devrelerine karşı korur. Dolayısıyla, çalışan güvenliği açısından, bakım esnasında yürüyen merdivene uzaktan verilebilecek komut ile merdivenin hareketini önlemek için etiketleme-kilitleme sistemlerinin kullanılması önemlidir.

Yangın Riski

Yürüyen merdivenlerde yangın riski genellikle gres, yağ, kâğıt vs. gibi yanıcı maddelerin birikmesi sonucu ortaya çıkar. Bu nedenle yürüyen merdivenlerin iç kısımlarının temizliği özellikle bakımdan sonra iyi yapılmalı ve bölge her türlü yabancı maddelerden arındırılmalıdır. Yürüyen merdivenlerin iç kısımlarında kullanılan LHD (Linear Heat Detection) kablolar ısı artışı meydana geldiğinde erken algılamayı ve yangın tehlikesi oluşmadan sonlandırılması mümkün kılar.

Kayma/Takılma Sonucu Düşme

Yürüyen merdivenlerde ve el bandı üzerinde kayma/takılma sonucu düşme sıklıkla yaşanan kazalar arasındadır. En çok çocuk ve yaşlı kullanıcıların bu kazaları yaşadıkları görülmektedir. Düşme olaylarının sebebinin genel olarak dört çeşit olarak sınıflandırmak mümkündür.

• Basamak/Plaka Kayganlığı

Yürüyen merdivenlerin basamakları ve/veya giriş-çıkış plakalarının üzerinde kaymayı engelleyici tedbirler alınmadığı takdirde özellikle zemin ıslak olduğu zaman düşme riski artmaktadır. Üzeri açık olan yürüyen merdivenlerde bu riskin olasılığı daha fazladır. Kayma nedenli düş-

meleri önlemek için yürüyen merdiven basamaklarının ve giriş çıkış plakalarının üzeri yatay ve düşey tırtıllardan imal edilmiş ürünlerden seçilebilir. Bu şekilde kayma riski asgari düzeye çekilmiş olur.

• Yürüyen Merdiven Hızının Fazla Olması

Yürüyen merdiven hızları için çeşitli durumlara göre belirlenmiş bazı hız aralıkları mevcuttur. Bu hız aralıklarının üzerine çıkıldığı takdirde kullanıcılar (özellikle yaşlılar) basamaktan zemine geçiş esnasında dengesini kaybetmekte ve düşmektedir. EN 115-1+A1 madde 5.4.1.2.2'ye göre eğim açısı 30°'ye kadar olan yürüyen merdivenlerde nominal hız 0,75 m/s'yi, eğim açısı 30°-35° arasında olan yürüyen merdivenlerde nominal hız 0,50 m/s'yi geçmemelidir. Bu hız değerlerinin yürüyen bantlarda 0,90 m/s'ye kadar çıkmasına izin verilmektedir.

• Basamak Hızı ile El Bandı Hızının Uyumsuz Olması

El bandının hızı ile basamak hızının birbiri ile uyumlu olması esastır. İşletme esnasında bu hızlar arasında ancak %0 – 2 oranında bir fark olması kabul edilebilir sınırlar dâhilinde olacaktır. Bu sınırların dışında olan durumlarda yürüyen merdivene müdahale edilmeli ve hız uyumu sağlanmalıdır. Aksi takdirde bu durum düşmelere neden olabilmektedir.

• Yürüyen Merdivenin Ani Durması/Kalkması/Yön Değiştirmesi

Yürüyen merdivenlerin ani durması/kalkması/yön değiştirmesi de kullanıcıların dengesini kaybetmesine sebep olabilmektedir. Ani durma ve kalkmalarda kullanıcıların düşmesini önlemek için EN 115-1+A1 madde 5.4.2.1.3.2'de bazı durma mesafesi değerleri belirlenmiştir. Yürüyen merdivenlerin durma mesafelerinin bu aralıklarda olmasına dikkat edilmelidir.

Tablo 1- Çeşitli Hızlara Göre Durma Mesafesi Aralığı

Nominal Hız	Durma Mesafesi Aralığı
0,50 m/s	0,20 m ile 1,00 m arası
0,65 m/s	0,30 m ile 1,30 m arası
0,75 m/s	0,40 m ile 1,50 m arası

Yürüyen merdiven durdurulduktan sonra tekrar çalışma komutu verilmeden önce yürüyen merdiven üzerinde kimsenin olmadığından emin olunmalıdır. Özellikle çok yoğun kullanım olduğu saatlerde (peak saat) yürüyen merdiven buna dikkat edilmeden hareket ettirilir ve ters hareket ederse bir izdihama yol açılması ve çok ciddi yaralanmalar, hatta ölümlü olaylar yaşanması söz konusu olacaktır. Dünyada bunun yaşanmış örneği mevcuttur. Çin Halk Cumhuriyeti'nde Beijing Metrosunda yolcuların yoğun olduğu bir zamanda yürüyen merdivende meydana gelen izdihama neticesinde bir yolcunun hayatını kaybettiği, ikisi ağır olmak üzere yirmi sekiz yolcunun da yaralandığı bir facia yaşanmıştır.

Rahatsızlanma/Bayıma/Denge Bozulması Gibi Kişisel Nedenler

Her türlü tedbire rağmen kullanıcıların kişisel nedenlerden ötürü düşme ihtimali de vardır.

Özellikle; yaşlı, engelli ve anatomik olarak denge sorunu yaşayan kullanıcı/yolcuların yürüyen merdiven yerine asansörleri kullanması uygun olacaktır.

Sonuç

Her geçen gün sayısı artan ve artık bir lüksten çıkarak ihtiyaç haline gelen yürüyen merdivenlerde/bantlarda kullanıcı, çalışan ve ekipman sağlığı için bakımın önemi de artmaktadır. Bu hususlardaki ihmallerin hayati risklere

ve kazalara sebep olduğu sıkça medyada yer almaktadır. Avrupa istatistikleri göz önünde bulundurulduğunda kazalar üreticiden, kurulumdan, sorumlu firmadan, bakımdan sorumlu firmadan, gözetiminden sorumlu yetkililerden ya da kullanıcıdan kaynaklandığı gözlemlenmiştir. Kazaların %29'unun ölümcül olduğu kaydedilmiştir. Cinsiyet kıstasına göre %71 oranla erkekler kazaya maruz kalmıştır. Kazazedelerden yüksek paya sahip kesim 10 yaş ve altındaki çocuklardır ve bu oran %44'tür. Avrupa da endüstri piyasası olarak zamanında öngörülerek önlem alınsaydı 10 yaş ve altındaki kazaların %44, ölümcül kazaların %25 azaltılabileceği belirtilmiştir.

Ülkemizde daha çok kamuya açık olan sektörlerde yürüyen bant ve merdiven kullanımının hızlı artışıyla beraber bir kısmı hafif bir kısmı ölümcül kazalar gerçekleşmiştir. Bu kazaları önlemek ya da asgariye indirmek için 2013'e kadar Türkiye'de yasal bir denetleme zorunluluğu olmamakla beraber üretici, bakım onarım servisi, denetleyici ve kullanıcı olarak herkesin sorumlulukları bulunmaktadır. Kullanımın hızlı yaygınlaşmasıyla güvenlik önlemi almak ve kontrol elzem hale gelmiştir. Türkiye'de temel olarak Avrupa Birliği standartlarından yararlanılarak oluşturulmuş 29 Haziran 2009'da kabul edilen TS EN 13015+A1 standardına göre kontroller yapılmaktadır.

Meydana gelen kazaların, bakımların, periyodik kontrollerin düzenli periyotlarda ve zamanında yapılması, bakım esnasında ortaya çıkan parça temininin standartlara uygun tercih edilmesi ile en aza indirilmesi, zarar azaltmada kullanılacak proaktif bir yöntemdir. Kullanıcılar tarafından yürüyen merdiven ve yolların hatalı kullanımından kaynaklı ortaya çıkan kazalarda ise, kullanıcıların bilgilendirilmesi, riskleri konusunda farkındalığın oluşturulması ve teknik/teknolojik gelişmelerin takip edilerek mevcut sistemlere entegre edilmesi ile pozitif sonuç alınabilecektir.

Kaynakça

- İstanbul Ulaşım A.Ş., Yürüyen Merdivenler İSG ve Teknik Emniyet Analizi, 2012 • TS EN 115-1+A1 Yürüyen Merdiven ve Yürüyen Bantlar İçin Güvenlik - Bölüm 1: Yapım ve Montaj _ Aralık 2013 • TS EN 13015 + A1, Asansör ve Yürüyen Merdivenlerin Bakımı –Bakım Talimatları İçin Kurallar, Haziran 2009 • ÖZTÜRK, B. M., (2014). Yürüyen Merdivenlerde / Bantlarda Bakımın Önemi. • KARATEKİN, E., (2016). Yürüyen Merdivenlerde Kullanılan El Bandı Ve Basamak Zincir Teknolojilerindeki Gelişmeler, Asansör Sempozyumu 13-15 Ekim 2016, İzmir.
- KARATEKİN, E., (2014). Mevcut Yürüyen Merdivenler Ve Bantların Güvenlik İyileştirmesi, Asansör Sempozyumu 25-27 Eylül 2014, İzmir.
- TUTSAK, M., (2012). Asansör Ve Yürüyen Merdivenlerde İşçi Sağlığı Ve Güvenliği, Emo Yayın No: EK/2012/532 • KALAY, K., (2012). Yürüyen Merdivenlerde Oluşabilecek Kazalar Ve Önlemleri, Asansör Sempozyumu, İzmir • UÇAN, R., (2017.). Türkiye'de İş Kazası ve Meslek Hastalıkları Değerlendirmesi ve Yürüyen Merdivenlerde Güvenlik Önlemleri, Uluslararası Asansör Fuarı, İstanbul http://www.asansoristanbul.com/files/2017_Sunumlar/Turkiye_de_Is_Kazasi_ve_Meslek_Hastaliklari_Degerlendirmesi_ve_Yuruyen_Merdivenlerde_Guvenlik_Onlemleri-Rustu_Ucan.pdf • KARSLI, G., (2017). Asansör ve Yürüyen Merdivenlerin Güvenli Kullanımı, Uluslararası Asansör Fuarı, İstanbul http://www.asansoristanbul.com/files/2017_Sunumlar/Yuruyen_Merdiven_Guvenligi-Kone.pdf • KAYHAN, H., (2017). Etiketleme – Kilitleme Sistemleri, Uluslararası Asansör Fuarı, İstanbul • <http://www.asansoristanbul.com/2017-cozum-sunumu-iscg-konferanslari.html>

Yönetmelikler ve Standartlar

- İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık Ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği (2013) 25 Nisan 2013 Tarih Ve 28628 Sayılı Resmi Gazete • İşyeri Bina Ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık Ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik (2013) 17 Temmuz 2013 tarih ve 28710 Sayılı Resmi Gazete

İnternet Kaynakları

- <http://www.asansorvizyon.net/MakalelerSektoru/UveyEvladiYuruyenMerdivenlerBantlar-53> Erişim Tarihi :20.11.2017 • İMRAK, E., (2017) Yürüyen Merdivenler, MAK540 - Düşey Transport Sistemleri Ders Notları, İTÜ • <http://transport.itu.edu.tr/docs/librariesprovider99/dersnotlari/dersnotlarimak540/mak540-7.pdf?sfvrsn=4> Erişim Tarihi :25.11.2017

Pendik'te Geri Dönüşüm Seferberliği

Türkiye'nin ilk tam otomatik ambalaj atığı ayrıştırma tesisini inşa eden Pendik Belediyesi, 8 ayda 12 bin ton atığı geri dönüşüme kazandırdı. Sadece ayrıştırdığı kağıt atık miktarı 102 bin ağaca bedel olan tesis, Çevre ve Şehircilik Bakanlığından lisans belgesini almaya hak kazandı.

102 Bin Ağacı Kurtaran Atık Tesisi

Pendik Belediyesi, ambalaj atıklarının toplanması ve ayrıştırılarak geri dönüşüme kazandırılması konusunda son yıllardaki yatırımlarıyla Türkiye'ye örnek oldu. İki yıl önce Türkiye'nin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı onaylı ilk atık toplama tesisini kuran Pendik Belediyesi, ardından da ayrıştırmak üzere büyük bir yatırıma imza attı. 2017 yılı sonunda hizmete açılan tesiste saatte 8 ton kağıt, karton, plastik, cam ve metal ambalaj atığı ayrıştırılabiliyor.

Tamamen Yerli Sermaye ile İnşa Edildi

Mühendislik ve müteahhitliği tamamen yerli sermaye ile yapılan tesis, ayrıştırmada saniyede 3,5 metre bant hızıyla operatörlerin yaptığından 20 kat daha hızlı çalışıyor. Tam otomatik kumanda kontrol ünitesiyle atıkların kabulünden ayrıştırılıp balyalanmasına kadar tüm işlemler kısa sürede gerçekleştiriliyor. Sahip olduğu ileri teknoloji sayesinde 100 kişinin yapacağı iş 15 kişilik ekiple yapılabiliyor.

Ramazanoğlu Mahallesi'ndeki 3 bin metrekarelik alana kurulan tesis, faaliyetlerini bugüne kadar İstanbul Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından verilen geçici faaliyet belgesiyle yürütüyordu. Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında gerekli tüm usul ve esasları ye-

rine getiren tesis, 17 Eylül itibarıyla Çevre İzin ve Lisans Belgesi almayı başardı.

Hem Çevre Hem Ekonomi Kazandı

Ayrıştırma tesisinde 8 ayda 12 bin ton ambalaj atığı ayrıştırıldı. Bunun 6 bin tonu kağıt ve karton, 4200 ton plastik, 1200 ton cam, 600 ton metal olmak üzere ayrıştırılan atıklar tekrar ekonomiye kazandırıldı.

12 bin ton ambalaj atığının geri dönüşümle çevre ve ekonomiye katkısı ise şöyle:

- 10 dönümlük orman arazisi demek olan 102 bin adet yetişkin ağaç kesilmekten kurtarıldı.
- Türkiye’yi baştan sona 35 bin kere gidebilecek 6.144 m³ yakıt tasarrufu elde edildi.
- 60 olimpik yüzme havuzunu doldurabilecek 141 bin 500 m³ su tasarrufu sağlandı.
- Ayda ortalama 7 bin kW saat elektrik tasarrufu sağlandı. Bu da 80 bin ailenin 1 aylık elektrik ihtiyacı demek.

Tesisin hizmete kazandırılmasıyla toplanan ambalaj atığı miktarını artırmak üzere çalışmalar da hız kazandı. Yıllardan beri okullar başta olmak üzere tüm Pendik’te geri dönüşüm bilinci konusunda faaliyetler yürüten Pendik Belediyesi, şimdi de sitelerde düzenlediği eğitim ve kampanyalarla geri dönüştürülebilir atık miktarında büyük artış sağladı. Ayrıca Sabiha Gökçen Uluslararası Havalimanı’nın işletmesiyle üç ay önce atık toplama anlaşması imzalandı. Anlaşmayla birlikte havalimanından toplanan ayda 600 ton atık belediyenin modern atık ayrıştırma tesisinde ekonomiye kazandırılmaya başlandı.

“Hizmete Kazandırmanın Gururunu Yaşıyoruz”

Ambalaj Atığı Ayrıştırma Tesisinin teknolojiyi ve kapasitesiyle Türkiye’de öncü olduğunu belirten Pendik Belediye Başkanı Dr. Kenan Şahin, “Geri dönüşüme kazandırılacak atıkları toplamaya da, ayrıştırmaya da büyük önem veriyoruz. Son teknolojiyle donanımlı böyle önemli bir tesisi belediye olarak hizmete kazandırdığımız için büyük gurur yaşıyoruz. Geri dönüşüm bir kültürdür. Bizim gelecek nesillere bırakacağımız en büyük armağan, sağlıklı bir çevre olmalı. Bu bilince sahip çıkan tüm Pendiklilere teşekkür ediyorum.” dedi.

Elektronik İhaleye Geçiş Süreci ve Uygulanması

Hasan KORUCU*

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na ait tüm uygulama yönetmeliklerinde 19 Haziran 2018 tarihli Resmi Gazete ile bazı değişiklikler yapılmıştır. Bu değişikliklerin idareleri ilgilendiren en önemli sonucu ise; 02 Ocak 2019 tarihinden itibaren yaklaşık maliyet limiti olmadan açık ihale usulü kullanılarak yapılan mal ve hizmet alımı ile yapım işi ihaleleri, 4734 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinin (f) bendine göre yapılan mal ve hizmet alımı ihalelerinin elektronik ihale (e-ihale) yolu ile yapılabilir olmasıdır. İhalelerin elektronik ortama geçirilmesi işi kısa sürede gerçekleşmemiştir. Kamu İhale Kurumu (KİK) bu işe uygun altyapının oluşturabilmesi için uzun süre çalışmış ve mevcut alımlarda bir sorun çıkmaması için de geçişi adım adım yapmıştır. Bu çalışmada ihale belgelerinin elektronik ortama taşınması, elektronik ihaleye geçiş süreci ve

mevcut durumda yapılan ihale ile e-ihale arasındaki farktan söz edilmiştir.

Elektronik Ortama Geçiş

2002 yılında çıkarılan 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile kamu hukukuna tâbi olan veya kamunun denetimi altında bulunan veya kamu kaynağı kullanan kamu kurum ve kuruluşlarının yapacakları ihalelerde uygulanacak esas ve usulleri belirlenmiştir. İdareler yapacakları ihalelerde saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu tutulmuşlardır. Kamu İhale Kurumu, Kanunda belirtilen esas, usul ve işlemlerin doğru olarak uygulanması konusunda görevli ve yetkili olarak kurulmuştur.

Kamu İhale Kurumunun görevleri arasında; Kanuna uygun olarak kullanılacak ihale dokümanlarını ve sözleşmeleri standartlaştırmak ve geliştirmek; ihalelere girecek isteklilerin sicilini tutmak; ihale ilanları ile ilgili esas ve usulleri düzenlemek de yer almaktadır. Kamu alımlarını düzenleyen bu görevlerinin yanında ülke genelinde yapılan ihaleler ve sözleşmelerle ilgili istatistikler (adet, tutar ve diğer konular itibarıyla) oluşturmak ve yayımlamak da yer alır.

Kurum bu sebeple ihaleleri elektronik ortama taşımaya hedeflemiş; 2006 yılında Kamu Satınalma Platformunu kurarak bu konuda ilk adımı atmıştır. Daha sonra 2008 yılında kabul edilen 5812 sayılı Kanun ile Elektronik Kamu Alımları Platformunun (EKAP) temelleri atılmıştır.

* İstatistikçi / TBB

2010 yılında EKAP'ın devreye girmesi ile birlikte Kanuna tabi tüm idarelerin alımlarını (4734 sayılı Kanun'un 19'uncu, 20'nci ve 21'inci maddesine göre) bu platform üzerinden yapması zorunlu hale gelmiştir. Bu konuyu düzenlemek üzere, 2011 yılında "Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliği" çıkarılmıştır. Bununla birlikte, idareler platform üzerinden ihale kaydını yaparken aynı zamanda fiziki olarak da ihale dosyasını oluşturmaya devam etmektedir.

Belgelerin Elektronik Ortama Taşınması

İhale sürecine ilişkin;

- a) İhtiyaç raporunun hazırlanması,
- b) İhale kaydının yapılması ve İKN alınması,
- c) İhtiyaç raporunun ihaleyle ilişkilendirilmesi,
- ç) Teknik şartnamenin yüklenmesi,
- d) Ön yeterlik ve/veya ihale dokümanının hazırlanması,
- e) Doküman satın alanların ve indirenlerin kaydı,
- f) İlan işlemlerinin yapılması,
- g) Dokümanda açıklama ve değişiklik işlemlerinin yapılması,
- ğ) İhale komisyonu oluşturma işlemleri,
- h) Başvuru ve tekliflerin kaydı,
- ı) Başvuru ve teklif değerlendirme işlemlerinin kaydı,
- i) Teyit işlemleri,
- j) Sonuç bildirim işlemleri,
- k) İhale iptal işleminin kaydı,

işlemlerinin EKAP üzerinden gerçekleştirilirken; onaylar, yaklaşık maliyetin belirlenmesi, doküman satış, ihale süreçleri (tekliflerinin alınması, değerlendirilmesi ve sonuçlandırılması), sürece ilişkin tebligatlar ve sözleşme imzalanması gibi işlemler aynı zamanda fiziki olarak gerçekleştirilmektedir.

KİK, idarelerin/isteklilerin işlerinin kolaylaşması ve uygulamada birlik oluşması için 2010 yılından bugüne tüm ihale süreçlerini elektronik ortama taşınmanın altyapısını oluşturmuştur.

Bu adımlardan bahsedecek olursak;

Uygulayıcılar için birinci kolaylaştırıcı adımın tüm kurumların ihale ilanlarının ve davetlerinin EKAP üzerinden verilmesini söyleyebiliriz. İdareler kolay bir şekilde ihalelerini duyururken firmalar da bu platform aracılığıyla ihaleleri kolayca takip etme fırsatı bulmuştur.

İdare'nin, ihale sürecinde karşılaştığı sorunlardan biri, söz konusu süreci merdiven altı olarak tabir edilen firmalar sebebiyle zamanında tamamlayamaması idi. Zira süreçte firmaya ulaşılamaması, bildirim yapılamaması ve Kanun'daki yasal sürelerin başlayamaması gibi sorunlar ile karşılaşmaktaydı. Bu sebeple ilk olarak 2014 yılında, "ön yeterlik dokümanı veya ihale dokümanı satın alınabilmesi için adına doküman satın alınacak

Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş tüzel kişiler ile Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı gerçek kişilerin EKAP'a kayıtlı olması" zorunluluğu getirilmiştir. Böylelikle EKAP üyesi olmayan şirketlerin ihale isteklisi olma şansı elinden alınmıştır. Şirketlerin, vergi numarası ve iletişim bilgisi gibi birçok bilgiyi İdareye sunarak EKAP üyeliğine sahip olması ve böylelikle iletişim adresi belli olmayan firmaların ihaleyi sabote etmelerinin önüne geçilmesi planlanmıştır. Ancak faks ve posta yolu ile yapılan bildirimler süre açısından sorunu tamamen çözmemiştir. Bu nedenle aynı dönemlerde "EKAP üzerinden yapılan tebligatlarda bildirim tarihi tebliğ tarihi sayılır. Tebligatın ilgililere ait EKAP'ta yer alan bildirim kutusuna ulaştığı tarih, bildirim tarihi olarak kabul edilir" değişikliği yapılmıştır. Böylelikle İdare ve istekliler arasındaki iletişim daha kolay hale getirilmiş ve süreçlerin hızlanması sağlanmıştır.

Daha sonrasında "EKAP'a kayıtlı olan; gerçek kişilerin kendileri ile vekil veya temsilcileri; tüzel kişilerin kendileri, ortakları ve ortaklık oranları (halka arz edilen hisseler hariç), yönetimindeki görevliler ile vekil veya temsilcileri için gerçek kişi olması halinde adı, soyadı ve T.C. kimlik numarası ile varsa işletme adı ve ticaret unvanını, tüzel kişi olması halinde ticaret unvanı, vergi kimlik numarası ile varsa işletme adını, bilgileri güncelleyip son başvuru veya ihale tarihinden ve sözleşme imzalamadan önce EKAP'a kaydetmeleri zorunluluğu" getirilmiştir. Böylelikle sadece firmanın bilgileri değil, firmanın yetkililerinin bilgileri de EKAP'ta kayıtlı hale gelmiştir. Bu sayede İdare hem firmaların hem de yetkililerinin sicillerini takip ederek ihale yapacak olan İdareye yasaklı sorgusu konusunda yardımcı olabilecektir.

Sürecin sağlıklı yürümesi için atılan adımlar sayesinde artık ihaleler; daha hızlı, daha şeffaf ve daha rekabetçi bir ortamda gerçekleşir hale gelmiştir. Ancak isteklilerin ihale dosyası oluşturması hala çok masraflı ve gereğinden fazla bürokratik işlem içermesi sebebiyle istenilen başarı henüz sağlanamamıştır. İdare açısından ihaleyi fiziksel ortamda gerçekleştirmenin de bazı sakıncalı durumları vardı. Elektronik ihalede istekliler ile İdare arasındaki tek temas ihalenin yapıldığı anda sağlanmaktaydı. Eğer bu temas da ortadan kaldırılsa hem idare hem de istekli için gereksiz harcanan para, zaman, enerji de ortadan kalkmış olacaktır.

İhalenin elektronik ortamda yapılabilmesi için teklif ekini oluşturan belgelerin de elektronik ortamda tanımlanması gerekmektedir. İhale dosyası; katılım ve yeterliliğe ilişkin belgeler (iş deneyim belgesi, odalardan alınan belgeler ve imza için yetki belgeleri vb.), geçici teminat, teklif mektubu ve cetveli gibi eklerden oluşmaktadır.

Bu konuda da ilk olarak; İş Deneyim Belgelerinin EKAP üzerinden düzenlenmesi zorunluluğu getirilmiştir. "İş

bitirme belgesi düzenlemeye yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından 31/8/2014 tarihinden sonra düzenlenecek olan iş bitirme belgelerinin EKAP üzerinden düzenlenerek kayıt edilmesi zorunludur ” ibaresiyle birlikte artık tüm istekliler için iş bitirme belgeleri elektronik ortama taşınmıştır.

Bununla birlikte meslek odalarından alınan (oda kayıt belgesi, ticaret sicil gazetesi, faaliyet belgesi vb.) belgeler için de “İhaleye katılım ve yeterlik kriterlerine ilişkin sunulan belgelerin veya bu belgelerde yer alan bilgilerin, EKAP üzerinden veya kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet sayfası üzerinden temin edilebilmesi veya bu bilgilerin teyidinin yapılabilmesi durumunda, bu belgeler için belgelerin sunulmuş şekline ilişkin şartlar aranmaz ” denilmiştir. Yani bu belgeler eğer belgeyi veren kurumun internet sitesi tarafından doğruluğu teyit edilebiliyorsa aslı ya da onaylı sureti yerine onaysız bir suretin bulunması elenme sebebi olarak sayılamayacaktır. Bunun anlamı da bu belgelerin elektronik ortama taşınması konusunda herhangi bir mahsurun olmadığıdır.

Elektronik ortama aktırılması en zor olan evrak muhtemelen geçici teminat mektubudur. Çünkü evrak hem kıymetli evrak niteliği taşımaktadır hem de bankalardan temin edileceği için elektronik ortama hangi şekilde aktarılacağı merak edilmekteydi. Bu konuyla ilgili olarak da “Geçici teminat mektupları Kurumla “EKAP Üzerinden Online Bilgi Alışverişine Yönelik İşbirliği Yapılmasına Dair Protokol” imzalamış olan kuruluşlardan alınır. (...) düzenlenen geçici teminat mektubuna kuruluş tarafından ayırt edici bir numara verilerek mektuba ilişkin bilgilerin EKAP’a aktarılması ve verilen ayırt edici numaranın istekli tarafından e-teklif kapsamında EKAP üzerinden gönderilmesi gerekir. Geçici te-

minat mektuplarına ilişkin bilgilerin, yetkilendirilmiş merkezi bir kuruluş tarafından EKAP’a aktarılması durumunda da düzenlenen mektupların bu fıkraya uygun olarak alındığı kabul edilir. Geçici teminat mektubu dışındaki teminatların saymanlık ya da muhasebe müdürlüklerine yatırıldığına ilişkin belgeler bilgisayarda taratılarak, istekli tarafından EKAP üzerinden e-teklif kapsamında gönderilir” düzenlemesi yapılmıştır. Buna göre istekli, mevcut durumda bile fiziki ortamda geçici teminat mektubu vermeden banka aracılığı ile ayırt edici numara kullanarak bu evrakı sağlamış olmaktadır.

Mevcut düzenlemeler ışında ve yönetmelikteki “e-teklifler, istekliler tarafından EKAP üzerinden hazırlanır. İlan ve ihale dokümanında, EKAP üzerinden sorgulanması mümkün olmayan katılım ve yeterlik belgelerinin Kurum tarafından belirlenen usul ve esaslara uygun şekilde bilgisayarda taratılarak e-teklif kapsamında sunulacağı yönünde düzenleme yapılır ” ibaresine uygun olarak ihalenin elektronik ortamda yapılmasının, isteklilerce tekliflerin elektronik ortamda verilmesinin önünde hiçbir engel bulunmamaktadır.

Uygulamada İhale Süreci

4734 sayılı Kanun uyarınca yapılan ihalelerde mevcut durumda hem evrak düzenleme hem de EKAP kaydı gerekmektedir. Adım adım standart bir ihaleden bahsedecek olursak;

- İhtiyacın tespiti ile birlikte alınan onaya uygun şartname oluşturulur ve yaklaşık maliyet belirlenir. Bu yaklaşık maliyete uygun olarak seçilen ihale türüne uygun olarak da ihale onayı alınır ve EKAP girişi başlar.

- EKAP üzerinden ihtiyaç raporu oluşturulur, ‘ihale kayıt’ yapılır. İhale kayıt numarası alınarak ihale ile ihtiyaç raporu birbirine bağlanır. Mevcut teknik şartname yüklenir ve idari şartname ve sözleşme tasarısı

oluşturulur. İdareye ait sorular ile sunulmayacak belgeler konusundaki sorulara da cevap verildikten sonra ihale onaylanır. Onaylanan ihale için duyuru (pazarlık ihaleleri için davet, açık ihale için ilan işlemleri) yapılır ve en son olarak ihale komisyonu oluşturularak ihale öncesi EKAP işlemleri sona erer (Bu süreçte doküman satışı gerçekleştirilebilir).

- İhale zamanı gelen teklif zarfları teslim alınır, ilk oturumda komisyon ve isteklilerin huzurunda açılır, geçici teminat ve teklif zarflarının uygunluğu ile diğer belgelerin mevcut olup olmadığı kontrol edilir. Sonrasında kapalı oturumda belgelerin geçerliliği kontrol edilir ve ihale sonuca bağlanır ve ihale yetkilisinden onay alınır. Bu işlemler fiziksel ortamda yapılırken EKAP üzerinden de aynı işlemlerin kayıtları yapılır. EKAP üzerinden yasaklı teyitleri de yapıldıktan sonra firmalara tebliğleri yapılır.

- İhale sonrasında da şikâyet bulunmaması durumunda en uygun teklifi veren istekli sözleşmeye davet edilir ve sözleşme imzalanır. En son olarak sonuç formu gönderilerek ihale işlemleri sona erer.

Elektronik İhale Yöntemi

Elektronik ihale ile birlikte fiziki ortamda yapılan ihale zamanı işlemleri elektronik ortama taşınmıştır. İhale öncesi ve ihale sonrası yapılan EKAP süreçlerinde herhangi bir değişiklik bulunmamaktadır.

İhale zamanı, İstekliler teklif zarflarını elektronik ortamda oluşturmak zorunda kalacaklardır. İstekliler Teklif ekinde yer alması gereken katılım ve yeterliliğe ilişkin belgeleri (odalardan alınan belgeler ve imza için yetki belgeleri vb.) taratarak, iş deneyim belgesinin sayısı ile geçici teminat belgesini ayırt edici numara ile teklif ekinde sunmalıdır.

İdare, ihale saati geldiğinde ihale ile ilgilenen komisyon üyesi önce ihale

komisyonunu (asil-yedek durumunu) elektronik ortamda belirler, gelen teklifleri açar ve yaklaşık maliyet görüntülenir. Sonra teklif mektubunun uygunluğu kontrol edilir. Uygun ise yeterlilik bilgileri tablosu indirilerek belgelerin var/yok kontrolü ile geçici teminatın uygunluğu kontrol edilerek birinci oturum kaydedilir. Genel olarak yapılan işlemler mevcut durumda fiziken yapılan işlemlerle birebir örtüşmektedir. Yine birinci oturumda teklif mektubunun ve geçici teminatın uygunluk kontrolü yapılmış, diğer evrakların ise var/yok kontrolü yapılmıştır. Birinci oturumun kaydedilmesinin ardından ihale tarihine ilişkin yasaklı teyidi alındıktan sonra ikinci oturuma geçilir.

İkinci oturum EKAP'ta diğer belgelerin kontrolünün yapıldığı kapalı oturum olarak da adlandırılır. Birinci oturumda kontrolü yapılmayan taratılmış belgelerin kontrolü sonucunda; belgeler uygun ise hazır bulunan komisyon tarafından uygun olarak, değilse sebebi belirtilerek uygun değil olarak işaretlenir. Sonrasında tekliflerin geçerli olup olmadığı konusunda işaretleme yapıldıktan sonra en uygun teklif ve en uygun ikinci teklifin seçimi yapılarak kapalı oturumun sonuna gelinir. Bu oturumun sonunda söz konusu iki teklif için yasaklı

teyitleri alınır. Böylelikle ihale komisyon kararı oluşturulmuş olur. Fiziki ortamda yapılan ihalelerde olduğu gibi son adım ihale yetkilisi tarafından ihalenin onaylanmasıdır. Bu sebepten ihale yetkilisi EKAP üzerinden komisyonun kararını görüntüler, inceler, onaylar veya iptal eder. Son olarak da biten ihale isteklilere tebliğ edilir.

Sonuç

Son olarak 19 Haziran 2018 tarihinde yayınlanan 30453 mükerrer Sayılı Resmî Gazete ile Kanun'da ve uygulama yönetmeliklerinde yapılan değişiklikler ile;

- 1 Kasım 2018 tarihinde, açık ihale ve belli istekliler arasında ihale usulü ile (Pazarlık usulü ile yapılan ihalelerde geçerli değildir) yapılan ihalelerde kullanılmak üzere elektronik eksiltme uygulaması;
- 2 Ocak 2019 tarihinden geçerli olmak üzere de parasal limit sınırı olmadan açık ihale usulü ile yapılan mal ve hizmet alımı ihalelerinin yanı sıra aynı usul ile yapılan yapım işi ihaleleri ve 4734 sayılı Kanun'un 21/f maddesine göre pazarlık usulü ile yapılan hizmet alımı ve mal alımı ihalelerinin e-ihale yoluyla yapılabilmesi mümkün hale getirilmiştir.

Çocuk İşçiliği İle Mücadele

Çocuğun zihinsel, bedensel, ruhsal ve genel olarak sosyal gelişimini olumsuz yönde etkileyen çocuk işçiliği küresel, ulusal ve yerel çapta hala önemli sorunların başında gelmektedir. Bu sorunla mücadelede ülkemizde önemli adımlar atılmış ve ciddi mesafe kaydedilmiştir.

Bu kapsamda 20 Şubat 2018 tarihli ve 30338 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2018/3 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile 2018 yılı, Çocuk İşçiliği İle Mücadele Yılı olarak belirlenmiştir. Bu Genelge çerçevesinde Çocuk İşçiliği İle Mücadele Yılı uygulamaları kapsamında ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından yapılacak tüm çalışmalarda çocuk işçiliği ile mücadeleye öncelik verileceği belirtilmiştir.

Cumhurbaşkanımız tarafından açıklanan İkinci 100 Günlük İcraat Programında da çocuk işçiliği ile mücadeleye yer verilerek Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, 81 ilde Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Birimlerinin oluşturulması ve Gönül Elçileri’nin de mücadele sürecine desteğinin sağlanmasıyla yükümlendirilmiştir.

Çocuk işçiliğini önlemeye yönelik çalışmalarla uyumlu olarak 138 ve 182 sayılı ILO Sözleşmelerinin uygulanmasını da içeren, çocuk işçiliğinin belirlenen en kötü biçimlerinin önlenmesine yönelik olmak üzere “2017-2023 Çocuk İşçiliği İle Mücadele Ulusal Programı” hazırlanmıştır.

Ulusal düzeyde yapılan bu çalışmaların yanında, çocuk hakları konusunda çalışan uluslararası kuruluşlarla da çalışmalar yürütülmüştür. Bu kuruluşların başında yer alan UNICEF ile Türkiye Çocuk Dostu Şehirler Programı uygulanmış (2014-2015), Aralık 2017’de bu

Program çerçevesinde belediyelere yönelik olarak Bilgi ve Deneyim Paylaşımı toplantıları gerçekleştirilmiştir. ‘Çocukların haklarını uygulamaya kendini adanmış şehir veya daha genel olarak yerel yönetim sistemi’¹ olarak tanımlanan ‘Çocuk Dostu Şehir’ kavramı ile uygulamada çocuk haklarının politikalara, yasalara, programlara ve bütçelere yansıtılması amaçlanmaktadır.

Çocuk Dostu Şehirler Programı’nın ikinci safhasında, UNICEF Türkiye’nin hem hükümet hem de diğer hükümet dışı ortaklarla uygulayacağı 2016-2020 Ülke Programı;

- Yerel yönetimlerin çocuk katılımıyla kanıt temelli politika ve program tasarımı konusunda kapasitelerinin artırılmasını,
- Doğrudan ve dolaylı olarak çocukların faydalandığı programların yeterli kaynaklara sahip olması ve bu kaynakların zaman içinde artırılmasını,
- Ülke içinde ve dışında iyi çocuk dostu program örneklerinin yaygınlaştırılmasını hedeflemektedir².

Fonksiyonu gereği yerelde halka en yakın hizmeti veren belediyeler, çocuk işçiliği ile mücadele kapsamında çocuğun kendinin ve haklarının korunması, yönlendirilmesi gibi konularda önemli role sahiptirler. Çalışan çocukla sokakta ilk etkileşimi kuran birimler olan zabıtalardan konuyla ilgili farkındalığının artırılması ve yerelde diğer kurumlarla koordinasyonun daha etkin hale getirilmesi amacıyla Türkiye Belediyeler Birliği ile UNICEF arasında 6 Nisan 2018 tarihinde bir protokol imzalanmıştır. Dezavantajlı çocukların desteklenmesinde yerel yönetimlerin kapasitesinin geliştirilmesi ve sosyal içermenin artırılması amacıyla imzalanan protokol kapsamında çocuk işçiliğinin en yaygın olduğu il ve ilçelerde görevli 750-1000 kadar zabıta çocuk işçiliği alanında eğitim verilmesi planlanmaktadır. 10-14 Aralık 2018 tarihleri arasında Ankara’da yapılan pilot eğitime Ankara Büyükşehir Belediyesi ve ilçelerinin zabıtalardan katılmış, onlardan alınan öneri ve görüşler çerçevesinde eğitim içeriği değerlendirilerek 2019 yılında eğitimlere devam edilmesi planlanmıştır.

1) <http://unicef.org.tr/sayfa.aspx?id=64>

2) <http://www.unicef.org.tr/sayfa.aspx?id=95>

Lobi Faaliyetleri

Türkiye Belediyeler Birliği, belediyelerin menfaatlerini korumak, belediyelerle ilgili yasa hazırlıklarında görüş bildirmek ve rehberlik etmek görevleri kapsamında faaliyetlerini sürdürmektedir. Bu çerçevede Birliğimizce belediyeleri ilgilendiren mevzuat tasarı ve tasarıları; Anayasa’da yer alan idari vesayet kuralı, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı, hizmetin yerel nitelikte olup olmadığı, belediyelerin menfaatini etkileyip etkilemediği ve genel olarak hukuka uygun olup olmadığı kriterleri bakımından gerektiğinde belediye hukukçuları ve uzman personelin desteği ile incelenmektedir. Hazırlanan görüş ve öneriler, bakanlıklardaki hazırlık aşamaları, TBMM komisyon toplantıları ve genel kurul aşamalarında yazılı ve sözlü olarak bildirilmekte ve parlamentoda belediyelerimizin görüşü dile getirilmektedir. Ayrıca Birliğimiz, merkezi yönetim ile yerel yönetimler arasındaki ilişkilerin geliştirilmesine katkıda bulunmakta; belediyelerimiz tarafından Birliğimize ulaştırılan sorunlar araştırılarak, önerilerle birlikte ilgili makamlara iletilmektedir.

İhale Dokümanında Kalite ve Standartların Belirlenmesi

Kamu İhale Kurumu Düzenleme Dairesi Başkanlığından Birliğimize gönderilen yazıda; ihale dokümanlarında kalite ve standarda ilişkin ulusal veya dengi standart belirlemek yerine kuruluş adı belirtilmek suretiyle yabancı menşeli kuruluş, dernek, forum vb. yapılarca belirlenen standart ve kriterlerin arandığı ve bu durumun ihalelere katılımı daralttığı ve rekabeti engellediği, bu çerçevede idareler tarafından ihale dokümanında kalite ve standarda ilişkin yapılacak düzenlemelerle ilgili olarak bazı hususlara dikkat edilmesi gerektiği belirtilerek tüm belediyelere bilgilendirme yapılması istenmiştir.

Kamu İhale Kurumunun ilgili yazısı tüm belediyelerimize iletilmiş ve Birliğimiz internet sitesi üzerinden ayrıca bilgilendirme yapılmıştır.

Elektronik Denetleme Sisteminin İlişkin İhaleler

Belediyelerden Birliğimize iletilen taleplerde belediyeler tarafından kurulan elektronik denetleme sistemleri (EDS) ile ilgili olarak, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu’nun Ek 16’ncı maddesinin birinci fıkrasına 6745 sayılı Kanun’la eklenen “Elektronik sistemlerin belediyeler tarafından hasılat paylaşımı yoluyla kurdurulması ve işlettilmesi hâlinde belediyelere ödenecek tutar, elektronik sistemlerin yatırım maliyetine ulaşınca kadar % 30, sonrasında %15 olarak uygulanır” hükmünün, değişiklikten önce ilana çıkmış veya sözleşmesi yapılmış ihalelere de uygulandığı; bu nedenle ihale sözleşmelerinde öngörü-

len % 15’in üzerindeki yüklenici payının belediye bütçesinden ödenmek zorunda kalındığı ve bu giderin ilanın yapıldığı veya sözleşmenin imzalandığı tarihte öngörülemeyen bir maliyet olarak ortaya çıktığı, söz konusu durumun da belediyelerin hizmet üretme kapasitelerini kısıtladığı bildirilmektedir. Ayrıca EDS kurulum maliyeti nedeniyle ihalelerin uzun süreli yapılması gerekmesine rağmen, Emniyetle yapılan protokollerin yıllık olduğu, bu durumun uygulamada tereddüt oluşturduğu belirtilerek girişimde bulunulması istenmiştir.

Birliğimizce, İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü ile Hazine ve Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğüne yazı yazılarak 2918 sayılı Kanun’un Ek 16’ncı maddesine eklenen ek cümlelerin, 20/08/2016 tarihinden önce ilanı veya sözleşmesi yapılan ihalelere uygulanmaması ile emniyet birimleri ile imzalanan sözleşmelerin daha uzun süreli olarak yapılabilmesine imkân sağlanması talep edilmiştir.

Yabancı Yatırımcıların İş Kurması

Ticaret Bakanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğünden Birliğimize iletilen yazıda Serbest Ticaret Anlaşması (STA) açının genişletilmesi ile mevcut STA’ların kapsamının derinleştirilmesine yönelik çalışmalar kapsamında, yabancıların ülkemizde “sirk, eğlence parkları ve diğer eğlence hizmetlerine” ilişkin olarak iş kurması ve hizmet sunmalarına yönelik bazı bilgiler talep edilmiş, konuya ilişkin cevabi yazımız Bakanlığa iletilmiştir.

Belediyelerin Atıksu ve Eysel Katı Atık Ücreti Belirleme Yükümlülüğünün Erteleme İstendi

2872 sayılı Çevre Kanunu’nun 11’inci maddesinin onbirinci fıkrasında düzenlenen katı atık ücretine ilişkin usul ve esaslar, 27/10/2010 tarihli ve 27742 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Atıksu Altyapı ve Eysel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uygulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelikle düzenlenmiştir.

Belediyelerin sorumluluğunun başladığı tarihten itibaren geçen sürede atık ücretlerinin su faturası üzerinden tahsil edilmesinden kaynaklanan güçlükler, katı atık toplama, taşıma ve bertaraf hizmetlerinin büyükşehirlerde ayrı idarelerce yerine getirilmesi, abonelerle sözleşme yapılması mecburiyeti, atık ücretinin mükellefi ve konusunun çevre temizlik vergisiyle aynı olması ve tarifelerin tespit esaslarının karmaşık olması gibi nedenlerle Yönetmeliğe uyum süreci 31/12/2018 tarihine kadar uzatılmıştır.

Belirtilen sorunların halen devam etmesi nedeniyle söz konusu Yönetmeliğin Geçici 1’inci maddesindeki uyum sürecinin 31/12/2019 tarihine kadar uzatılması talep edilmiştir.

Organize Sanayi Bölgeleri Yer Seçimi Yönetmeliği Değişiklik Taslağı İncelendi

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğünden Birliğimize gönderilen “Organize Sanayi Bölgeleri Yer Seçimi Yönetmeliği Değişiklik Taslağı” incelenmiş, görüş ve önerilerimiz Bakanlığa iletilmiştir.

Elektronik Tebligat Yönetmeliği Taslağı İncelendi

Adalet Bakanlığı Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğünden Birliğimize gönderilen “Elektronik Tebligat Yönetmeliği Taslağı” incelenmiş, görüş ve önerilerimiz Bakanlığa iletilmiştir.

Sıfır Atık Yönetmeliği Taslağı İncelendi

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğünden Birliğimize gönderilen “Sıfır Atık Yönetmeliği Taslağı” incelenmiş, görüş ve önerilerimiz Bakanlığa iletilmiştir.

Borç Kesintilerinin Durdurulması İstendi

5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun’un 7’nci maddesine istinaden, belediyelerin kamuya olan borçları nedeniyle yapılan ve Mayıs ayında bu yana devam eden % 0 kesinti oranı uygulamasının Ekim 2018 tarihinde sona ereceği, bu tarihten sonra 5779 sayılı Kanun ile 1053, 6736, 7020 ve 7143 sayılı Kanun’lar uyarınca, belediyelerin kamuya olan borç durumlarına göre paylarından % 50’ye varan oranlarda kesinti yapılacağı belirtilerek, belediye paylarından yapılan kesinti oranının 31 Mart 2019 tarihine kadar % 0 olarak uygulanması talepli yazımız Cumhurbaşkanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığına iletilmiştir.

23 Kasım 2018 tarihli ve 30604 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Cumhurbaşkanlığı kararı ile SGK’ya olan borçlar hariç olmak üzere belediyelerin kamuya ait borçlarından yapılan kesintiler 2018 yılı Kasım ayından 2019 yılı Mart ayına (Mart dâhil) kadar durdurulmuştur.

Birliğimizin girişimi ve Cumhurbaşkanımızın takdirleri ile alınan kararın bütün belediyelerimize hayırlar getirmesini dileriz.

Şantiye Şefleri Hakkında Yönetmelik Taslağı İncelendi

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğünden Birliğimize gönderilen “Şantiye Şefleri Hakkında Yönetmelik Taslağı” incelenmiş, görüş ve önerilerimiz Bakanlığa iletilmiştir.

Yapı Müteahhitlerinin Sınıflandırılması ve Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmelik Taslağı İncelendi

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğünden Birliğimize gönderilen “Yapı Müteahhitlerinin Sınıflandırılması ve Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmelik Taslağı” incelenmiştir.

Ek Gösterge Düzenlemesinin Kapsamının Genişletilmesi İstendi

Birliğimize iletilen taleplerde bazı kamu görevlileri için yapılması planlanan emekliliğe esas 3600 ek gösterge düzenlemesine bu hakka sahip olmayan belediye ve mahalli idare birliği yöneticilerinin de dâhil edilmesi talep edilmektedir.

Belediye ve bağlı idareler ile mahalli idare birliklerinde istihdam edilen ve ek göstergeleri 3600’ün altında bulunan bütün yönetici kadrolar (genel sekreter, genel sekreter yardımcısı, başkan yardımcısı, daire başkanı, müdür, şube müdürü) ile avukat, hukuk müşaviri ve 1. hukuk müşaviri ile müfettişlerin, olası 3600 ek gösterge düzenlemesi kapsamına alınmasını talepli yazımız Çalışma, Sosyal Hizmetler ve Aile Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığına iletilmiştir.

Ayrımcılıkla Mücadele Raporu

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumundan Birliğimize gönderilen yazıda, 2018 yılı ayrımcılıkla mücadele rapo-

runda değerlendirilmek üzere ayrımcılık yasağının ihlali ile mücadelede alınan tedbirler hakkında Birliğimiz çalışmalarının bildirilmesi istenmiş, cevabi yazımızda Birliğimizce yapılan çalışmalar ve yürütülen projeler hakkında bilgi verilmiştir.

Belediyelerin KDV İndiriminden Yararlandırılması İstendi

Belediyelerden Birliğimize iletilen yakınmalarda İller Bankası Anonim Şirkettinden kredi kullanılarak gerçekleştirilen alt ve üst yapı projelerine ilişkin hak ediş faturalarının ihaleyi yapan bankaya kesildiği, bu durumda işin sahibi belediye olduğu halde belediyenin KDV indiriminden yararlanamadığı belirtilmektedir.

Belediyeler adına İller Bankasınca ihale edilen işlerle ilgili hak ediş faturalarında yer alan KDV tutarının belediyeler tarafından indirimine konu edilebilmesi için ihtiyaç duyulan düzenlemelerin yapılması talepli yazımız Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü ile Hazine ve Maliye Bakanlığına iletilmiştir.

3194 sayılı İmar Kanunu’nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Taslağı İncelendi

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğünden Birliğimize gönderilen “3194 sayılı İmar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Taslağı” incelenmiş, görüş ve önerilerimiz Bakanlığa iletilmiştir.

Taşkın ve Rüsubat Kontrolü Yönetmeliği Taslağı İncelendi

Tarım ve Orman Bakanlığı DSİ Etüt, Planlama ve Tahsisler Dairesi Başkanlığı’ndan Birliğimize gönderilen “Taşkın ve Rüsubat Kontrolü Yönetmeliği Taslağı” incelenmiş, görüş ve önerilerimiz Bakanlığa iletilmiştir.

Yargı Kararı

T.C.
DANIŞTAY 8. HUKUK DAİRESİ

E. 2015/6458
K. 2016/893
T. 15.02.2016

ÖZET : Davacı şirketin “umuma mahsus kaldırımı işgal etme” eylemini sürekli hale getirdiği, belediye tarafından verilen cezalarla işgalin önlenemediği göz önüne alındığında, 1608 sayılı Yasa uyarınca işyerinin geçici süreyle (3 gün) faaliyetten men edilmesi şeklinde uygulanan yaptırımda hukuka aykırılık bulunmadığı hakkında

KARAR :

Dava, ... ili, Merkez, Kümbettepe Mahallesi, Fatih Caddesi No: ... adresinde market işleten davacı şirket tarafından; umuma mahsus kaldırımı sürekli işgal ettiği, kendilerine defalarca uyarıda bulunulmalarına rağmen kaldırım işgaline devam ettiği yönünde tutulan tutanağa istinaden 5326 sayılı Kabahatler Kanunu’nun 38’inci maddesi uyarınca 75,00 TL idari para cezası ile cezalandırılmasına ve işyerinin 3 gün süre ile kapatılmasına ilişkin ... Belediye Encümeni’nin 09.08.2011 tarih ve 683 sayılı Kararının iptali istemiyle açılmıştır.

İdare Mahkemesince, davacının umuma mahsus kaldırımı işgal ettiği tutanak ile sabit olduğu anlaşıldığından, davacı şirkete 5326 sayılı Kanun’un 38’inci maddesi uyarınca verilen idari para cezası işleminde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle reddine, üç (3) gün süreyle kapatılması işlemine gelince, 1608 sayılı Kanun’un 1. maddesine göre belediye meclis ve encümeninin verdiği kararlara muhalif hareket edenler hakkında uygulanacak tedbir idari para cezası ile yasaklanan faaliyetin men’inden ibaret olduğu, söz konusu olayda yasaklanan faaliyet “umuma mahsus kaldırımın işgal edilmesi” olduğundan, belediye encümenince verilecek karar idari para cezası ile kaldırımın işgal edilmesinin önlenmesi olabileceğinden, işyerinin kapatılması suretiyle davacının üç gün süreyle ticari faaliyetten men edilmesine yönelik dava konusu işlemde konu unsuru bakımından hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle işlemin iptaline karar verilmiştir. Davalı idare tarafından anılan İdare Mahkemesi kararının iptale ilişkin kısmının hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek temyizen incelenerek bozulması istenmektedir. 1608 sayılı Umuru Belediyeye Muteallik Ahkamı Cezaiye Hakkında 486 Numaralı Kanun’un Bazı Maddelerini Muaddil Kanunu’nun 23.01.2008 tarihli 5728 sayılı Kanun’un 66. maddesiyle değişik 1. maddesinde; “Belediye meclis ve encümenlerinin kendilerine kanun, nizam ve talimatnamelerin verdiği vazife ve salahiyet dairesinde ittihaz ettikleri kararlara muhalif hareket edenlerle belediye kanun ve nizam ve talimatnamelerinin men veya emrettiği fiilleri işleyenlere veya yapmayanlara belediye encümenince Kabahatler Kanunu’nun 32. maddesi hükmüne göre idarî para cezası ve yasaklanan faaliyetin menine karar verilir. Bu kararda ilgili kişiye bir süre de verilebilir.” hükmü yer almıştır. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu’nun 32. maddesinin 1. fıkrasında “Yetkili makamlar tarafından adli işlemler nedeniyle ya da kamu güvenliği, kamu düzeni veya genel sağlığın korunması amacıyla, hukuka uygun olarak verilen emre aykırı hareket eden kişiye yüz Türk Lirası idari para cezası verilir. Bu cezaya emri veren makam tarafından karar verilir.”, aynı Kanun’un 38. maddesinin 1. fıkrasında ise; “Yetkili makamların açık ve yazılı izni olmaksızın meydan, cadde, sokak veya yayaların gelip geçtiği kaldırımları işgal eden veya buralarda mal satışı arz eden kişiye, belediye zabıta görevlileri tarafından elli Türk Lirası idari para cezası verilir.” düzenlenmesine yer verilmiştir. Ticaret ve sanat icrasını bir işyerine bağlı olarak yerine getirenler bu faaliyetlerini belediyelerden alacakları işyeri açma ve çalışma ruhsatı ile sürdürebilirler. İşyeri ruhsatı bir bütün olup, işyerini, işyerinde bulunması zorunlu her türlü alet, edavat, mal ve malzemeler ile ticaret ve sanat icrasında bulunan kişileri tümüyle kapsamaktadır. Bir işyerine bağlı olarak ticaret ve sanatlarını belediyelerden aldıkları işyeri açma ve çalışma ruhsatı ile icra edenlerin, belediyelerce belirlenen yasaklara uymaması nedeniyle verilen yasaklanan faaliyetin menine dair kararların, eğer eylem sürekli hale gelmişse, yani aynı eylem defalarca yapılan uyarılara rağmen tekrar ediyorsa, söz konusu kararın işyerinin geçici tedbir niteliğinde kısa süreli olarak kapatılması şeklinde yerine getirilmesi gerekmektedir. Dosyanın incelenmesinden ... ili, Merkez Kümbettepe Mahallesi, Fatih Caddesi, No:... adresinde market işletmeciliği yapan davacı şirketin işyerinde, 09.08.2011 tarihinde yapılan kontrolde; umuma mahsus kaldırımı sürekli işgal ettiği defalarca yapılan uyarılara rağmen kaldırım işgaline devam ettiği, işgalden dolayı Belediye Encümenince cezai işleme uğramasına rağmen işgali kaldırımdan aşağı yola kaldırarak işgal alanını büyüttüğü yolunda tutulan tutanağa istinaden encümenince 5326 sayılı Kanun’un 38. maddesi uyarınca 75,00 TL para cezasıyla cezalandırılmasına ve işyerinin üç (3) gün süreyle kapatılmasına karar verilmesi üzerine bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır. Olayda; davacı şirket tarafından umuma mahsus kaldırımın işgal edildiği gerekçesiyle daha önce de 05.09.2011 tarih ve 776 sayılı encümen kararı ile 75,00 TL idari para cezası ile cezalandırılmasına ve işyerinin 3 gün süre ile kapatılmasına, 13.07.2010 tarih ve 0674 sayılı encümen kararı ile 143,00 TL idari para cezası ile cezalandırılmasına, 20.10.2009 tarih ve 0966 sayılı encümen kararı ile de 500,00 TL idari para cezası ile cezalandırılmasına karar verildiği görülmektedir. Bu durumda davacı şirketin “umuma mahsus kaldırımı işgal etme” eylemini sürekli hale getirdiği, belediye tarafından verilen cezalarla işgalin önlenemediği göz önüne alındığında, 1608 sayılı Yasa uyarınca işyerinin geçici süreyle (3 gün) faaliyetten men edilmesi şeklinde uygulanan yaptırımda hukuka aykırılık, aksi yönde Mahkeme kararında hukuki isabet görülmemiştir. Açıklanan nedenlerle; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu’nun 49. maddesi uyarınca davalı idarenin temyiz isteminin kabulü ile İdare Mahkemesi kararının bozulmasına, yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın adı

geçen Mahkemeye gönderilmesine, 2577 sayılı Kanun'un 54. maddesinin 1. fıkrası uyarınca bu kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren onbeş gün içinde Danıştay'da kararın düzeltilmesi yolu açık olmak üzere, oybirliği ile karar verildi.

**T.C.
SAYIŞTAY
TEMYİZ KURULU KARARI**

**K. 2002/25569
T. 26.03.2002**

ÖZET : İdarelerin muhammen bedel tespiti yaparken Maliye Bakanlığının belirlediği standart fiyatların göz önünde bulundurularak tabi oldukları ihale mevzuatına göre alım yapmaları gerektiği hakkında

KARAR :

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereği görüldü:

İlâmın 2'nci maddesinde ... Belediyesinde görevli zabıta memurlarına yapılan giyecek yardımı ödemelerinde Maliye Bakanlığınca belirlenen satın alma üst sınırlarının aşılması nedeniyle ...liraya tazmin hükmolunmuştur.

91/2268 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Memurlara Yapılacak Giyecek Yardımı Yönetmeliğinin 11'inci maddesinde; kurum ve kuruluşlar, verilecek giyim eşyalarını Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenecek standart fiyatları göz önünde bulundurmamak suretiyle tabi oldukları ihale mevzuatına göre karşılarlar, hükmü bulunmaktadır.

Söz konusu maddeye istinaden Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü'nün 21.3.1997 tarihli uygulama birliğinin sağlanmasını temin amacıyla kamu kurum ve kuruluşlarına gönderdiği genel yazısında; Anılan yönetmeliğin 11'inci maddesinde kurum ve kuruluşların verecekleri giyim eşyalarını Maliye Bakanlığınca belirlenecek standart fiyatları göz önünde bulundurmamak suretiyle tabi oldukları ihale mevzuatına göre karşılayacakları hükme bağlanmıştır. Yönetmeliğe ekli 1 ve 2 sayılı cetvellerdeki eşyalar esas alınarak hazırlanan memurlara verilecek giyim eşyalarının 1997 mali yılı birim fiyat listesi bu genel yazı ekinde (Ek 1) yer almakta olup, kurum ve kuruluşlar verecekleri giyim eşyalarında bu fiyatları esas alarak kendi ihale mevzuatlarına göre işlem yapacaklardır. denilmektedir.

Tazmin hükmü, zabıta memurlarına giyecek yardımı ödemelerinde Maliye Bakanlığınca belirlenen satın alma üst sınırlarının aşılmış olması gerekçesine istinaden verilmiş ise de; Memurlara Yapılacak Giyecek Yardımı Yönetmeliğinin 11'inci maddesinin standart fiyatlarının aşılmaması ilkesi yerine standart fiyatların göz önünde bulundurulması ilkesini getirdiği görülmektedir. Yönetmeliğin 11'inci maddesindeki hükümden, idarelerin muhammen bedel tespiti yaparken Maliye Bakanlığının belirlediği standart fiyatların göz önünde bulundurularak tabi oldukları ihale mevzuatına göre alım yapmaları gerektiği hususunu anlamak gerekmektedir.

Sonuç: Bu itibarla; dilekçi iddialarının kabulü ile ilâmın 2'nci maddesiyle verilen tazmin hükmünün kaldırılmasına, karar verilmiştir.

**T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ**

**E. 2018/677
K. 2018/693
T. 26.11.2018**

ÖZET :1608 sayılı Kanun'un 1'nci maddesi uyarınca verilen idari para cezasına ilişkin ...Büyükşehir Belediyesi Encümen Kararlarının iptali istemiyle açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE çözülmesi gerektiği hakkında

KARAR

OLAY : ... Büyükşehir Belediyesinin 19.10.2016 gün ve 813, 814, 815, 2.11.2016 gün ve 873, 875, 876, 877, 9.11.2016 gün ve 959, 16.11.2016 gün ve 962 sayılı Encümen Kararları ile ... Büyükşehir Belediyesi Emir ve Yasakları Uygulama Yönetmeliğine aykırı hareket ettiğinin tespit edildiğinden bahisle, davacı adına 1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkamı Cezaîye Hakkında 16 Nisan 1340 Tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muadil Kanunun 1. maddesi uyarınca toplam olarak 41.737,00 TL idari para cezası verilmiş, ... Büyükşehir Belediyesi Mali Hizmetler Daire Başkanlığınca 21.6.2017 gün ve 334 sayılı ceza ihbarnamesi düzenlenmiştir.

Davacı vekili, dava dilekçesinde 21.6.2017 gün ve 334 sayılı ceza ihbarnamesine konu 41.737,00 TL tutarındaki idari para cezasının iptalini istediğini belirterek, adli yargı yerine başvuruda bulunmuştur.

MERSİN 4. SULH CEZA HAKİMLİĞİ; 25.9.2017 gün ve D. İş No:2017/2946 sayı ile, başvuruya konu idari para cezasının encümen kararı ile verildiği, bu durumda 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 27/8. maddesine göre idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararın da verilmiş olması nedeniyle, Encümen kararına karşı yapılacak itirazın görüm ve çözümünün idari yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle başvurunun görev yönünden reddine karar vermiş, yapılan itiraz Mersin 1. Sulh Ceza Hakimliğince kesin olarak reddedilmiştir.

Davacı vekili, bu kez, dava dilekçesinde 19.10.2016 gün ve 813, 814, 815, 2.11.2016 gün ve 873, 875, 876, 877, 9.11.2016 gün ve 959, 16.11.2016 gün ve 962 sayılı Encümen Kararları ile verilen 41.737,00 TL tutarındaki idari para cezasının iptalini istediğini belirterek, idari yargı yerinde dava açmıştır.

Mersin 1. İdare Mahkemesi, davacıya 1608 sayılı Yasa'nın 1. maddesi uyarınca idari para cezası verildiğinden ve bu Yasa'da idari para cezasına karşı kanun yoluna ilişkin bir düzenleme bulunmadığından, Kabahatler Kanununun 3 ve 27. maddeleri uyarınca davanın çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine karar vermiş, davacı vekili tarafından istinaf isteminde bulunulması üzerine, Konya Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesi 5.7.2018 gün ve E:2018/683, K:2018/1012 sayılı kararı ile, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulması gerekirken, davanın görev yönünden reddine karar verilmesinde hukuki isabet bulunmadığı gerekçesiyle istinaf isteminin kabulüne, kararın kaldırılmasına karar vermiştir.

MERSİN 1. İDARE MAHKEMESİ; 15.8.2018 gün ve E:2018/995 sayı ile, özetle, davacıya 1608 sayılı Yasa'nın 1. maddesi uyarınca idari para cezası verildiğinden ve bu Yasa'da idari para cezasına karşı kanun yoluna ilişkin bir düzenleme bulunmadığından, Kabahatler Kanununun 3 ve 27. maddeleri uyarınca davanın çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilmeye kadar ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosyasının Mahkemece, ekinde adli yargı dosyası da temin edilmek suretiyle Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, ... Büyükşehir Belediyesince davacı adına 19.10.2016 gün ve 813, 814, 815, 2.11.2016 gün ve 873, 875, 876, 877, 9.11.2016 gün ve 959, 16.11.2016 gün ve 962 sayılı Encümen Kararları ile verilen ve hakkında aynı Belediyenin Mali Hizmetler Daire Başkanlığınca 21.6.2017 gün ve 334 sayılı ceza ihbarnamesi düzenlenen 41.737,00 TL tutarındaki idari para cezasının iptali istemiyle açılan davada görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, 1608 sayılı Kanun'un 1. maddesi uyarınca, davacı şirket adına ... Büyükşehir Belediyesince 19.10.2016 gün ve 813, 814, 815, 2.11.2016 gün ve 873, 875, 876, 877, 9.11.2016 gün ve 959, 16.11.2016 gün ve 962 sayılı Encümen Kararları ile verilen ve aynı Belediyenin Mali Hizmetler Daire Başkanlığınca 21.6.2017 gün ve 334 sayılı ceza ihbarnamesi düzenlenen 41.737,00 TL tutarındaki idari para cezasının iptali istemiyle açılmıştır.

Hangi fiil ve eylemlerin kabahat niteliğinde olduğu, idari yaptırım türleri ve bu türler arasında sayılan İdari Para Cezaları ile İdari Tedbirlerin neler olduğu ve bunlara itiraz yolları 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nda düzenlenmiştir.

5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 2. maddesinde; "Kabahat deyiminden; kanunun, karşılığında idari yaptırım uygulanmasını öngördüğü haksızlık anlaşılır." hükmü yer almakta ve bu maddede kabahatin tanımı yapılmaktadır.

Kanun'un "Kanunilik İlkesi" başlıklı 4. maddesinin birinci fıkrasında; "Hangi fiillerin kabahat oluşturduğu, kanunda açıkça tanımlanabileceği gibi; kanunun kapsam ve koşullar bakımından belirlediği çerçeve hükmün içeriği, idarenin genel ve düzenleyici işlemleriyle de doldurulabilir." hükmü, ikinci fıkrasında da "Kabahat karşılığı olan yaptırımların türü, süresi ve miktarı, ancak kanunla belirlenebilir." hükmü yer almakta, böylece hangi fiillerin kabahat oluşturduğunun kanunda açıkça tanımlanabileceği hususunun yanı sıra, idarenin de somut olayda olduğu gibi genel ve düzenleyici işlemleriyle tanımlama yapabileceği belirtilmiş, ayrıca işlenen bir kabahatin karşılığı olan yaptırımın türü, süresi, miktarının ancak kanun ile belirlenebileceği de ifade edilmiş olmaktadır.

Belediye encümenlerinin Kabahatler Kanunu hükümlerine göre idari para cezası ve idari tedbir kararları verebileceğine dair hüküm 1608 sayılı Umuru Belediyeye Mütallak Ahkamı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanunun 1. maddesinde belirtilmiştir. Kanunun 1. maddesinde; "Belediye meclis ve encümenlerinin kendilerine kanun, nizam ve talimatnamelerin verdiği vazife ve salahiyet dairesinde ittihaaz ettikleri kararlara muhalif hareket edenlerle belediye kanun ve nizam ve talimatnamelerinin men veya emrettiği fiilleri işleyenlere veya yapmayanlara belediye encümenince Kabahatler Kanununun 32'nci maddesi hükmüne göre idari para cezası ve yasaklanan faaliyetin menine karar verilir. Bu kararda ilgili kişiye bir süre de verilebilir." hükmü yer almakta olup, somut olayda belediye encümeni tarafından tatbik edilen idari para cezası da bu kapsamda uygulanmıştır.

5326 sayılı Kabahatler Kanununun "Çeşitli Kabahatler" üst başlığı altında düzenlenen "Emre aykırı davranış" başlıklı 32. maddesinde, " (1) Yetkili makamlar tarafından adli işlemler nedeniyle ya da kamu güvenliği, kamu düzeni veya genel sağlığın korunması amacıyla, hukuka uygun olarak verilen emre aykırı hareket eden kişiye yüz Türk Lirası idari para cezası verilir. Bu cezaya emri veren makam tarafından karar verilir.

(2) Bu madde, ancak ilgili kanunda açıkça hüküm bulunan hallerde uygulanabilir.

(3) 1.3.1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 526'nci maddesine diğer kanunlarda yapılan yollamalar, bu maddeye yapılmış sayılır." denilmiş olup, olayda idari yaptırıma konu eylem bu kapsamda yer almaktadır.

Aynı Kanun'un 3. maddesini değiştiren 6.12.2006 günlü, 5560 sayılı Yasa'nın 31. maddesinde, “ (1) Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında, uygulanır” denilmiş; Kanunun 16. maddesinde, kabahatler karşılığında uygulanacak olan idari yaptırımların idari para cezası ve idari tedbirlerden ibaret olduğu, idari tedbirlerin ise, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirler olduğu hükmüne bağlanmış; 19. maddesinde, “(1) Diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için;

a) Bir meslek ve sanatın yerine getirilmemesi,

b) İşyerinin kapatılması,

c) Ruhsat veya ehliyetin geri alınması,

d) Kara, deniz veya hava nakil aracının trafikten veya seyrüseferden alıkonulması,

Gibi yaptırımlara ilişkin hükümler, ilgili kanunlarda bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılmıyaya kadar saklıdır”; Kanunun “Başvuru yolu” başlıklı 27. maddesinin 1. fıkrasında, “İdari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım karar kesinleşir” hükmü yer almakta olup, idari para cezasına karşı hangi yargı organına müracaat edileceği kanun tarafından gösterilmiş bulunmaktadır.

Bu düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

Ayrıca, 1608 sayılı Umuru Belediye Müteallik Ahkamı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerim Muaddil Kanunun mülga 5.maddesinde; “Ceza kararlarına tebliği tarihinden itibaren beş gün içinde mahsus hakimlere ve bulunmayan yerlerde sulh hakimliğine müracaatla şifahi veya yazılı itiraz olunabilir. İtiraz şifahi ise bir zabıt tutularak muterize imza ettirilir.

İtirazda sebep gösterilmesi şarttır. Sebep gösterilmeyen itirazlar yapılmamış sayılır. Ticaret ve sanattan men kararıyla para cezasını vermediğinden dolayı hapse değiştirme hükmünün infazı itirazın neticesine karar geri bırakılır.” hükmü yer almakta iken, maddenin 1. fıkrasının Anayasaya aykırılığı iddiasıyla Anayasa Mahkemesine itiraz yoluna başvurulmuş olup, Anayasa Mahkemesi 22.12.2006 gün, E:2001/26, K:2006/119 sayılı karar ile, “... haklı nedenlerin ve kamu yararının bulunması halinde idari işlemlere yönelik itirazları inceleme görevi yasa koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. Bu çerçevede, belediyelerce uygulanan kimi idari yaptırımlara karşı, belediye teşkilatının yaygınlığına paralel bir idari yargı teşkilatlanmasının söz konusu olmaması nedeniyle sulh ceza mahkemelerine başvuru olanağı tanınmasının hak arama özgürlüğünü kolaylaştırıcı nitelikte olduğu, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasını olanaklı kıldığı ve sayılan hususların sözü edilen itirazları inceleme görevinin adli yargıya bırakılmasının haklı nedenini oluşturduğu sonucuna varılmıştır....” demek suretiyle yasa kuralının Anayasa'ya aykırı olmadığından bahisle iptal isteminin reddine karar vermiştir.

Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir yasayla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir yasa ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni yasaya göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekeceği; ancak, yeni yasadaki görev kuralının, değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkeme, artık görevsizlik karar veremeyip (yeni kanuna göre görevli hale geldiği için) davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

İncelenen uyuşmazlıkta, 1608 sayılı Kanun'un 1. maddesine dayanılarak davacının idari para cezası ile cezalandırılmasına karar verildiği, kararın bu haliyle 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden olduğu, 1608 sayılı Kanun'da bu idari yaptırımlara karşı itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır.

Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde belirtildiği üzere, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı nedeniyle, görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Yasa hükümleri dikkate alınacağından, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanunun 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Mersin 1. İdare Mahkemesi'nin başvurusunun kabulü ile, Mersin 4. Sulh Ceza Hakimliğince verilen 25.9.2017 gün ve D. İş No:2017/2946 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle, Mersin 1. İdare Mahkemesi'nin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, Mersin 4. Sulh Ceza Hakimliğince verilen 25.9.2017 gün ve D. İş No:2017/2946 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 26.11.2018 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Genelge

**T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü**

Sayı : 71188846/173474

03/10/2018

Konu : Yerel Yönetimler İle Yapılacak Yazışmalar

Bilindiği üzere, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Yazışma" başlıklı 78'inci maddesi "Belediye, kamu kurum ve kuruluşlarıyla doğrudan yazışabilir." hükmünü amir olup bu hüküm doğrultusunda belediyeler ve bağlı kuruluşlarının Bakanlığımız ile yapacakları yazışmaların doğrudan yapılması esastır.

Yerel yönetimlerin Bakanlığımız ile yaptıkları doğrudan yazışmalarda yazıların, büyükşehir belediyeleri veya bağlı kuruluşlarında belediye başkanı, genel sekreter veya genel müdür; diğer belediyelerde ise belediye başkanı tarafından imzalanması gerekmektedir.

Bununla beraber, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nun 13 ve 14'üncü maddeleri gereğince alınması gereken kamu yararı kararları ve mevzuatı gereğince işlem süreci Cumhurbaşkanlığı kararıyla tamamlanan işlerde (acele kamulaştırma, yap-işlet-devret, tüzel kişiliğin kurulması, kaldırılması vb.) yerel yönetimlerle Bakanlığımız arasında yapılacak yazışmaların valilikler aracılığıyla, vali veya ilgili vali yardımcısı imzasıyla yapılması uygun görülmüştür.

Bu doğrultuda, Genel Müdürlüğümüz uhdesinde bulunan görev, yetki ve sorumlulukların etkin, verimli ve hızlı bir şekilde yürütülmesi, işlemlerin takibinin yapılması ve sonuçlandırılması, yerel yönetimler ile valilikler arasındaki yazışmaların yukarıda belirlenen ilkeler kapsamında yapılması amacıyla çevre ve şehircilik il müdürlükleri bünyesinde "Yerel Yönetimler Şube Müdürlüğü" kurulmuştur.

Uygulamanın yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda yürütülmesi ve konunun iliniz dahilindeki belediyeler ve bağlı kuruluşlarına duyurulması hususunda;

Gereğini önemle rica ederim.

**T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü**

Sayı : 71188846/173362

03/10/2018

Konu : Sıfır Atık Projesi

Bilindiği üzere, "Sürdürülebilir üretim", "sürdürülebilir tüketim" ve "ileri dönüşüm" süreçlerini bir "çember" halinde ele alan "döngüsel ekonomi" modeli dünyada sürdürülebilir büyüme için yeni ve önemli bir yaklaşımdır. Döngüsel ekonomi modeli çerçevesinde kaynakların verimli kullanılması, atıkların kontrol altına alınması ve gelecek nesillere temiz ve gelişmiş bir Türkiye ile yaşanabilir bir dünya bırakıla-bilmesi amacıyla Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın eşi Sayın Emine ERDOĞAN Hanımefendi'nin takdirleri ve himayelerinde 2017 yılında çalışmaları başlatılan Sıfır Atık Projesi'nin 2018 itibarıyla Ankara ilinden başlanarak bütün Türkiye'de aşamalı olarak 2023 yılına kadar uygulamaya geçirilmesi hedeflenmektedir. Uygulama çalışmaları da öncelikle kamu kurum/kuruluşlarında, havaalanları, limanlar, otogarlar, tren garları, sağlık kuruluşları, eğitim kurumları (okullar, üniversiteler, yurtlar vb.), alışveriş merkezleri, turizm tesisleri ve büyük iş yerleri gibi noktalarda başlatılmıştır.

Bu kapsamda geri kazanılabilir atıkların diğer atıklarla karıştırılmadan kaynağında ayrı toplanmasının sağlanması amacıyla belediyelerimizin Sıfır Atık Projesine destek vermesi önem arz etmektedir.

Sıfır atık yönetim sisteminin büyükşehir belediyeleri ile ilçe belediyeleri ile koordinasyon sağlanarak belediye hizmet binasında/binalarında başlanılabileceği değerlendirilmektedir.

Sisteme ilk önce konutlarda pilot bölgenin belirlenerek (hizmet sınırları dahilindeki toplam nüfusunun en az %10'unu kapsayacak şekilde) ve aşamalı olarak diğer bölgelerde de uygulamanın yaygınlaştırılmasıyla başlanması, en az ikili toplama sistemi kapsamında atıkların toplanması/toplattırılması ve bunun için gerekli poşet veya ekipmanın temin edilmesi sistemin işlerliği açısından önemlidir.

Birinci Sınıf Atık Getirme Merkezi yer tespitinin yapılarak kurulmasının tamamlanması, entegre yaklaşımla bütün atıkları içeren kaynağında ayrı toplama sisteminin kurulması, kompost ya da biyometanizasyon uygulamalarının başlatılması ve bi-

yo-bozunur atıkların geri kazanımı konusunda gerekli çalışmaların yapılması, atık pil, bitkisel atık yağ, atık elektrikli ve elektronik eşya ile diğer atıkların toplama noktalarına veya atık getirme merkezlerine teslim edilmesi hususunda gerekli bilgilendirmelerin yapılması ve seyyar (mobil) atık getirme merkezlerinin ulaşılabilir noktalara yerleştirilerek, vatandaşların değerlendirilebilir atıkları kolay teslim edebilmelerinin sağlanmasıyla sürdürülebilir kalkınma ilkeleri çerçevesinde atıklar kontrol altına alınabilecektir.

Bakanlığımızca yetki verilen yetkilendirilmiş kuruluşlar ile birlikte çalışılması ve bu kuruluşlardan gerekli desteğin alınması, sıfır atık yönetim sistemine geçen kamu kurum ve kuruluşları, sağlık kuruluşları, okullar, üniversiteler, turizm tesisleri, alışveriş merkezleri, limanlar, havaalanları, otoparklar, tren garları gibi noktalar ile koordineli olarak çalışmaların yürütülmesi Projenin yaygınlaştırılması açısından büyük katkı sağlayacaktır.

Belediyelerimizce, kaynağında ayrı biriktirilen atıkların, yeterli araç ve belediye bünyesinde oluşturulacak sıfır atık ekip-leriyle sistemli bir şekilde alınması hususunda lisanslı işletmelere duyuru yapılması oluşacak aksaklıkların önüne geçecektir.

Proje kapsamında hedef kitlelere yönelik eğitim, toplantı vb. gibi çeşitli organizasyonlar yapılması ve uygulamalarda <http://sifiratik.gov.tr> adresinde yer alan sıfır atık logosunun kullanılması, vatandaşlarımızın Proje hakkında bilgi sahibi olmalarını, farkındalığın artırılmasını ve uygulamanın canlı tutulmasını destekleyecektir.

Yazımızda belirtilen hususların iliniz dahilindeki yerel yönetimlerle paylaşılması, aksaklığa meydan vermeyecek şekilde gerekli tedbirlerin alınarak Proje kapsamında yürütülen iş ve işlemlere ilişkin raporun üçer aylık dönemler halinde (Ocak, Nisan, Temmuz, Ekim aylarında) il bazında icmal edilerek sifiratik@csb.gov.tr adresine gönderilmesi hususunda;

Bilgi ve gereğini rica ederim.

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI

Sayı : 4797

25/09/2018

Konu : Diode Lazer Epilasyon Cihazları

İlgi yazınız ile, Tıbbi Cihaz Yönetmelikleri kapsamında olmayıp, üreticisi tarafından herhangi bir sağlık beyanına yer verilmeden sadece genel kullanıma yönelik piyasaya arz edilen Diode Lazer Epilasyon cihazlarının İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik kapsamında Ek-1/J Güzellik Salonları başlıklı 13.2/a maddesinde belirtilen kişilerce kullanılmasında bir sakınca olup olmadığı sorulmaktadır.

10/08/2005 tarihli ve 25902 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin ekindeki Ek-1’in Sıhhi Müesseler İçin Sınıflarına ve Özelliklerine Göre Aranacak Nitelikler kısmının Güzellik Salonları başlığı altında J Bölümü 13.2/a alt bendinde; “Epilasyon/depilasyon biriminde: Lazer epilasyon yöntemleri hariç tıbbi cihaz kapsamına girmeyen cihazları kullanarak tıbbi amaçlı olmayan epilasyon ve depilasyon işlemleri (Epilasyon işlemini gerçekleştirecek güzellik uzmanlarının, kullanacağı epilasyon cihazıyla ilgili 3308 sayılı Kanun kapsamında alınan ustalık belgesi veya mesleki ve teknik okulların ilgili alanlarından mezun olduğunu gösterir diploma veya üniversitelerin ilgili lisans ve ön-lisans alan ve dalından mezun olduğunu gösterir diploma veya Mesleki Yeterlilik Kurumundan alınan mesleki yeterlilik belgesinden birisine sahip olması zorunludur. Bu diploma ve belgelerin yurtdışından alınmış olması halinde bunların ilgili mevzuata göre denkliğinin kabul edilmiş olması şarttır. Millî Eğitim Bakanlığının tanıdığı ve önceden alınmış diğer diplomalar ve kurs bitirme belgeleri müktesep hak kapsamında değerlendirilir.” hükmü bulunmaktadır. Epilasyon/depilasyon biriminde yapılabilecek işlemler ile güzellik salonlarında yapılması yasak olan işlemler sayılmıştır.

20/03/2017 tarih ve 2017/10085 K. ile İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Yönetmelik değişikliği yayımlanmış ve 30/03/2017 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Hâlihazırda uygulama bu değişiklik çerçevesinde yürütülmekte olup, güzellik salonlarında güzellik uzmanları tarafından lazer epilasyon yöntemleri hariç tıbbi cihaz kapsamına girmeyen cihazları kullanarak tıbbi amaçlı olmayan epilasyon ve depilasyon işlemleri yapılabilmektedir.

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu’nun 27/07/2018 tarih ve 140874 sayılı görüş yazısında “Tıbbi cihazlar 07/06/2011 tarihli ve 27957 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Tıbbi Cihaz Yönetmeliği ve Vücuda Yerleştirilebilir Aktif Tıbbi Cihazlar Yönetmeliği ile 09/01/2007 tarihli ve 26398 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Vücut Dışında Kullanılan (İn Vitro) Tıbbi Tanı Cihazları Yönetmelikleri hükümlerine tabidir. Mezkur Yönetmelikte tıbbi cihaz: İnsanda kullanıldıklarında aslı fonksiyonunu farmakolojik, immünolojik veya metabolik etkiler ile sağlamayan fakat fonksiyonunu yerine getirirken bu etkiler tarafından desteklenebilen ve insan üzerinde;

- 1) Hastalığın tanısı, önlenmesi, izlenmesi, tedavisi veya hafifletilmesi ya da
- 2)Yaralanma veya sakatlığın tanısı, izlenmesi, tedavisi, hafifletilmesi veya mağduriyetin giderilmesi ya da
- 3)Anatomik veya fizyolojik bir işlevin araştırılması, değiştirilmesi veya yerine başka bir şey konulması veya
- 4)Doğum kontrolü

amacıyla kullanılmak üzere imal edilmiş, tek başına veya birlikte kullanılabilen, imalatçısı tarafından özellikle tanı ve/veya tedavi amaçlı kullanılmak üzere imal edilmiş ve tıbbi cihazın amaçlanan işlevini yerine getirebilmesi için gerekli olan yazılımlar da dahil, her türlü araç, alet, teçhizat, yazılım, aksesuar veya diğer malzemeler olarak tanımlanmaktadır.

Bu kapsamda üreticisi tarafından tıbbi amaçlı kullanımı öngörülerek bir sağlık beyanı eşliğinde piyasaya arz edilen ve etkisini Tıbbi Cihaz Yönetmeliğinde yer alan tıbbi cihaz tanımı doğrultusunda gösteren ürünler Tıbbi Cihaz Yönetmeliği kapsa-

mında değerlendirilirken üreticisi tarafından herhangi bir tıbbi amaç öngörülmeden genel kullanıma yönelik piyasaya arz edilen ürünler ise mezkur Yönetmelik kapsamında değerlendirilmemektedir.

Dolayısıyla, üreticisi tarafından herhangi bir sağlık beyanına yer verilmeden sadece genel kullanıma yönelik olarak piyasaya arz edilen epilasyon/depilasyon amaçlı ürünler ilgili mevzuat gereği Tıbbi Cihaz Yönetmelikleri kapsamında değerlendirilmemektedir. Konunun yukarıdaki açıklamalarımız doğrultusunda değerlendirilmesi” şeklinde görüş belirtilmiştir.

5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu’nun “Eğitim-öğretim ve kurumların yönetimi” başlıklı MADDE 6’da 9/5/2018 tarihli Ek fıkra: değişikliği ile “Bu Kanun kapsamında faaliyet gösteren kurumlarda, Bakanlıkça belirlenen programları başarıyla tamamlayanlar aldıkları kurs bitirme belgeleriyle tamamladıkları programlara ilişkin işyerlerinde çalışabilir ve işyeri açabilirler. Bu durumda olan kişiler için başkaca bir meslek belgesi aranmaz. “ hükmü getirilmiştir. Bu hüküm doğrultusunda Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu tarafından verilecek programlar onaylanmakta ve yayınlanmaktadır. Talim Terbiye Kurulunun 17.07.2017 tarih ve 101 sayılı kararı ile “Seri Atışlı (Ütüleme) Diode Lazer Epilasyon Kurs Programı” tüm içerikleri ve yetkilendirilmiş kullanıcıları tanımlanarak onaylanmıştır. Kullanılacak cihazında Kozmetik açıdan CE belgesi alması tanımlanmıştır.

Mesleki Yeterlilik Kurumu’nun 17UMS0616-4 kodu ile Epilasyon Uzmanı, Seviye 4, Toplumsal ve Kişisel Hizmetler başlığı altında 17.10.2017 yılında yayınlanmıştır. Bu Yeterlilik belgesinde epilasyon işlemlerini yapmaya güzellik uzmanlarının da yeterli olduğu belli eğitim şartlarına bakılarak kabul edilmiştir.

Bu çerçevede, gerek TİTCK tarafından Tıbbi Cihaz Yönetmelikleri kapsamında değerlendirilmemesi (tıbbi cihaz olarak değerlendirilmediği görüşü), gerek Milli Eğitim Bakanlığının kurs programları ve mesleki uygulamalar kılavuzları ve 5580 sayılı yasanın kararı ile bakıldığında; Milli Eğitim Bakanlığı ile Mesleki Yeterlilik Kurumunun tanımlamaları kapsamında değerlendirilebileceği hususunda;

Bilgilerinizi arz ederim.

**T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü**

Sayı : 71188846/179318

09/10/2018

Konu : Stokçuluk ve Usulsüz Fiyat Belirleme

Malumları olduğu üzere ülkemiz ekonomisi son dönemde uluslararası saldırıların hedefi haline gelmiş ve bu saldırılardan kaynaklı döviz kurları konjonktürel olarak dalgalanarak yükseliş eğilimi göstermiştir.

Devletimiz milletimizden aldığı güçle ülke ekonomisinin istikrarını hedef alan bu saldırıları sonuçsuz bırakmaya yönelik gerekli yapısal adımları atarak kısmi dalgalanmaların önünü kesmiş ve ekonomiyi hızla dengelenme sürecine sokmuştur.

Ancak süreç içerisinde finansal piyasalardaki geçici dalgalanmalar fırsat bilinip istismar edilerek perakende ya da toptan satışa sunulan temel gıda ve tüketim maddeleri başta olmak üzere çeşitli ürün ve ürün gruplarında arz-talep dengesiyle uyumayan fiyat artışları ve stokçuluk yapıldığı ve piyasa fiyat oluşumunu bozucu davranışlar ile halkın esenliğini ve refahını tehdit edici davranışların ortaya çıktığı görülmüştür. Milli ekonomimizi hedef alan bu fırsatçılığa karşı mücadele ederek gerekli tedbirleri almak merkezi hükümetin olduğu kadar yerel yönetimlerin de görev, yetki ve sorumlulukları arasında yer almaktadır.

Şöyle ki, 5393 sayılı Belediye Kanunu ile belediyelere ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi; belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyette ve girişimde bulunmak; toptancı ve perakendeci halleri kurmak, kaldırmak, işletmek, işletmek veya bu yerlerin gerçek ve tüzel kişilerce açılmasına izin vermek; belde halkının huzur, esenlik, sağlık ve mutluluğu için gereken önlemleri almak görevleri tevdi edilmiş; öte yandan 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile de bir malın sunumu ve satışından kaçınma ile bir hizmetin sunumundan kaçınma hallerinin denetimi, uygulanması ve izlenmesine ilişkin görevlerde belediyeler yetkili kılınmıştır. Ayrıca; Fiyat Etiketi Yönetmeliği ile tüketicilere sunulan mal ve hizmetlere ilişkin etiket, tarife, satış fiyatı ve fiyat listeleri vb. konulardaki birtakım görevlerle ilgili hükümlerin uygulanması ve izlenmesine ilişkin işleri yürütmek mezkur Yönetmelik’e göre yine belediyelerin görevleri arasında sayılmıştır.

Bu itibarla, belediyelerimizin başta alışveriş merkezleri, haller ve pazarlar olmak üzere denetimi ve sorumluluğu altında bulunan iş yerlerine yaptığı denetimleri sıklaştırması; özellikle stokçuluk nedeniyle fiyatlarında yüksek oranlarda dalgalanmalar yaşanan ürünler başta olmak üzere satılan malın üretim yeri, ayırcı özelliği, tüm vergiler dâhil satış fiyatı, birim fiyatı, satış fiyatı ve birim fiyatının uygulanmaya başlandığı tarih, üretim yeri Türkiye olan mallar için Ticaret Bakanlığınca tespit ve ilan edilen şekil, logo veya işaret şartlarına uygunluk yönünden denetimlerinin yapılması; bunun yanında ürünlerde kullanılan etiketlerin tarife ve fiyat listelerinin üzerindeki rakam ve harflerin; okunabilir, düzgün, eksiksiz, gerçeğe uygun, yeterli büyüklükte ve başka rakam, kelime ve işaretlerle karışıklığa sebebiyet vermeyecek şekilde olması, yanıltıcı ve aldatıcı bilgiler içermemesi, tarife ve fiyat listelerinin tüketiciler tarafından kolaylıkla görülebilecek, okunabilecek ve hangi mala ait olduğu açıkça belli olacak şekilde konulup konulmadığı bakımından da gerekli incelemelerin yapılarak ihlal tespit edilen durumlarda mevzuatın öngördüğü yaptırımların uygulanması gerekmektedir.

Mevzuat gereği kendisine tevdi edilen denetim ve inceleme görevinin yerine getirilmesi, uygulamanın yukarıda açıklanmış şekilde yürütülmesi ve iliniz dâhilinde belediyelere gerekli duyurunun yapılması hususunda;

Bilgi ve gereğini arz ve rica ederim.

**T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı**

Sayı : 25223279-700-E.3547

09/10/2018

Konu : e-Belediye Bilgi Sistemi Projesi

15/02/2018 tarihli Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren “7099 sayılı Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile 5393 sayılı Kanuna ek 3’üncü madde ve geçici 10. madde eklenerek e-Belediye Bilgi Sistemini tüm belediyelerin hizmetine sunmak için İçişleri Bakanlığı yetkili kılınmıştır.

Bu kapsamda, İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları ile Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esasların 7. maddesinde; “İdareler tarafından personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımına ilişkin bilgiler, üç ayda bir İçişleri Bakanlığına elektronik ortamda bildirilir. Bildirime ilişkin esaslar İçişleri Bakanlığınca belirlenir.” hükmü ve 8. maddesinde; “İdarelerin, doğrudan personel çalıştırılmasına dayalı hizmetlerini gördürdüğü şirketler, bu hizmet sunumuna ilişkin personel giderlerini üç ayda bir İçişleri Bakanlığına elektronik ortamda bildirilir. Bildirime ilişkin esaslar İçişleri Bakanlığınca belirlenir.” hükmü gereğince e-Belediye Bilgi Sisteminde yer alan “Personel Hizmet Alanları Modülü” nün geliştirme aşaması tamamlanmıştır.

“Personel Hizmet Alanları Modülü” 27/09/2018 tarihinde uygulamaya alınmış olup belediyelerin verilerini girebilmesi sağlanmıştır. Konu ile ilgili yardım dokümanı ve kullanıcı tanımlanmasına ilişkin tablo ek- Konunun ilgili belediyelere duyurulması ve ekteki tablonun doldurularak belediye.yardim@icislen.gov.tr adresine gönderilmesi hususunda;

Gereğini rica ederim.

**T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı**

Sayı : 25223279-700-E.3550

09/10/2018

Konu : e-Belediye Bilgi Sistemi Projesi

15/02/2018 tarihli Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren “7099 sayılı Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile 5393 sayılı Kanuna ek 3’üncü madde ve geçici 10. madde eklenerek e-Belediye Bilgi Sistemini tüm belediyelerin hizmetine sunmak için İçişleri Bakanlığı yetkili kılınmıştır.

Bu kapsamda, e-Belediye Bilgi Sisteminde yer alan “Sosyal Yardım Takip Sistemi” modülünün geliştirme aşaması tamamlanmış olup uygulamaya alınarak belediyelerin verilerini girebilmesi sağlanmıştır. Konu ile ilgili yardım dokümanı ve kullanıcı tanımlanmasına ilişkin tablo ektedir. Konunun ilgili belediyelere duyurulması ve ekteki tablonun doldurularak belediye.yardim(Ş)icisleri.gov.tr adresine gönderilmesi hususunda;

Gereğini rica ederim.

**T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
İller İdaresi Genel Müdürlüğü**

Sayı : 93127266-299-E.8760

15/10/2018

Konu : Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Sınavı

04/07/2009 tarih ve 27278 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik çerçevesinde mahalli idareler personelinin görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavı Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi tarafından 23/09/2018 tarihinde yapılmıştır.

22/10/2016 tarihli ve 29865 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmeliğin 2’nci maddesi ile Genel Yönetmeliğin 8’ inci maddesi;

“Görevde yükselme veya unvan değişikliği suretiyle atanacakların yazılı ve sözlü sınavda başarılı olmaları gerekir. “ şeklinde değiştirilmiş olup;

3’üncü maddesi ile Genel Yönetmeliğin 12’nci maddesine;

“Yazılı sınavda en az altmış puan alanlar başarılı sayılırlar. “ hükmü getirilmiş;

5’inci maddesiyle de yine Genel Yönetmeliğin 12/B maddesi;

“Başarı puanı, yazılı ve sözlü sınav puanlarının aritmetik ortalaması esas alınmak suretiyle tespit edilir ve kurumların resmi internet sitesinde ilan edilir. “ şeklinde düzenlenmiştir.

İller&Belediyeler | 74

Ayrıca, Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmeliğin 7'nci maddesi ile de Genel Yönetmeliğe eklenen Geçici 12'nci maddesinde;

“Kurumlar, görevde yükselme ve unvan değişikliği yönetmeliklerini bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç altı ay içerisinde Devlet Personel Başkanlığının uygun görüşünü alarak bu Yönetmeliğe uygun hale getirir. Kurum yönetmelikleri yürürlüğe konuluncaya kadar mevcut yönetmeliklerinin bu Yönetmeliğe aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilir. Söz konusu yönetmelikler yürürlüğe konuluncaya kadar bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde uygulama yapılır.” hükmüne yer verilmiştir.

Dolayısıyla, yerel yönetimler personeline ilişkin görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavlarının yukarıdaki hükümlerin dikkate alınmak suretiyle sonuçlandırılması gerekmektedir.

Sınav sonuçları 12/10/2018 tarihi itibarıyla Bakanlığımız İller İdaresi Genel Müdürlüğü internet adresinde (<http://www.illeridaresi.gov.tr/>) yayınlanmıştır.

Genel müdürlüğümüz internet adresinde yayınlanan sonuçların iliniz dahilinde il özel idareleri ile üyesi olduğu mahalli idare birliklerinde sınava giren adaylara, Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmeliğin 13'üncü maddesine istinaden kurumlarınca tebliğ edilmesi hususunda;

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Soru & Cevap

Sorularınızı
www.tbb.gov.tr
adresinde yayınlanan
Birliğimiz web
sitesindeki
“Soru-Cevap”
formunu doldurarak
iletebilirsiniz.

1) Ayniyat saymanı kadrosunda görev yapan memurun görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavına girmeden şef kadrosuna atanması mümkün müdür?

04/07/2009 tarih 27278 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelikte şef kadrosu Yönetim Hizmetleri grubunda, ayniyat saymanı kadrosuna ise idari hizmetleri grubunda görevde yükselmeye tabi kadrolar arasında yer verilmiştir.

Bahse konu Yönetmeliğin 20’nci maddesinin (b) bendinde gruplar arası görevde yükselme niteliğindeki geçişler ve alt gruptan üst gruplara geçişlerin görevde yükselme eğitimi ve sınavına tabi olduğu mahalli idarelerde ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarında daha önce bulunulan görevlerle bu görevlerle aynı düzey görevlere veya alt görevlere görevde yükselme eğitimi ve sınavına tabi tutulmadan atama yapılacağı düzenlenmiştir.

Yönetmeliğin 4’ncü maddesinde aynı düzey görev hiyerarşi, görev, yetki ve sorumluluk açısından aynı grupta ya da grup içinde alt gruplar olması halinde aynı alt grupta gösterilen görevler olarak tanımlanmıştır.

Yukarıdaki açıklamalar birlikte değerlendirildiğinde; Yönetmeliğin 5’inci maddesinde görevde yükselmeye tabi kadrolar sayılırken hiyerarşik bir düzenleme yapılmadığı, dolayısıyla hizmet gruplarının birbirlerine göre eş değer veya üst grup olarak nitelendirilemeyeceği, bu kapsamda şef kadrosu ile ayniyat saymanı kadrosunun farklı hizmet gruplarında yer aldığı ve bu iki görevin aynı düzey görev olarak kabul edilemeyeceği dikkate alındığında görevde yükselme sınavına girmeksizin ayniyat saymanlığı kadrosunda bulunan memurun doğrudan şef kadrosuna atanamayacağı değerlendirilmektedir.

2) Daha önce uzman jandarma olarak çalıştım ve emekliliğe esas ek göstergem 3000, memuriyette de bu ek göstergeden faydalanabilir miyim?

5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununun mülga Ek 67’nci maddesinde; daha önce atanmış ya da seçilmiş oldukları kadro, görev veya aylık almış oldukları dereceler için belirlenmiş olan ek göstergelerden daha düşük ek gösterge ödenmesi gereken veya ek göstergesi olmayan bir kadro, görev veya dereceye atanan ya da seçilenlerin; daha önceden yararlanmış oldukları ek gösterge rakamı ile halen bulundukları kadro, görev veya dereceye ilişkin ek gösterge rakamı arasındaki farktan kaynaklanan kesenek ve karşılık tutarının tamamının aylıklarından kesilmesi suretiyle emeklilik açısından yüksek olan ek göstergeden yararlanmaya devam edecekleri bu Kanun’un 12’nci maddesinin (II) numaralı fıkrasının (n) bendinde sayılanlar hariç, atandıkları veya seçildikleri kadro, görev ya da derecede en az altı ay görev yapmaksızın ek göstergesi daha düşük bir kadro, görev ya da dereceye atanan veya seçilenler hakkında bu fıkra hükümlerinin uygulanmayacağı düzenlenmiştir.

01/07/2012 tarihli ve 28398 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İşveren Uygulama Tebliğinin 4.2.4 numaralı Emekli Keseneğine ve Ödemeye Esas Aylık Bilgileri başlıklı maddesinde; emekli keseneğine esas aylık bilgileri bölümüne sigortalının emekli keseneği ve kurum karşılığına esas tutulan derece, kademe ve ek gösterge rakamı, ödemeye esas aylık bilgileri bölümüne ise sigortalıya fiilen aylık ödenen derece, kademe ve ek gösterge rakamının yazılacağı, emekli keseneğine esas aylığa ait ek göstergenin tespitinde ödemeye veya kazanılmış hak aylığına ait dereceye tanınan ek gösterge veya sigortalı daha önce yüksek ek göstergeli bir görevde bulunmuş ise 5434 sayılı Kanunun Ek 67’nci maddesi gereğince yüksek olan ek gösterge dikkate alınarak yazılacaktır denilmektedir.

Yukarıdaki düzenlemeler birlikte değerlendirildiğinde; emekli keseneğinize esas ek göstergenizin 3000 olarak uygulanması gerektiği değerlendirilmektedir.

3) Memur kadrosunda çalışan kişinin VHKİ veya bilgisayar işletmeni kadrosuna geçiş yapması mümkün müdür?

4 Temmuz 2009 tarihli ve 27278 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmeliğin 20'nci maddesinin (a) bendinde aynı hizmet grubunun alt hizmet grubu içinde kalmak kaydıyla, ilgili personelin isteği ve atanılacak kadro için aranan öğrenim şartı ile sertifikaya gibi belgelere sahip olunması kaydıyla sınav yapılmaksızın atama yapılabileceği, düzenlenmiştir.

Bahse konu Yönetmelikte memur kadrosu, veri hazırlama kontrol işletmeni ve bilgisayar işletmeni kadrosu ile birlikte İdari Hizmetler Grubunun aynı alt grubunda sayılmıştır.

Bu Yönetmeliğin 7'nci maddesinin (i) alt bendinde, memur kadrosuna atanmak için en az ortaokul mezunu olmak yeterli görülmeyle birlikte, bilgisayar işletmeni ile veri hazırlama ve kontrol işletmeni, kadrosuna atanabilmek için ayrıca Milli Eğitim Bakanlığı onaylı bilgisayar işletmeni sertifikasına sahip olmak veya bitirdiği okulun ders müfredatında en az iki dönem bilgisayarla ilgili ders aldığını belgelemek şartı getirilmiştir.

Yukarıdaki düzenlemeler birlikte değerlendirildiğinde; bilgisayar işletmeni ve VHKİ kadrosuna atanmak için aranan niteliklere sahip olmanız kaydıyla atamaya yetkili amirin onayı ile bilgisayar işletmeni veya VHKİ kadrosuna atanmanızın belediyenizin takdirinde olduğu değerlendirilmektedir.

4) Şef kadrosuna atanmak için görevde yükselme sınavına girdim ve yazılı sınavda başarılı oldum, ancak atamaların seçimden sonra değerlendirileceği tarafıma söylendi. Sınavın geçerlilik süresi ve hak kaybına uğrayıp uğramayacağım konusunda bilgilendirir misiniz?

04/07/2009 tarihli ve 27278 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmeliğin 10'uncu maddesinde müdür, şube müdürü ve bunlarla aynı düzeydeki görevlere görevde yükselme suretiyle atanacakların yazılı ve sözlü sınavda; diğer görevlere görevde yükselme suretiyle atanacak personelin ise yazılı sınavda başarılı olmaları gerektiği düzenlenmiş, sözlü sınavla ilişkin hükümlerin yer aldığı 14'üncü maddede ise sözlü sınavın ilgili mahalli idare tarafından yapılacağı belirtilmiş ancak sözlü sınavın yapılacağı süre konusunda bir sınırlama getirilmemiştir.

Söz konusu düzenlemede her ne kadar şef kadrosu sözlü sınav yapılacak kadrolar arasında sayılmasa da 18/14/1999 tarihli ve 23670 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmeliğin 12'nci maddesinde yazılı sınavda en yüksek puan alan adaydan başlamak üzere ilan edilen kadro veya pozisyon sayısının beş katına kadar adayın sözlü sınavla alınacağı düzenlenmiş olup bu Yönetmeliğin Geçici 8'inci maddesinde, kurumların, görevde yükselme ve unvan değişikliği yönetmeliklerini bu maddenin yayımı tarihinden itibaren en geç altı ay içerisinde Devlet Personel Başkanlığının uygun görüşünü alarak bu Yönetmeliğe uygun hale getirmeleri gerektiği ve anılan yönetmelikler yürürlüğe konuluncaya kadar mevcut yönetmeliklerin bu Yönetmeliğe aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edileceği düzenlenmiştir.

Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmeliğin 17'nci maddesinde, görevde yükselme suretiyle ilan edilen boş kadro sayısı kadar atama yapılmasında başarı puanının esas alınacağı, 18'inci maddede ise atanmaya hak kazanan personelin, başarı sıralaması listesinin ilan edilmesini müteakip en geç iki ay içinde atanacağı ifadesine yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen hükümler birlikte ele alındığında; şef kadrosuna atanacakların da yazılı sınavdan sonra sözlü sınavla girmeleri gerektiği Görevde Yükselme Yönetmeliğinde yazılı veya sözlü sınav sonuçlarının geçerlilik süresine ilişkin bir sınırlama öngörülmediği, süre bakımından tek düzenlemenin başarı sıralamasından sonra iki ay içinde atama yapılmasına ilişkin olduğu kaldı ki bu sürenin de hak düşürücü süre olmadığı, kazanılmış haklara saygı ilkesi de göz önüne alındığında yapılacak sözlü sınav sonucuna göre şef kadrosuna atanabileceğiniz değerlendirilmektedir.

5) Belediyede büro işçisi olarak çalışmaktayım, 2019 yılında iş sağlığı ve güvenliği uzmanı olmaya hak kazanacağım, iş sağlığı ve güvenliği uzmanı olduktan sonra kurumumuzun iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yürütebilir miyim?

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 8'inci maddesinin beşinci fıkrasında İş güvenliği uzmanlarının görev alabilmeleri için; çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde (A) sınıfı, tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde en az (B) sınıfı, az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde ise en az (C) sınıfı iş güvenliği uzmanlığı belgesine sahip olmaları şartının aranacağı, yedinci fıkrasında kamu kurum ve kuruluşlarında ilgili mevzuata göre çalıştırılan işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanı olma niteliğini haiz personelin, gerekli belgeye sahip olmaları şartıyla asli görevlerinin yanında, belirlenen çalışma süresine riayet ederek çalışmakta oldukları kurumda veya ilgili personelin muvafakati ve üst yöneticinin onayı ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görevlendirilebileceği ve bu şekilde görevlendirilecek personele, görev yaptığı her saat için (200) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı tutarında ilave ödemenin, hizmet alan kurum tarafından yapılacağı, bu ödemedan damga vergisi hariç herhangi bir kesinti yapılmayacağı, bu durumdaki görevlendirmeye ilişkin ilave ödemelerde, günlük mesai saatlerine bağlı kalmak kaydıyla, aylık toplam seksen saatten fazla olan görevlendirmelerin dikkate alınmayacağı düzenlenmiştir.

29/12/2012 tarihli ve 28512 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İş Güvenliği Uzmanlarının Görev Yetki Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelikte iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinde görevli iş güvenliği uzmanlarının nitelikleri, eğitimleri ve belgelendirilmeleri, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esasları düzenlenmiştir.

Yönetmeliğin 4’üncü maddesinde iş güvenliği uzmanı, iş sağlığı ve güvenliği alanında görev yapmak üzere Bakanlıkça yetkilendirilmiş, iş güvenliği uzmanlığı belgesine sahip, Bakanlık ve ilgili kuruluşlarında çalışma hayatını denetleyen müfettişler ile mühendislik veya mimarlık eğitimi veren fakültelerin mezunları ile teknik eleman olarak tanımlanmıştır.

Yukarıdaki açıklamalar birlikte değerlendirildiğinde; gerek Kanun gerekse Yönetmelikte işçinin iş güvenliği uzmanı olarak çalıştırılmayacağına dair bir ifade yer almadığından ve iş güvenliği uzmanı olma niteliğini haiz personelin, gerekli belgeye sahip olmaları şartıyla asli görevlerinin yanında iş güvenliği uzmanı olarak çalışabileceğinden hareketle işçi olarak çalışan ve iş güvenliği sertifikası bulunan personelin aranan niteliklere de sahip olması halinde iş güvenliği uzmanı olarak görevlendirilebileceği, bu şekilde görevlendirilecek personele Kanunun 8’inci maddesinde belirtilen hesaplama göre ücret ödenebileceği değerlendirilmektedir.

6) Personel gider oranı aşılmasına rağmen belediyemiz personel şirketinde işten ayrılan kişilerin yerine yeni personel alınabilir mi?

28/04/2018 tarihli ve 30405 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları ile Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esasların 5’inci maddesinin birinci fıkrasında idarelerin personel giderlerinin maddede belirtilen oranları aşması durumunda, cari yıl ve izleyen yıllarda personel giderleri bu oranların altına ininceye kadar idare şirketlerine yeni personel alımı yapılamayacağı düzenlenmiştir. Maddenin ikinci fıkrasında ise doğrudan hizmet alım sözleşmesi kapsamında çalışan işçi sayısının, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 24’üncü maddesine göre işçi statüsünde geçişe esas sözleşme kapsamında o iş için öngörülen işçi sayısını aşamayacağı, ancak birinci fıkradaki oranın altında kalan idarelerin şirketlerinin; bu oranın aşılması kaydıyla, işten ayrılanların yerine ve iş artışının zorunlu olduğu durumlarda idarenin talebi üzerine yeni işçi alımı yapabileceği, idarelerin, belirlenen oranın aşılması kaydıyla personel çalıştırılmasına dayalı yeni hizmetlerini şirketlerine gördürebileceği ve bu amaçla şirketler tarafından yeni işçi alımı yapılabileceği, üçüncü fıkrasında ise birinci fıkrada belirlenen oranı aşan idareler tarafından İşçileri Bakanlığından izin alınmaksızın şirketlerine işçi alımının yapılamayacağı belirtilmiştir.

4 Nolu CBK’nin 798’inci maddesinin (1)’inci fıkrasının (a) bendiyle, “İçişleri Bakanlığı’nın mahalli idareler üzerinde sahip olduğu vesayet yetkisine ilişkin mevzuat hükümleri dışında mevzuatta Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü’nün görevleriyle ilgili olarak İçişleri Bakanlığına veya birimlerine yapılmış olan atıflar Çevre ve Şehircilik Bakanlığına veya birimlerine, İçişleri Bakanına veya İçişleri Bakanlığı görevlilerine yapılmış olan atıflar Çevre ve Şehircilik Bakanına veya Çevre ve Şehircilik Bakanlığı görevlilerine yapılmış sayılır.” şeklinde düzenleme yapılmıştır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın 07/08/2018 tarihli ve 138314 sayılı genelgesi ile il özel idareleri, üyeleri il özel idarelerinden ve köylerden oluşan mahallî idare birlikleri dışında kalan diğer mahallî idare şirketlerinde personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı kapsamında işçi alım izni iş ve işlemlerini yürütmek Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü’nün görevleri arasında sayılmıştır.

Bu açıklamalara göre; personel gider oranının aşılması nedeniyle Çevre Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü’nden izin alınmak suretiyle yeni personel alımı yapabileceğiniz değerlendirilmektedir.

7) Belediyemizin 2886 sayılı Kanuna göre yapmış olduğu kira ihalelerinin şartnamelerinde yer alan kira artış oranları belediye meclisi kararıyla değiştirilebilir mi?

5393 sayılı Belediye Kanununun 18’inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde taşınmaz malların üç yıldan fazla kiralanmasına karar vermek belediye meclisinin görev ve yetkileri arasında sayılmaktadır.

2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 1’inci maddesi uyarınca belediyelerin kira işleri bu Kanun hükümlerine göre yürütülmektedir.

2886 sayılı Kanunun 4’üncü maddesinde ihalenin; bu Kanunda yazılı usul ve şartlarla, işin istekliler arasından seçilecek birisi üzerine bırakıldığını gösteren ve yetkili mercilerin onayı ile tamamlanan sözleşmeden önceki işlemleri tanımladığı, 33’üncü maddesinde teklifler verildikten sonra bu Kanunda yazılı haller dışında zam veya indirim tekliflerinin kabul edilmeyeceği belirtilmektedir. Kanunda sözleşmenin değişen koşullara göre uyarlanması ile ilgili herhangi bir düzenlemeye yer verilmemiştir.

6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 343’üncü maddesinde kira sözleşmelerinde kira bedelinin belirlenmesi dışında, kiracı aleyhine değişiklik yapılamayacağı, 344’üncü maddesinde tarafların yenilenen kira dönemlerinde uygulanacak kira bedeline ilişkin anlaşmalarının, bir önceki kira yılında üretici fiyat endeksindeki artış oranını geçmemek koşuluyla geçerli olacağı, bu kuralın, bir yıldan daha uzun süreli kira sözleşmelerinde de uygulanacağı düzenlenmiştir.

Sözleşme şartlarında meydana gelen olağanüstü değişimler neticesinde sözleşmenin yeni şartlara uyarlanması konusunda 6098 sayılı Kanunun 138’inci maddesinde sözleşmenin yapıldığı sırada taraflarca öngörülmemiş ve öngörülmesi de beklenmeyen olağanüstü bir durumun, borçludan kaynaklanmayan bir sebeple ortaya çıkması ve

sözleşmenin yapıldığı sırada mevcut olguların, kendisinden ifanın istenmesini dürüstlük kurallarına aykırı düşecek derecede borçlu aleyhine değiştirmesi ve borçlunun da borcunu henüz ifa etmemiş veya ifanın aşırı ölçüde güçleşmesinden doğan haklarını saklı tutarak ifa etmiş olması halinde borçlunun, hâkimden sözleşmenin yeni koşullara uyarlanmasını isteme, hakkına sahip olduğu düzenlenmiştir.

TBMM' ne sunulan 2/1369 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinde, 6098 sayılı Kanunun 344'üncü maddesinde yer alan "üretici" ibaresinin "tüketici" şeklinde değiştirilmesi, 6217 sayılı Yargı Hizmetlerinin Hızlandırılması amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun Geçici 2'nci maddesine "Bu Kanunla değiştirilen 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 344'üncü maddesindeki tüketici fiyat endeksindeki artış oranının esas alınacağına ilişkin hüküm, birinci fıkra kapsamında olan kira sözleşmeleri ile akdedilmiş diğer kira sözleşmelerinin yenilenmesinde uygulanır." Hükümünün eklenmesi teklif edilmekte olup söz konusu teklifin yasalaşması beklenmektedir.

Yukarıdaki açıklamalar birlikte ele alındığında; belediye meclisinin yetkisinin sadece taşınmazın 3 yıldan fazla süreyle kiraya verilmesine karar vermekle sınırlı olduğu, kira sözleşmesinin imzalanmasıyla birlikte kira zammını da içeren mali hükümlerin kiracı tarafından kabul edildiği, değişen koşulların ifayı aşırı derecede zorlaştırdığının değerlendirilmesi halinde 6098 sayılı Kanunun 138'inci maddesi kapsamında borçlunun mahkemeye başvurarak sözleşme hükümlerinin değişen iktisadî, malî ve hukuki koşullara göre uyarlanmasını talep edebileceği; kira zammının ÜFE oranından fazla öngörülmüş olması halinde ise Kanuni sınırın ÜFE oranı olması nedeniyle zammın bu orana indirilebileceği, yukarıda belirtilen teklifinin yasalaşması durumunda yenilenen dönemde kira artış oranının ÜFE yerine TÜFE olarak uygulanacağı değerlendirilmektedir.

8) İşyeri açma ve çalışma ruhsatı olan bir işletme, faaliyet konusu ve yetkilisi değişmeksizin unvan değişikliği yaparak belediyemize ruhsatın düzenlenmesi için başvurmuştur. Bu kapsamda sadece unvanı değişen şirket nevi değiştirmiş sayılır mı? Yeni ruhsat verilerek harç alınacak mıdır?

10/08/2005 tarihli ve 25902 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 8'inci maddesinde işyeri açma ve çalışma ruhsatının yenilenmesi ve değiştirilmesine ilişkin hükümlere yer verilmiş buna göre;

- ruhsatta belirtilen faaliyet konusu ve adresin değişmemesi kaydıyla işyerinin devredilmesi halinde yeni işletmeci adına tekrar ruhsat düzenleneceği,
- adres değişmeksizin faaliyet konusunun değişmesi durumunda tekrar ruhsat düzenleneceği,
- işyerinin başka adrese taşınması halinde yeniden ruhsat düzenleneceği,
- işyerine yeni ortak alınması halinde yeni ruhsat düzenlenmeyeceği,
- cadde sokak isimlerinin değişmesi halinde yeni ruhsat düzenlenmeksizin ruhsatın güncelleneceği,
- işyeri sahibinin ölümü halinde kanuni mirasçılara eski ruhsatın intibakının yapılacağı,

Hüküm altına alınmıştır.

İşyeri açma ve çalışma ruhsatına sahip bir ticari işletmenin nevi değişikliği yapması halinde işyeri ruhsatında değişiklik mi yoksa güncelleme mi yapılacağına ilişkin bir hükme yer verilmemiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 81'inci maddesinde belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir işyerinin açılmasının işyeri izin harcına tabi olduğu, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Çeşitli Harçlarla İlgili Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin 12'nci maddesinde de bir işyerindeki faaliyet türünün veya müstecirin değişmesinin Belediye Gelirleri Kanununun uygulanması bakımından yeniden işyeri açma sayılacağı hüküm altına alınmıştır.

Burada değerlendirilmesi gereken husus, nevi değiştirmede şirketin faaliyet türünün veya müstecirin değiştiğinin kabul edilip edilmeyeceğidir. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 180'inci maddesinde "Bir şirket hukuki şeklini değiştirebilir. Yeni türe dönüştürülen şirket eskisinin devamıdır." hükmüne yer verilmiştir.

Bu çerçevede nevi değişikliği yapan şirkette faaliyet türü veya müstecirin değişmesi halinde yeniden işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenmesinin ve harç alınmasının uygun olacağı, nevi değişikliği yapan şirketin faaliyet türü veya müstecirinde değişiklik yok ise; eski şirketin devamı olarak değerlendirilerek yeniden ruhsatlandırılmasına ihtiyaç bulunmayacağı, sorunuzda bahsi geçen şirketin nevi değişikliği yapmadığı, sadece unvan değişikliği yaptığı, şirket yetkilisinin ve faaliyet konusunun da değişmediği göz önünde bulundurularak sadece ruhsatının güncelleneceği, yeniden ruhsat düzenlenmemesi sebebiyle de bu işlem için harç alınmasına ihtiyaç bulunmadığı değerlendirilmektedir.

9) Kendisine havale edilen bir konu olmaksızın komisyonun kendiliğinden toplanıp meclise rapor sunması mümkün müdür? Bu toplantılar için huzur hakkı ödenir mi?

5393 sayılı Belediye Kanununun 24'üncü maddesinin üç ve dördüncü fıkralarında imar komisyonlarının, kendilerine meclisçe havale edilen işleri meclis toplantısını müteakip en fazla on iş günü içinde, diğer komisyonların da meclis toplantısını müteakip en fazla beş iş günü içinde sonuçlandırarak süre sonunda konuya ilişkin raporlarını meclise sunmaları gerektiği, ihtisas komisyonlarının görev alanına giren işlerin bu komisyonlarda görüşüldükten sonra belediye meclisinde karara bağlanacağı hükmüne yer verilmiştir.

Kanunun söz konusu maddesine ilişkin tasarı gerekçesi "... İhtisas komisyonları yoluyla kararların tartışılarak alınması, kararların mecliste görüşülmeden önce komisyonlarda olgunlaştırılması ve ilgili sivil toplum örgütlerinin görüşlerinin alınması sağlanmaktadır." şeklinde açıklanmaktadır.

09.10.2005 tarih ve 25961 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin "İhtisas Komisyonlarının Oluşumu" başlıklı 21'inci maddesinin beş ve altıncı fıkraları ile imar ve bütçeye ilişkin konular hakkında meclis tarafından karar alınmadan önce ilgili komisyonlarda görüşülmesi zorunlu tutulmuş ve ihtisas komisyonlarının toplantılarının meclisin toplantı süresinde veya müteakip günlerde yapılacağına işaret edilmiştir.

5393 sayılı Kanunun "Huzur ve izin hakkı" başlıklı 32'nci maddesinde; meclis başkan ve üyelerine, meclis ve komisyon toplantılarına katıldıkları her gün için, 39'uncu madde uyarınca belediye başkanına ödenmekte olan aylık brüt ödeneğin günlük tutarının üçte birini geçmemek üzere meclis tarafından belirlenecek miktarda huzur hakkı ödeneceği, huzur hakkı ödenecek gün sayısının, 20, 24 ve 25'inci maddelerde belirtilen toplantı günü sayısından fazla olamayacağı ve meclis üyelerine aynı gün için birden fazla huzur hakkı ödenemeyeceği hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıda bahsedilen mevzuat hükümleri ve gerekçe çerçevesinde, ihtisas komisyonlarının kararların olgunlaştırılması ve sivil toplum örgütlerinin görüşlerinin alınması amacıyla kurulduğu, ihtisas komisyonunun meclisin havalesi üzerine meclisin toplantı süresinde veya müteakip günlerde çalışmalara başlayacağı, meclisçe komisyonlara iş havale edilmeksizin komisyonun kendiliğinden toplanıp rapor hazırlamaya başlayamayacağı, bu toplantılar için de huzur ücreti ödenmesinin mümkün olmayacağı değerlendirilmektedir.

10) Meclis kararlarının kesinleşme süresi ve karar özetlerinin ilanına ilişkin bilgi verebilir misiniz?

5393 sayılı Belediye Kanununun 23'üncü maddesinde;

- belediye başkanının, hukuka aykırı gördüğü meclis kararlarını, gerekçesini de belirterek yeniden görüşülmek üzere beş gün içinde meclise iade edebileceği,
- yeniden görüşülmesi istenilmeyen kararlar ile yeniden görüşülmesi istenip de belediye meclisi üye tam sayısının salt çoğunluğuyla ısrar edilen kararların kesinleşeceği,
- belediye başkanının, meclisin ısrarı ile kesinleşen kararlar aleyhine on gün içinde idarî yargıya başvurabileceği,
- kararların kesinleştiği tarihten itibaren en geç yedi gün içinde mahallin en büyük mülkî idare amirine gönderileceği,
- mülkî idare amirine gönderilmeyen kararların yürürlüğe girmeyeceği,
- kesinleşen meclis kararları özetlerinin yedi gün içinde uygun araçlarla halka duyurulacağı düzenlenmiştir.

09.10.2005 tarih ve 25961 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 17'nci maddesinde; belediye başkanının (5) gün içinde yeniden görüşülmek üzere kararı iade etmesi halinde, meclis üye tam sayısının salt çoğunluğu ile ısrar edilmesi durumunda kesinleşme tarihinin ikinci kararın tarihi olduğu düzenlenmiştir.

Yine Yönetmeliğin 17'nci maddesinin birinci fıkrasına göre; belediye başkanı belirtilen (5) günlük süreyi beklemeksizin meclis kararını mülki idare amirine göndermiş ise gönderme tarihinde, bu süre zarfında meclise göndermemiş ve herhangi bir işlem de yapmamış ise geri gönderme süresinin sonunda kararın kesinleşeceği düzenlenmiştir.

Beş günlük sürenin hesaplanmasında genel teamül izleyen günden sürenin başlamasıdır. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 8'inci maddesi de sürenin izleyen günden itibaren başlayacağını işaret etmektedir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri çerçevesinde;

- meclis kararlarının alındığı tarihi izleyen günden başlanarak 5 gün içinde iade edilmemesi halinde 5. günün sonunda,
- meclis kararlarının alındığı tarihten itibaren 5 günlük süre beklenilmeksizin mülki idare amirine gönderilmesi halinde gönderilme tarihinde,
- meclis kararlarının alındığı tarihi izleyen günden başlanarak 5 gün içinde iade edilmesi ve meclis üye tamsayısının salt çoğunluğu ile ısrar edilmesi halinde ikinci kararın alındığı tarihte,

meclis kararının kesinleşeceği, kesinleşme tarihinden itibaren 7 gün içinde de özetlerin uygun araçlarla ilan edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

TBB

“Birlikte Belediyecilik”

www.tbb.gov.tr

 @BelediyelerBirlięi

 @TBBTR

Asıl Engel Bedende Değil
KALPLERDEDİR

3 Aralık Dünya Engelliler Günü

“Balıkların da kolları yok”

diyerek yüzmeye başladı,
Avrupa Paralimpik Yüzme Şampiyonu oldu.

Sümeyye Boyacı

TBB

“ Birlikte Belediyecilik ”